

EXODO

KAG MGA PAUNANG BISAYA TUNGOR SA

EXODO

Kag gustong bisayahon it Exodo ay “Paghalin.” Kag titulo it kaling libro ay gingbaoy sa pinaka-importanting natabo sa mga lahi ni Israel, tong ginghaw-as sinra it Dios sa pagkaulipon sa Ehipto. Tuna tong katapusan sa ingsisiling it Henesis ay rutoy sinra sa sakop it 400 tuig.

Ingpili it Dios si Moises nak pangunahan kag mga Israelinhon halin sa Ehipto, ag ingpakita kag Ida gahom parayan sa maramong kahahadlok ag katitingayang silot nak Ida inghimo, pramas piliton kag hari it Ehipto nak sugtan sinrang maghalin.

Pagkahalin ninra sa Ehipto, ingtungang it Dios kag Puyang Ragat pramas sinra makatabok, ag ingpangunahan ra Nida sinra papagto sa Baguntor it Sinay, nak ingtatawag ra nak Baguntor it Horeb. Ruto, ingpromisa it Dios nak Sida kag inra magiging Dios ag mata-o sa inra it Sampuyong Kasuguan (Exo. 20.) ag ibang mga kasuguan nak inra dapat sunron. Ingsugo ra Nida sinra kung pauno maghimo it Toldang Dayawan, ag kung pauno dayawon Sida sa tamang parayan.

Exodo kag pangruha sa limang libro nak ing-suyat ni Moises.

KAG SUYOR IT EXODO

Kag Pagkaulipon sa mga Israelinhon sa Ehipto
1:1-22
 Kag Nahanungor kang Moises *2:1—4:31*
 Ging-atubang si Paraon nina Moises ag Aaron
 ag Ginghamo it Dios kag Sampuyong Silot
5:1—11:10
 Kag Paghaling it mga Israelinhon sa Ehipto
12:1—13:22
 Kag Pagtabok sa Puyang Ragat *14:1—18:27*
 Kag Kasugtanan ag Kag Kasuguan *19:1—24:18*
 Kag Toldang Dayawan ag Pagdayaw sa Dios
25:1—40:38

EXODO

KAG PAGKAULIPON SA MGA ISRAELINHON SA EHIPTO

Riling libro ay ing-iistorya kag mga natabo sa mga lahi it mga Israelinhon nak halin kang Jacob. Pagkatapos it mahabang tiggagutom sa lugar it Canaan, sina Jacob ag ida mga anak, kaibhanan kag inra mga pamilya, ay nagpanaw papagto sa bansa it Ehipto kung hariin kag ida usang anak nak si Jose ay gobernador ruto.

¹ Imaw kali kag mga pangayan it mga anak ni Jacob nak ingtatawag rang Israel, nak nagpagto sa bansa it Ehipto, kaibhanan kag inra mga pamilya.

² Sinra ay sina Ruben, Simeon, Levi, Juda,

³ Isacar, Zabulon, Benjamin,

⁴ Dan ag Naptali, Gad ag Aser.

⁵ Kada, sinrang tanan nak mga inanak ni Jacob nak nagpagto sa Ehipto ay sitenta (70), kaumirey kag ida usang anak nak si Jose nak rugayey ruto.

⁶ Pagkalipas it mahabang panahon, sina Jose ag kag ida mga haling kayake, pati kag inra mga katubô ay namatay.

⁷ Ugaling kag inra mga lahi nak ingtatawag nak mga Israelinhon ay mabuar, matulin kag pagramo ag pagkusog hastang nagpakaramoey sinra. Ngani, halos napuno ninra kag lugar nak inra ing-iistaran ruto sa Ehipto.

⁸ Naglipas kag marugay ray nak panahon nak nagbaydo-baydo it mga hari sa Ehipto, hastang nagkainggwa't bag-ong hari nak waya't ayam tungor sa dating gobernador nak si Jose.

⁹ Nagsiling kaling hari sa ida mga kasimanwa, “Muyati, mas maramoey ag mas makusog pa sa ato ngasing kaling mga Israelinhon.

¹⁰ Dapat natong mausahan sinra, sabaling mapakaramo pa sinra. Ag kung gerahon kita it ato mga kaaway ag mag-apin pa kali, ay asamantalohon ninra nak sinra ay makahalin dili.”*

¹¹ Ngani, kag mga Israelinhon nak ingtatawag rang Hebreo, ay gingpabantayan sa mga mapintas nak mga manugmanda ag mga kapatas, agor piliton sinra nak magtrabaho ag pahirapan. Sinra ay gingpilit it hari nak imaw kag Paraon it Ehipto, nak magpatugrok it ruhang syudad, nak kag ngayan ay Pitom ag Rameses, agor kato ay maging tipunan it pagkaon ag manggar nida.

¹² Pero sa yudo nak gingpapahirapan sinra it mga Ehiptoanon ay lalo pa nganing nagramo

* **1:10 1:10** Kag ibang maayam ra sa Biblia ay nagsisiling nak kag gustong bisayahon it kaling “sinra ay makahalin dili” ay “sinra kag mapamuno dili.”

sinra ag lalo pang nagkalat ruto. Kada sinra'y ginghangitan ag ginkahadlukan it mga Ehiptohanon.

¹³⁻¹⁴ Dahil rili, kag mga Israelinhon ay lalong gingpintasan parayan sa pagpatrabaho it pamatay-matay sa inra. Gingpahirapan sinra sa paghuman it mga bloke, sa pagpatugrok, ag sa tanang klase it trabaho sa uma it mga Ehiptohanon. Ag waya nak gador sinra it kaluoy sa inra.

¹⁵ Usang adlaw gingbisayahan it inra hari nak Paraon kag mga Hebreo[†] nak paltera. Kag usang ginkikilaya sa inra ay si Sipra ag kag usa ay si Pua.

¹⁶ Nagsiling si Paraon sa inra, “Pag magpaanak kamo sa inro mga kalahi ag nakita ninro nak kali ay kayake, matya kali, pero pag kabade, pabad-e yang nak sida ay mabuhi.”

¹⁷ Ugaling kaling mga paltera ay inggwa't kahadlok sa Dios kada waya ninra gisunra kag sugo it hari, kundi inra gingpabad-an nak mabuhi aber kali ay kayake.

¹⁸ Ag katong nasaduran kali ni Paraon, gingpatawag nida kaling ruhang paltera ag gingbistigar, “Asing waya ninro gimatya kag mga kayaking anak? Asing inro gingpabad-an nak mabuhi sinra?”

¹⁹ Sabat it kaling ruha kang Paraon, “Halandong Paraon, kag mga kabading Hebreo ay buko

[†] **1:15 1:15** Kag mga Hebreo ay mga inanak ni Eber halin kang Sem, nak panganay nak anak ni Noe. Kaling Eber kag usa sa mga luluhon ni Abraham. Tong huli, pagkahalin it mga Hebreo sa Ehipto sinra ay gingtawag ray nak mga Israelinhon.

tuyar sa mga kabading Ehiptohanon. Makusog sinra ag abang rali kag inra pag-anak kada bag-o pa kami mag-abot ay nakaliwasey kag anak.”

²⁰ Ngani, ingpakamaado it Dios kaling ruhang paltera. Ag kag mga Israelinhon ay padayon nak nagramo ag nagkusog.

²¹ Ag dahil kaling ruhang paltera ay inggwa't kahadlok sa Dios, gingkaluy-an Nida sinra ag nagkainggwa sinra it inra sariling mga anak.

²² Ngasing, gingsugo ni Paraon kag tanang Ehiptohanon, it tuyar kali, “Tanang kayake nak matatawo it mga Hebreo ay pilakan ninro sa Suba it Nilo, pero kag mga kabade ay inro apabad-an nak mabuhi.”

2

KAG NAHANUNGOR KANG MOISES

Kag Pagkatawo ag Pagkasalbar sa Kamatayon ni Moises

¹ Ngasing, inggwa't usang kayake nak halin sa lahi ni Levi nak nakapangasawa it halin ra sa lahi ni Levi.

² Kaling kabade ay nagsabak ag nagkaanak it kayake. Pagkakita nida nak gwapo kaling ida anak, ida kali gingtago sa suyor it tatlong buyan.

³ Tong nakita nida nak indiey matago kaling anak, nagbaoy sida it basket nak human sa yawas it tigbaw ag ida kali pinahiran it alkitran. Pagkatapos, gingsuyor nida rili kag anak, ag binutang sa tunga it mga mataas nak hilaunon sa habig it suba.

⁴ Kag ida maguyáng nak kabade ay hagto sa mayado-yado nagbabantay sa ida agor ayamon kung ni-o kag matatabo sa ida manghor.

⁵ Niong ado ra nak katong adlaw nak kato ay ruto ra sa Suba it Nilo, nagkakaligos kag anak nak rayaga it inra hari nak Paraon. Habang sinra it ida mga dama ay nagpapanaw sa habig it suba, nakita nida kaling basket sa tunga it mga hila munon. Kada gingsugo nida kag usa sa ida mga suguon nak bay-on kato.

⁶ Pagkabaton nida, binuksan kali ag nakita nida kag anak. Ag kali ay nagtitibaw. Naluoy sida riling anak ag napasiling, “Kaling anak ay anak it usang Hebreo.”

⁷ Kag inghuman ngasing it katong maguyáng nak nagbabantay ay nagsuor sa inra ag nagpangutana sa rayagang anak ni Paraon, “Mam, gusto baga nimo nak hanapan ka nako it manugalaga nak halin sa mga Hebreo, agor inggwa’t mapasuso riling anak para sa imo?”

⁸ Sabat it kaling anak ni Paraon, “Hala! Pagtoy!”

Kada gingsapoy it kaling anak kag ida nanay ag ingraya sa anak ni Paraon.

⁹ Pag-abot ninra ruto, nagsiling kaling anak ni Paraon sa nanay, “Ray-a kaling anak ag alaga-e sida para sa ako. Ako ikaw aswelduhan.”

Kada rinaya it kaling nanay kag ida anak sa inra ag ida ray ingripa.

¹⁰ Tong nagrakoey kaling anak, gingraya sida it ida nanay sa anak ni Paraon. Ag gingbilang

sida nak matuor nak anak it prinsesa. Gingpanyayan nida kali nak Moises,* dahil siling nida, “Ginghaw-as nako sida sa tubi.”

Kag Paglayas ni Moises Papagto sa Bansa it Midian

¹¹ Usang adlaw, tong si Moises ay di edadey,† gingpasyaran nida kag ida mga kalahing Hebreo. Ag nakita nida kung pauno't bug-at kag inra mga gingtatrabaho. Nakita ra nida kag usang Ehiptohanon nak gingbabalbal kag usang ida kalahing Hebreo.

¹² Nagpanglingat-lingat anay sida, ag tong ida nakita nak waya't nakakamalay sa ida, gingmatay nida kaling Ehiptohanon bag-o ingyubong.

¹³ Pagkaaga ay nagbalik ray sida ag ida nakita kag ruhang Hebreo nak nag-aaway. Gingsilingan nida kag kayake nak di sala, “Asing imo gingsusuntok kag imo kasimanwang Hebreo?”

¹⁴ Nagrason kali, “Asi, sin-o ka nak mahusgar sa amo? Amatyon ra baga nimo ako tuyar sa imo pagmatay it tahapon sa usang Ehiptohanon?”

Pagkarungog kali ni Moises hinadlukan sida, ag naisip nida nak siguro ayamey it mga tawo kag ida nahimo.

¹⁵ Pagkasador kali ni Paraon, ipamatay tan-a nida si Moises, ugaling nakatakasey sida papagto

* **2:10 2:10** Sa bisayang Hebreo kag ngayang “Moises” ay “Mosheh,” ag kag pagmitlang it kali ay naambit sa pagbisaya nak “mashah” nak kag gustong bisayahon ay “ginghaw-as sida.”

† **2:11 2:11** Ayam nato halin sa pagbisaya ni Esteban sa Bin. 7:23 nak si Moises ay kwarentay it edad (40) tong kali ay natabo.

sa lugar it Midian. Pag-abot nida ruto, sida ay nagpahuway sa usang bal-ong.

¹⁶ Ngasing, inggwa ruto sa Midian it saserdote nak kag ngayan ay Reuel, nak gingtatawag rang Jetro. Kaling saserdote ay inggwa't pitong rayagang anak. Ag waya narugay nag-abot kaling pitong rayaga pramas pun-on kag mga painuman it mga karnero ag kambing it inra tatay.

¹⁷ Nag-abot ra kag iba pang mga kayaking manugbantay it hadop ag gingpahalin sinra. Nagtinrog ngasing si Moises ag gingbuligan kaling mga kabade sa pagpainom it inra mga hadop.

¹⁸ Pagpauli ninra sa inra tatay nak si Reuel, gingpangutana sinra, "Asing abang rali kamo kapauli ngasing?"

¹⁹ Nagsabat sinra, "Inggwa't usang Ehiptohanon nak nag-apin sa amo sa mga kayaking manugbantay it hadop. Gingbuligan pa kami nida sa pagpainom it ato mga karnero ag kambing."

²⁰ Ag siling it inra tatay, "Ay hariiney katong tawo? Asing inro sida gingbadaan? Sapuya anay kato agor sida ay makakaon."

²¹ Tuna it kato, rutoy nag-istar si Moises hastang ingpaasawa sa ida ni Jetro kag usang anak nida nak si Zipora.

²² Nag-abot kag adlaw nak nagkaanak si Zipora it kayake. Ag gingpangayanan kali ni Moises nak Gersom,[‡] dahil siling nida, "Ako ay buko taga-

[‡] 2:22 2:22 Sa bisayang Hebreo kag gustong bisayahon it pangayan nak "Gersom" ay "buko taga-rili."

rili.”

²³ Tuna it katong pag-abot ni Moises sa Midian, sa suyor it katong mga tuig, namatay si Paraon nak hari it Ehipto. Ugaling kag mga Israelinhon ay ulipon gihapon it mga Ehiptohanon hastang sinra ay napatibaw sa kahirapon. Ag kag inra paghagar it tabang ay nakaabot sa Dios.

²⁴ Gingrungog it Dios kag inra mga aguyo ag gingrumrom Nida kag Ida kasugtanan kang Abraham, kang Isaac ag kang Jacob.

²⁵ Nakita nak gador it Dios kag hirap nak kahimtangan it mga Israelinhon ag nabayaka Sida sa inra.

3

Kag Pagtawag it Dios kang Moises

¹ Ngasing, tuna it katong si Moises ay ruto giistar sa Midian, sida'y kag nagbabantay ag nagriripara it mga karnero ag kambing it ida panugangan nak si Jetro, nak imaw kag saserdote it Midian. Usang adlaw ida ging-agsam kag inra mga hadop sa unhan it disyerto, ag nakaabot sinra sa baguntor it Horeb, nak imaw kag ingsiling nak baguntor it Dios.

² Ruto, nagpakita sa ida kag anghel it GINO-O, parayan sa mga nagrarayab-rayab nak kayado sa tunga it usang mababang kahoy. Gingmuyatan ni Moises kaling kahoy, ag nakita nida nak kali ay sige kag rayab-rayab pero waya ra nasusunog.

³ Napasiling si Moises sa ida sarili, “Katitingaya kali! Maliko ako ag amuyatan nako kung asing waya nasusunog kaling kahoy.”

⁴ Tong nakita it GINO-O nak nagliko sida papayungot riling kahoy, gingtawag Nida sida halin sa tunga it kaling kahoy, ag nagsiling, “Moises, Moises!”

Ag nagsabat si Moises, “Hali ako.”

⁵ Ag nagsiling kag Dios, “Aya anay gipakapayungot. Ubaha kinang imo sandalyas, dahil kag lugar nak imo gingtutungtungan ay balaan.”

⁶ Ag siling pa it Dios sa ida, “Ako kag inro Dios, nak gingedadayaw it imo tatay, Dios it imo mga ginikanan nak sina Abraham, Isaac ag Jacob.” Pagkarungog kali ni Moises, gingtahunan nida it ida damot kag ida uda dahil nahadlok sida nak magmuyat sa Dios.

⁷ Masunor, nagsiling ray kag GINO-O sa ida, “Nakita nak gador Nako kung pauno gingpapahirapan kag Ako mga katawuhan ruto sa Ehipto. Ag narungog ra Nako kag inra mga pagtibaw ag pagpatabang sa Ako, dahil sa inra mga mapintas nak kapatas. Nababayaka talaga Ako sa inra.

⁸ Kada nagpilhig Ako agor sinra ay luwason ag bay-on halin sa pagkaulipon it mga Ehiptohanon. Bag-o aray-on Nako sinra ruto sa usang maado ag mayapar nak lugar kung hariin ay bugana kag pagkaon nak pay nagbabaha kag gatas ag rugos.* Katong lugar nak ging-iistaran it mga Canaanhon, Hetanhon, Amornon, Pereznon, Hebinhon ag Jebusnon.

⁹ Narurungog nak gador Nako kag pagpatabang sa Ako it mga Israelinhon. Ag nakita ra

* **3:8 3:8** Kung kag mga Hebreo ay indi mawar-an it tuyar sa gatas ag rugos kag inra gingsisiling ay bugana kag inra pagpangabuhi.

Nako kag pag-ihig nak ginghihimo sa inra it mga Ehiptohanon.

¹⁰ Kada ngasing, pagtoy! Asuguon ka Nako kang Paraon agor imo haw-ason kag Ako mga katawuhan nak mga Israelinhon, halin sa Ehipto.”

¹¹ Ugaling nagsabat si Moises sa Dios, “Aroy! Sin-o ako nak maatubang sa Paraon, ag mahawas sa mga Israelinhon halin sa Ehipto?”

¹² Sabat it Dios, “Aya gikahadlok, aibhan ka Nako. Ag imaw kali kag pamatuor sa imo nak Ako kag nagsusugo sa imo. Pag imo'y nahawas kag Ako mga katawuhan halin sa Ehipto, mabalik kamo riling baguntor ag madayaw sa Ako.”

¹³ Nagsiling gihapon si Moises sa Dios, “Pag magpagto nako sa ako mga kasimanwang Israelinhon ag magsiling sa inra, ‘Kag ato Dios, nak Dios it ato mga ginikanan ay nagsugo sa ako papali sa inro.’ Ay kung magpangutana sinra sa ako, ‘Siong dios kato? Ni-o kag ida ngayan?’ Ay ni-o kag ako isabat sa inra?”

¹⁴ Sabat it Dios sa ida, “Ako ay Akoy.† Silingga kag imo mga kasimanwa nak ‘Ako ay Akoy’ kag Dios nak nagsugo sa imo para sa inra.”

¹⁵ Siling pa it Dios sa ida, “Silingga pa sinra, ‘Ako ay Akoy nak imaw si Yahweh, kag Dios it inro mga ginikanan, Dios ni Abraham, Dios ni Isaac ag Dios ni Jacob. Ako kag nagsugo sa imo

† **3:14 3:14** Kag gustong bisayahon it Ako ay Akoy ay “Ako kag Dios.” Sa bisayang Hebreo, tuyar kali kag pagsuyat “YHWH” nak ngasing ay gingsusuyat nak “Yahweh” sa ibang Bibliya, pero dati kali ay “Jehovah” sa bisayang Inglis.

para sa inra.' Imaw kali kag Ako ngayan hastang sa waya't katapusan, kag ngayan nak dapat nak rumrumon hastang sa pagbalhin it intro mga lahi.

¹⁶ "Pagtu-e ag tipunon kag intro mga pinuno, ag silingga sinra nak ikaw ay ingsugo ni Yahweh nak imaw kag Dios it intro mga ginikanan, Dios ni Abraham, Dios ni Isaac ag Dios ni Jacob. Nagpakita nganat Sida sa ako ag nagsiling Sida nak, 'Ingruaw Nako kamo ag nakita Nako kung pauno kamo gingpapahirapan it mga Ehiptohanon.

¹⁷ Ag dahil dili Ako kamo abay-on rili sa Ehipto, ag aray-on ruto sa lugar it mga Canaanhon, Hetanhon, Amornon, Pereznon, Hebinhon, ag Jebusnon, rutong lugar kung hariin ay bugana kag pagkaon nak pay nagbabaha kag gatas ag rugos.' "

¹⁸ "Ag katong mga pinuno ay mapanimati sa imo isiling, ag ikaw kaibhanan sinra ay mapagto ag maatubang sa hari it Ehipto. Kali kag intro isiling sa ida, 'Kag GINO-O nak imaw kag ingdadayaw namong mga Hebreo ay nagpakita sa amo. Kada gingpapangabay namo sa imo, Halandong Paraon, nak sugtan kami nimo nak magbaktas it tatlong adlaw papagto sa disyerto agor ruto namo ahikuton kag amo inughalar sa GINO-O nak amo Dios.'

¹⁹ Pero ayam Nako nak indi magsugot kag hari it Ehipto nak kamo ay mapagto kung indi sida gipiliton.

²⁰ Ngani, matatagman ninra kag Ako rakong parusa ag maaaguman ninra kag mga kahahadlok nak pasilot. Ag pagkatapos it kina, asugtaney kamo nida nak maghalin."

²¹ Ag siling pa it Dios, “Ako abut-on nak maging mabuot sa inro kag mga Ehiptohanon pramas taw-an kamo it pabor agor paghalin ninro indi kamo magpanaw nak limbay.

²² Kag inro mga kabade ay mahagar sa inra mga kayungot nak mga Ehiptohanon ag sa inra mga amo it mga alahas nak pilak ag buyawan, ag mga baro. Ag kali ay inro ipasuksok sa inro mga anak nak kayake ag kabade. Parayan dili inro apangbay-an it mga ari-arian kag mga Ehiptohanon.”

4

Gingtaw-an si Moises it Gahom nak Maghimo it mga Milagro

¹ Ngasing, nagsabat si Moises sa GINO-O, “Kung indi magpati sa ako kag ako mga kasimanwang Israelinhon ag magsiling sinra, ‘Waya ra gipakita sa imo kag GINO-O!’ Ay ni-o kag ako ahimuon?”

² Nagsabat kag GINO-O sa ida, “Ni-o kinang imo hudot?”

Sabat nida, “Bakulo.”

³ Ag nagsiling kag GINO-O, “Buhi-i kina sa raga.” Gingbuhian matuor kali nida sa raga ag kali ay naging sawa. Ag si Moises ay napaisol.

⁴ Ag nagsiling ray kag GINO-O kang Moises, “Rakpa kina sa ikog!” Ag gingrakop matuor kali nida sa ikog. Ag pagkarakop kali, ay naging bakulo liwat.

⁵ “Tuyar kina kag imo ahimuon sa inra atubangan agor sinra ay mapati nak Ako ay nagpakita sa imo, Ako nak GINO-O nak imaw kag inro Dios,

Dios it inro mga ginikanan, Dios ni Abraham, Dios ni Isaac ag Dios ni Jacob.”*

⁶ Pagkatapos, nagsiling pa kag GINO-O sa ida, “Suksukan kinang imo damot sa suyor it imo baro.” Ida matuor kali gingsuksok, ag pagbaoy nida, kag ida damot ay napuno it kitong nak nupay kaputi-puti.†

⁷ Masunor, nagsiling kag GINO-O, “Suksukan liwat.” Gingtuman ray nida kali ag pagbaoy nida liwat, kali ay maadoy tuyar sa dati.

⁸ Siling ray it GINO-O, “Kung indi ka ninra gipatihan sa unang milagro, baka patihan ka ninra sa paruha.

⁹ Ugaling pag indi gihapon sinra magpati rili sa ruhang milagro ag magpanimati sa imo, sag-ob it tubi halin sa Suba it Nilo ag imo ibubo sa raga. Kaling imo gingbubong tubi ay magiging rugo.”

¹⁰ Nagsabat ray si Moises, “Ako GINO-O, pasensyang gador, daok talaga ako magbisaya. It kato ag aber ngasing, tuna tong nagpakita Ikaw sa ako nak imo suguon, daok gihapon ako magbisaya. Abang rugay ako makasugrong it bisaya.”

* **4:5 4:5** Si Jacob ay ingtatawag rang Israel. † **4:6 4:6** It kato sa kapanahunan ninra, kag mga klase it sakit sa anit nak ingtatawag nak “kitong” ay maramo pero tanan ay nakakatapon. Kag ingsiling it mga tawo, pag inggwa it nagkasakit it tuyar it kali ay ingpapusahan it Dios, kada ingpapayaduan sinra it mga tawo. Kaling sakit ay pay nagpapanghimbis nak puti, makatoy ag nagyayapar. Pero kaling ingtatawag ninra nak “kitong” ay tuyar ra sa amag o yumot nak nag-uuyob sa bayay, kada kag inra inghihimo kung indi kali mabaoy ay ingsusunog kag bayay. (Basaha sa Lev. 13:1-11,47-52; 14:33-46,54-57.)

¹¹ Masunor, nagsiling kag GINO-O sa ida, “Si-o kag naghimo sa yuba it tawo? Si-o kag inggwa't gahom nak maghimo sa apa, sa bungoy, sa nakakakita ag sa bulag? Buko baga Ako, Ako nak GINO-O?”

¹² Hala pagtoy! Ako kag mabulig sa imo, Ako kag matudlo sa imo it imo ibisaya.”

¹³ Ugaling nagpapaka-hanap gihapon si Moises it idahilan agor indi sida dapat magbalik sa Ehipto ag tumanon kag sugo it GINO-O, “Asi GINO-O? Kung maaari, ay iba yangey kag sugua.”

¹⁴ Dahil dili, nahangit kag GINO-O kang Moises, ag napasiling Sida, “Buko'y inggwa ikaw it maguyáng nak si Aaron, nak halin sa lahi ni Levi? Ayam Nako nak maayo sida magbisaya. Ag sa kamatuuran, papaley sida agor ikaw ay sapuyon. Pag nakita ka nida, siguradong masadyahan kato.

¹⁵ Uma-e sida it tanang Ako mga ingbisaya sa imo ag sida nganat kag mabisaya it kali sa inro mga kasimanwang Israelinhon. Ako kamo abuligan ag atudluan kung ni-o kag inro dapat himuon.

¹⁶ Sida kag imo magiging manugbisaya. Aber ni-o kag Ako ibisaya sa imo, imaw kag imo ibisaya sa ida bilang propeta it Dios, ag sida ray kag mapaabot it kali sa mga tawo, imbes nak ikaw.

¹⁷ Aya gilimti nak ray-on kinang imo hudot nak bakulo, dahil parayan hina mahimo ikaw it mga milagro.”

Kag Pagbalik ni Moises sa Ehipto

18 Pagkatapos it pagbisaya it GINO-O kang Moises, nagpauli sida sa ida panugangan nak si Jetro ag nagpamuhon, “Tay, sugti ako nak magbalik sa ako mga kahalihan ruto sa Ehipto. Ako ausisaon kag inra kamutangan.”

Ag nagsabat si Jetro kang Moises nak, “Ay hala, maado ra kato. Magrahan yang kamo.”

19 Bag-o nakahalin sina Moises sa Midian ay nagsiling ray kag GINO-O sa ida, “Balikey sa Ehipto, dahil kag tanang mga tawo nak gustong magmatay sa imo it kato ay minatayey.”

20 Kada nagginaney sina Moises pabalik sa Ehipto ag ingpasakay nida kag ida asawa ag ruhang anak sa asno, raya kag bakulo nak gingsugo sa ida it Dios nak ray-on.

21 Ag nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Pag-abot nimo sa Ehipto, parayan sa Ako gahom himuang gador kag tanang milagro nak Ako insugo sa imo sa atubangan ni Paraon. Ugaling apatugason Nako kag ida tagipusuon pramas indi nida gisugtan nak maghalin kag Ako mga katawuhan.

22 Kada tuyar kali kag imo ibisaya sa ida, ‘Gingpapasiling it GINO-O sa imo, “Kag Ako mga katawuhan nak Israelinhon ay pay Ako panganay nak anak,”‡

‡ 4:22 4:22 Mababasa nato dili nak ingpalangga it Dios kag mga inanak ni Israel tuyar sa pagpalangga sa Ida panganay nak anak, kada pag-abot it oras nak sinra ay aulipunon sa Ehipto ay Ida ahaw-ason sinra ruto. (Basaha ra sa Ose. 11:1.) Ag sa Mat. 2:15 ay ato ra mababasa nak ipakita it Dios kag Ida pagpalangga sa Ida Anak nak si Hesus, kada Ida ibuot nak kali ay aray-on ra paliwas sa Ehipto.

23 ag Ako gingsisiling sa imo, “Sugti kag Ako anak nak magpanaw agor ida Ako dayawon.” Pag indi nimo sida gisugtan, muyati kag imo panganay nak anak kag Ako amatyon.’ ”

24 Usang gab-i, habang sinra ay sa usang bayay nak dayunan raha sa rayan papagto sa Ehipto, gingpayungutan si Moises it GINO-O nak amatyon tan-a.

25 Pero nagbaoy si Zipora it matayom nak bato ag ingtuli kag ida anak nak kayake bag-o gingsapliir kali sa siki ni Moises ag nagsiling, “Ngasing ikaw ay pay ingkasay liwat sa ako parayan sa rugo.”§

26 Dahil diling pagtuman sa kasugtanan kang Abraham nak dapat tulion kag bawat anak nak kayake, gingbuot it Dios nak mabuhi pa si Moises. Kada tuyar kina kag siling ni Zipora.

27 Bag-o pa matabo kali nagsilingey kag GINO-O kang Aaron ruto sa Ehipto, “Pagto sa unhan it disyerto ag ruto sapuyon kag imo manghor nak si Moises.” Nagpagto matuor sida ag ruto sinra nagkita sa Baguntor it Dios, ag gingharuan ni Aaron kag ida manghor.

28 Ag ging-umaan ni Moises si Aaron it tanang gingsiling it GINO-O sa ida, ag kag tanang milagro nak gingsugo it Dios nak ida ahimuon pag-abot ninra sa Ehipto, bag-o sinra nagginan.

29 Pag-abot ninra sa Ehipto inra gingtipon kag tanang pinuno it mga Israelinhon.

§ 4:25 4:25 Hali sa Exo. 4:24-25 nakikita nato kag kabuhi ni Moises ay naluwas parayan sa ginghimo ni Zipora tong gingtuli nida kag inra panganay nak anak agor ipakita nak sinra ay naghahalar it inra kabuhi sa GINO-O.

30 Ging-uma ni Aaron sa inra kag tanang gingsiling it GINO-O kang Moises, bag-o naghimo kali it mga milagro sa atubangan ninra.

31 Ag nagpinati kag mga tawo. Pagkarungog ninra nak sinra ay gingruaw it GINO-O, kumo nakita Nida kung pauno sinra gingpapahirapan, nagyinuhor sinra ag nagdinayaw sa Ida.

5

GING-ATUBANG SI PARAON NINA MOISES AG AARON AG GINGHIMO IT DIOS KAG SAMPUY-ONG SILOT

1 Pagkatapos it paghinuon nina Moises ag Aaron sa inra mga pinuno, sinra ay nag-atubang kang Paraon ag nagsiling, “Halandong Paraon, imaw kali kag gingsiling it GINO-O nak Dios it mga Israelinhon, ‘Sugti nak magpanaw kag Ako mga katawuhan, agor sinra ay magkainggwa’t pista bilang pagdayaw sa Ako sa disyerto.’ ”

2 Nagsabat si Paraon, “Siong GINO-O, si-o sida nak ako asunron ag papanawon kag mga Israelinhon? Buko nako kilaya kaling GINO-O nak intro gingsisiling. Ag lalong indi nako gipapanawon kag mga Israelinhon.”

3 Nagsiling ray sinra, “Halandong Paraon, kag Dios namong mga Hebreo ay nagpakita sa amo. Kada sugti kami nak magpagto sa disyerto, nak kag yado ay tatlong adlaw it baktas, agor ruto kami mahikot it amo inughalar bilang pagdayaw sa GINO-O nak amo Dios. Kung indi, baka kami ay madisgrasya ag mamatay sa sakit o sa gera.”

⁴ Pero nagsiling kag Paraon, “Moises ag Aaron, asing inro ging-aawat kaling mga tawo sa inra trabaho? Hala, balik kamo sa inro trabaho.”

⁵ Nagsiling pa kag Paraon, “Mas kailangan namo sinra dahil mas maramo sinra sa amo, ag inro pa sinra abay-on sa pagtrabaho!”

⁶ Tong adlaw mismo nak kato, gingpatawag ni Paraon kag mga mapintas nak manugmanda it mga kapatas, ag pati ra kag mga kapatas, bag-o nagsiling,

⁷ “Tuna ngasing indiey ninro gitaw-an kag mga Israelinhon it mga uhot nak iyakot sa yunang para maging bloke. Bahala sinra nak maghanap ag maghakot para sa inra sarili.

⁸ Pero obligaha sinra nak makahimo gihapon it tuyar sa dating ramo nak inra ginghihimo. Aya gibawasi aber usa, sa bilang nak dapat ninrang matapos. Nagtitinamar yang kina sinra! Kada nagpapangabay sinra nak mapagto kuno agor maghalar sa inra Dios.

⁹ Rugangi pang gador kag inra trabahuon agor waya sinra it panahon nak magpanimati sa mga binakak.”

¹⁰ Pagkatapos it kali, katong tanang kapatas ag inra mga manugmanda ay nagliwas ag nagsiling sa mga Israelinhon, “Siling ni Paraon, ‘Indiey kamo gitaw-an it uhot.

¹¹ Bahalaey kuno kamo nak maghanap ag maghakot it kina, kung hariin kamo makakakita. Pero tuyar gihapon it tong dati kag ramo it bloke kag dapat ninrong mahimo. Dapat ay indi kina mabuhinan.’ ”

12 Kada nagkalat kag mga tawo sa bug-os nak Ehipto sa paghanap it mga uhot.

13 Sinra ay gingsasahoy it mga mapintas nak punong kapatas sa pagsiling, “Tapusa ninro kag inro dating kuta it bloke nak inro natatapos sa usang adlaw, tuyar tong kamo pa ay gingtatawan namo it uhot nak pangyakot sa yunang.”

14 Pag nagkuyang kag inra nahihimo, kag mga Israelinhong kapatas ay ginkakastigo it mga Ehiptohanong manugmanda, ag gingpangutana, “Asing kuyang kag inro nahimong mga bloke it tahapon ag ngasing? Asing waya ninro gikumpletuha tuyar it tong dati?”

15 Dahil dili kag mga Israelinhong kapatas ay nagpagto ag nagpakitluoy kang Paraon, “Halandong Paraon, asing inro ra kami gingtutuyar, kaming imo mga suguon?”

16 Kaming imo mga suguon ay wayaey gitatawe it uhot pero gingsusugo gihapon kami nak himuon kag pareho't ramong mga bloke sa dati namong ginghihimo! Ag usa pa, kaming imo mga suguon ay ginkakastigo, samantalang kag imo mga tawuhan ra it di sala.”

17 Pero nagsiling kag Paraon, “Mga tamaran! Gingtatamaran yang kamo, kada kamo nagpapaka-pamuhon nak magpanaw agor maghikot it inro inughalar sa inro GINO-O.

18 Hala, balik kamo sa inro mga trabaho. Indiey nak gador kamo gitaw-an it uhot nak pangyakot sa yunang. Pero kag inro ahimuong bloke ay dapat tuyar sa inro dating nahihimo sa usang adlaw.”

¹⁹ Nakita it mga Israelinhong kapatas nak sinra ay asa hirap nak kahimtangan katong gingsilinggan sinra nak, “Kag inro ahimuong bloke ay dapat tuyar it ramo sa inro dating nahihimo sa usang adlaw.”

²⁰ It kag pahaliney sinra halin kang Paraon nasapoy ninra sina Moises ag Aaron nak naghuhuyat sa inra.

²¹ Siling ninra sa ruha, “Kabay pang bayusan kamo it GINO-O sa inro ginghimo! Dahil sa inro, pay kami ay mga mayaing tawo nak inghahangitan nina Paraon ag ida mga opisyaales. Kamo kag nagta-o sa inra it rason nak kami ay matyon parayan sa pagpahirap sa amo sa pagtrabaho.”

Kag Promisa it GINO-O nak Haw-ason kag mga Israelinhon

²² Pagkatapos it kali, naghalin si Moises ruto, bag-o nagpayungot sida sa GINO-O ag nagpangamuyo, “Ako GINO-O, asing Imo gingtuyar kaling mga tawo? Asing Imo pa ako gingsugo rili?”

²³ Dahil tuna tong nag-atubang ako kang Paraon ag nagbisaya it kumporme sa Imo ing-sugo sa ako, ida gingpakapintasan pa lalo sinra. Ag waya rang gador Nimo sinra gitabangi.”

6

¹ Ngasing nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Ngasing makikita nimo kag Ako ahimuon kang Paraon. Indi yang sida mapipilitan nak kamo ay pahalidon, atabugon pa kamo paliwas sa ida duta.”

² Nagsiling pa kag Dios sa ida, “Ako si Yahweh, nak imaw kag GINO-O.*

³ Nagpakita Ako sa imo mga ginikanan nak sina Abraham, Isaac ag Jacob, bilang Dios nak Makagagahom. Pero parayan sa Ako pangayan nak Yahweh waya Ako gipakilaya sa inra nak imaw kato.

⁴ Gingpapaninrugaan ra Nako kag Ako kasug-tanan sa inra nak ita-o kag duta it Canaan,† kag duta nak inra gingtineran it kato bilang mga nagpapangdayunan yang.

⁵ Ag usa pa, narunggan Nako kag pang-aguyo it mga Israelinhon nak ging-uulipon it mga Ehiptohanon, ag narumruman nak gador Nako kag Ako kasugtanan sa inra.

⁶ “Kada, silinggan kali sa mga Israelinhon,
‘Ako si Yahweh.

Ataw-an Nako kamo it kahilwayan halin sa mga
pagpahirap it mga Ehiptohanon,
ahaw-ason Nako kamo halin sa
pagkaulipon,‡
atubson Nako kamo parayan sa Ako gamhanang
damot,
ag matugpa sa inra kag Ako rakong mga
paghusgar.

* **6:2 6:2** Kali kag ngayan it GINO-O. Sa bisayang Hebreo kag gustong bisayahon it Yahweh ay “Ako ay Akoy” ag kali ay unang ginggamit sa Exo. 3:14-16, pero kumporme sa ibang Bibliya kag karamuang inggagamit ay “GINO-O.” † **6:4 6:4** Ginghimo it GINO-O kaling Ida kasugtanan kang Abraham sa Hen. 15:9-21, lalong-lalo sa mga bersikulo 13-16 ag 18-21. Kali ay gingpasa kang Isaac sa Hen. 17:16,21 ag kang Jacob sa Hen. 27:27-29,33; 28:1-4. ‡ **6:6 6:6** Basaha sa Hen. 15:13-14.

7 Ako kamo abilangan nak Ako sariling mga katawuhan,
ag Ako kag inro magiging Dios.

Makikilaya ninro nak Ako si Yahweh nak inro Dios,

nak imaw kag nagta-o sa inro it kahilwayan halin sa pagpahirap it mga Ehiptohanon.

8 Ako kamo aray-on rutong duta nak Ako ging-sumpa

tong Ako ingtaas kag Ako damot,

nak ita-o kana Abraham, Isaac ag Jacob.

Ako kato ita-o sa inro bilang inroy nak gador.

Ako si Yahweh.' "

9 Ging-uma kali ni Moises sa mga Israelinhon, ugaling waya sinra gipati dahil nagmadlaey sinra sa inra narayanan nak subrang pagpahirap.

10 Masunor, nagsiling ray kag GINO-O kang Moises,

11 "Pagtoy kang Paraon, nak hari it Ehipto, ag silinggon nak paliwason nganat nida kag mga Israelinhon sa ida bansa."

12 Pero nagrason si Moises sa GINO-O, "Kung kag mga Israelinhon ngani ay indi magpati sa ako, si Paraon pa ara? Siong gador ako! Buko ngani ako sanay magbisaya sa tawo."

13 Pero nagsiling kag GINO-O kana Moises ag Aaron, "Silingga kag mga Israelinhon ag kag hari it Ehipto nak si Paraon, nak Ako sida gingsugo nak sugtan kag mga Israelinhon halin sa bansa it Ehipto."

Kag Inghalanan nina Moises ag Aaron

14 Sa mga anak ni Jacob nak inghalinan it mga Israelinhon, imaw kali kag listahan it ibang

mga maguyang nak ginghalinan nina Moises ag Aaron:

Kag panganay nak anak ni Jacob ay si Ruben, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Hanoc, Palu, Hezron, ag Carmi. Kali sinra kag mga inghalinan it lahi ni Ruben.

¹⁵ Kag pangruhang anak ni Jacob ay si Simeon, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Jemuel, Jamin, Ohad, Jaquin, Zohar, ag si Saul nak anak nida sa usang kabade nak Canaanhon. Kali sinra kag mga inghalinan it lahi ni Simeon.

¹⁶ Kag pangtatlong anak ni Jacob ay si Levi, kung hariin gihalin sina Moises ag Aaron. Ag kag mga anak nak kayake ni Levi ay sina Gerson, Kohat, ag Merari. Kag haba it kabuhi ni Levi ay usang gatos ag trentay-syeteng (137) tuig.

¹⁷ Kag panganay nak anak ni Levi ay si Gerson, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Libni ag Simi.

¹⁸ Kag pangruhang anak ni Levi ay si Kohat, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Amram, Izar, Hebron ag Uziel. Kag haba it kabuhi ni Kohat ay usang gatos ag trentay-tres (133) nak tuig.

¹⁹ Kag pangtatlong anak ni Levi ay si Merari, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Mali ag Musi.

Kumporme sa mga listahan, kali kag tatlong anak ni Levi ag rili sa tatlong anak, kang Kohat gihalin kag lahi nina Aaron ag Moises.

²⁰ Kag panganay nak apo ni Levi kang Kohat ay si Amram, nak gingpangasawa kag hali it ida tatay nak si Jocabed, ag kag inra mga anak

nak kayake ay sina Aaron ag Moises. Kag haba it kabuhi ni Amram ay usang gatos ag trentay-syeteng (137) tuig.

²¹ Kag pangruhang apo ni Levi kang Kohat ay si Izar, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Core, Nepeg ag Zikri.

²² Kag pang-ap-at nak apo ni Levi kang Kohat ay si Uziel, ag kag ida mga anak nak kayake ay sina Misael, Elsapan ag Sitri.

²³ Si Aaron ay panganay nak apo ni Kohat kang Amram. Gingpangasawa ni Aaron si Eliseba nak hali ni Nason, nak mga anak ni Aminadab. Ag kag inra mga anak nak kayake ay sina Nadab, Abihu, Eleazar ag Itamar.

²⁴ Si Core ay panganay nak apo ni Kohat kang Izar. Kag mga anak nak kayake ni Core ay sina Asir, Elcana ag Abiasap. Kali sinra kag mga inghalinan it lahi nak Corehon.

²⁵ Si Eleazar nak pangruhang anak ni Aaron ay nagpangasawa it usa sa mga rayagang anak ni Putiel, ag kag inra anak nak kayake ay si Pines.

Imaw kali kag listahan it mga pinuno it mga pamilya ni Levi, kumporme sa inra mga inanak.

²⁶ Ngani, imaw kali kag inghalinan nina Aaron ag Moises nak gingsugo it GINO-O sa pagsiling, “Haw-asa kag mga Israelinhon sa bansa it Ehipto kumporme sa inra mga grupo.”

²⁷ Kaling si Moises ag si Aaron ay imaw kag nagbisaya kang Paraon nak hari it Ehipto tungor sa paghaw-as sa mga Israelinhon.

Kag Sugo it GINO-O kana Moises ag Aaron

²⁸ It katong gingbisayahan it GINO-O si Moises sa lugar it Ehipto,

²⁹ nagsiling Sida rili, “Ako kag GINO-O. Silingan kang Paraon, nak hari it Ehipto, kag tanan nak Ako gingbisaya sa imo.”

³⁰ Ugaling nagrason si Moises sa GINO-O, “Ayam nimo GINO-O nak ako ay nauuta magbisaya, pauno mapati si Paraon sa ako?”

7

¹ Nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Muyati, ginghimo ka Nako nak nupay dios sa atubangan ni Paraon. Ag si Aaron nak imo maguyáng kag imo magiging propeta.

² Imo isiling kag tanang Ako gingbisaya sa imo, ag si Aaron nak imo maguyáng ay imaw it masiling kang Paraon nak paliwason kag mga Israelinhon halin sa ida bansa.

³ Pero Ako apatugason kag tagipusuon ni Paraon, kada aber mahimo Ako it maramong milagro bilang pamatuor it Ako gahom raha sa Ehipto,

⁴ ay indi gihapon sida magpati sa inro. Pagkatapos, Ako iparaya kag mabug-at nak parusa it Ako damot sa mga Ehiptohanon ag matugpa sa inra kag Ako rakong mga paghusgar. Bag-o Ako iliwas kag Ako mga katawuhan nak Israelinhon nak sunor-sunor kumporme sa inra mga grupo.

⁵ Maaayaman it mga Ehiptohanon nak Ako kag GINO-O, pag Akoey naipatagam sa inra kag Ako parusa ag Akoey naraya kag mga Israelinhon paliwas it Ehipto.”

⁶ Ingtuman matuor nina Moises ag Aaron kag gingsugo sa inra it GINO-O.

⁷ Tong panahon nak nagbisaya sinra kang Paraon, si Moises ay otsenta't (80) edad, ag si Aaron ay otsentay-tres (83).

Kag Unang Milagro nak Ginghimo ni Aaron Parayan sa Ida Bakulo

⁸ Nagsiling pa kag GINO-O kana Moises ag Aaron,

⁹ “Moises, pag magsiling sa inro si Paraon nak, ‘Pamatuuri kag inro sarili nak kamo talaga ay ingsugo it inro DIOS. Hala baga, himo it milagro!’ Silingga si Aaron nak, ‘Gamiton kinang imo bakulo. Itsahan kina sa atubangan ni Paraon ag kina ay magiging sawa.’ ”

¹⁰ Kada, nagpagto sina Moises ag Aaron kang Paraon ag inra ingtuman kag tanang gingsugo it GINO-O. Ging-itsa ni Aaron kag ida bakulo sa atubangan nina Paraon ag ida mga opisyaales, ag kali ay naging sawa.

¹¹ Pagkatapos it kali, gingpatawag ni Paraon kag mga maayam nak mga tawo ag mga amulitan sa irayom it ida sinakupan. Ag nagpatuyar ra sinra sa inghimo ni Aaron parayan sa inra paglimot.

¹² Bawat usa ay nag-itsa it inra bakulo, ag kali ra ay nagiging sawa. Pero gingtulon kali tanan it sawa nak halin sa bakulo ni Aaron.

¹³ Ugaling sa yudo it kali, kag tagipusuon ni Paraon ay nagmatugas ag waya sida gipati sa inra, tuyar sa gingpauna nak bisaya it GINO-O.

Kag Silot Tong Naging Rugo kag Tubi sa Ehipto

¹⁴ Ngasing nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Talagang indi matiog-tiog kag tagipusuon ni Paraon, waya nida gisugti kag Ako mga katawuhan nak maghalin.

¹⁵ Insulip sa aga atabuon nimo si Paraon sa ida pagpagto sa suba. Ray-a kag imo bakulo nak naging sawa ag bantaye sida ruto sa habig it Suba it Nilo.

¹⁶ Ag kali kag imo ibisaya sa ida, ‘Kag GINO-O nak Dios it mga Hebreo ay nagsugo sa ako nak isiling sa imo kali, “Sugti kag Ako mga katawuhan nak magpanaw agor madayaw sinra sa Ako ruto sa disyerto. Pero hasta ngasing waya pa nimo nasunra.” ’ ’ ”

¹⁷ Kada siling it GINO-O, “Parayan dili sa Ako ahimuon, imo masasaduran nak Ako kag GINO-O. Bantaye! Dahil ako asikwilon it kaling ako hudot nak bakulo kaling tubi dili sa Suba it Nilo, ag kali ay magiging rugo.

¹⁸ Ngani, kag mga isra rili ay magkakamatay, ag kag tubi ay mayang-og, kada waya’t maiinom nak tubi kag mga Ehiptohanon halin dili sa Suba it Nilo.”

¹⁹ Siling pa it GINO-O kang Moises, “Silingga si Aaron nak, ‘Bay-a kag imo bakulo ag itudlo sa tanang lugar nak inggwa it tubi rili sa Ehipto, sa mga suba, sa mga kanal, sa mga tubog ag sa tanang mga deposito it tubi.’ Ag kag tubi raha ra ay magiging rugo. Kag makikita sa tanang lugar sa sakop it Ehipto ay rugo, aber sa inra mga batya ag gining.”

²⁰ Ingtuman matuor nina Moises ag Aaron kag gingsugo it GINO-O. Sa atubangan ni Paraon ag

sa ida mga opisyales ay gingtaas ni Aaron kag ida bakulo ag gingbakoy sa tubi nak asa Suba it Nilo, ag kag tanang tubi ruto ay naging rugo.

²¹ Kag mga isra sa suba ay nagkamatay ag kag suba ay nagbaho, kada kag mga Ehiptohanon ay indi kainom it tubi halin ruto. Ag sa bug-os nak Ehipto matuor ay nakikita kag rugo.

²² Pero kag mga amulitan nak tawo it Ehipto ay naghimo ra it tuyar kali parayan sa inra paglimot. Kada kag tagipusuon ni Paraon ay nagmatugas pa gihapon ag waya sida gipati sa inra, kumporme sa gingbisaya it GINO-O,

²³ kundi gingtalikuran yang sinra ag nagbalik sida sa palasyo nak pay waya't natabo.

²⁴ Myentras kag tanang mga Ehiptohanon ay nagkutkot it mga bal-ong sa habig it Suba it Nilo agor inggwa sinra it maiinom, dahil indi nak gador ninra mainom katong tubi.

Kag Silot it Maramong mga Paka

²⁵ Pitong adlaw kag nakalipas pagkatapos nak inghimo matuor it GINO-O nak rugo kag tubi sa Suba it Nilo.

8

¹ Masunor, nagsiling ray kag GINO-O kang Moises, "Pagtu-e si Paraon ag silinggan nak, 'Gingpapasiling it GINO-O nak, sugti nganat kag Ako mga katawuhan nak magpanaw agor madayaw sinra sa Ako.

² Pag indi nimo sinra gisugtan, Ako abut-on nak kag imo bug-os nak bansa ay mapupuno it mga paka.

³ Indi mabilang-bilang nak mga paka kag matakas halin sa Suba it Nilo. Kali ay masuyor sa imo palasyo, imo kwarto, imo katri, sa mga bayay it imo mga opisyales ag sa tanang imo mga sinakupan. Masuyor ra sinra aber sa inro pugon ag sa inro mga hurnuhan nak kung hariin ingpapaalsa ninro kag tinapay.

⁴ Mayinukso kali sa imo, sa imo mga opisyales ag sa imo tanang sinakupan.' ”

⁵ Nagsiling pa kag GINO-O kang Moises, “Silingan kang Aaron, ‘Gamita kinang imo hudot nak bakulo, ag itudlo sa mga suba, mga kanal, ag mga tubog, ag patakason kag mga paka sa Ehipto!’ ”

⁶ Kada, gingtudlo matuor ni Aaron kag ida bakulo sa mga katubian nak asa Ehipto, ag nagtinakas kag mga paka ag nagpangkalat sa duta.

⁷ Pero kag mga amulitan nak tawo it Ehipto ay nagpatuyar ra parayan sa inra paglimot. Nagpatakas sinra it mga paka ruto sa duta it Ehipto.

⁸ Masunor, gingpatawag ni Paraon sina Moises ag Aaron, ag nagsiling, “Pangamuyo kamo sa GINO-O nak Ida bay-on kaling mga paka sa ako ag sa ako mga tawong sinakupan, ag ako asugtan kag inro mga katawuhan nak magpanaw agor sinra ay mag-ihaw it hadop nak inughalar sa Ida.”

⁹ Siling ni Moises kang Paraon, “Haring Paraon, kasadyahan nako nak maayaman kung sauno nimo gustong magpangamuyo ako para sa imo, para sa imo mga opisyales ag para sa imo mga sinakupan, nak mawagit kag mga paka sa

imo ag sa mga bayay it imo sinakupan. Ag kag mabibilin nak mga paka ay sa suba yang.”

¹⁰ Sabat ni Paraon, “Insulip yangey.”

Siling ni Moises, “Matutuman kina kumporme sa imo gingbisaya, agor imo maaayaman nak waya't ibang tuyar sa GINO-O nak ato Dios.

¹¹ Kag mga paka ay mahalín sa imo ag sa inro mga bayay, sa imo mga opisyales ag sa imo mga sinakupan. Kag mabibilin yangey ay tong ruto sa Suba it Nilo.”

¹² Pagkahalin nina Moises ag Aaron sa atubangan ni Paraon ay nagpangamuyo si Moises sa GINO-O nak bay-on kag mga paka nak Ida gingpatakas ruto.

¹³ Gingtuman matuor it GINO-O kag ginghagar sa ida ni Moises. Nagkamatay kag mga paka sa suyor it mga bayay, sa mga rayaag ag sa mga bukir.

¹⁴ Gingtipon kali it mga Ehiptohanon sa mga maragkong tumpok ag kag bug-os nak lugar ay abang baho.

¹⁵ Pero tong nakita ni Paraon nak maado ray kag inra kahimtangan, pinatugas ray nida kag ida tagipusuon ag waya gipati kana Moises, tuyar sa gingpauna nak bisaya it GINO-O.

Kag Silot it Maramong mga Hayukhok

¹⁶ Pagkatapos, nagsugo ray kag GINO-O kang Moises, “Silingga si Aaron nak abakuyon kag raga it kinang ida hudot nak bakulo ag mahimo kaling mga hayukhok sa duta it Ehipto.”

¹⁷ Gingtuman matuor ninra. Gingbakoy ni Aaron kag ida hudot nak bakulo sa raga ag halin

sa taybo ay nagliniwas kag mga hayukhok ag nag-inapon sa mga tawo ag sa mga hadop. Kag taybo ruto sa Ehipto ay nahimong hayukhok.

¹⁸ Pero tong nagpurba ra kag mga amulitan nak tawo it Ehipto nak makapaliwas ra sinra it hayukhok parayan sa inra paglimot ay waya ninra kali nahimo. Kag mga tawo ag mga hadop ay ingpapahirapan it kaling mga hayukhok.

¹⁹ Ag napasiling kaling mga amulitan nak tawo kang Paraon, “Halandong Paraon, kali ay waya’t makakahimo kundi Dios yang.” Ugaling tuyar it tong una, kag tagipusuon ni Paraon ay nagmatugas gihapon ag waya gipati, tuyar sa gingpauna nak bisaya it GINO-O.

Kag Silot it Maramong mga Yangaw

²⁰ Masunor, nagsugo kag GINO-O kang Moises, “Paaga it bati insulip, ag bantayan si Paraon sa ida pagpagto sa suba. Payunguti sida ag silinggon nak, ‘Siling it GINO-O, “Sugti kag Ako mga katawuhan nak magpanaw agor madayaw sinra sa Ako.

²¹ Pag indi nimo sinra gisugtan, Ako iparaya kag abang ramong yangaw sa imo, sa imo mga opisyales ag sa imo mga sinakupan, pati sa inro mga bayay. Kag tanang mga bayay it mga Ehiptohanon ay mapupuno it kayangawan aber kag duta nak inra atungtungan.

²² “ ‘ “Pero sa adlaw nak matabo kali, iba kag Ako pagtratar sa lugar it Gosen kung hariin giistar kag mga Israelinhon. Waya’t aber usang makikitang yangaw ruto. Parayan dili inro

maaayaman nak Ako nak imaw kag GINO-O kag naggagahom dili sa inro duta.

²³ Ipakita Nako sa inro nak iba kag Ako pagmuyat sa Ako mga katawuhan ag sa imo mga katawuhan. Insulip makikita ninro kaling katitingayang bagay bilang pamatuor it Ako gahom.”

²⁴ “ ‘Ag imaw matuor kag inghimo it GINO-O. Nagliniwas kag abang ramong yangaw ag nagsinuyor sa palasyo ni Paraon ag sa mga bayay it ida mga opisyales. Ag kag duta it Ehipto ay napuno it mga yangaw.

²⁵ “ ‘Pagkatabo it kali, ingpatawag ni Paraon sina Moises ag Aaron ag nagsiling, “Hala, asug-tan kamo nako nak mag-ihaw it hadop nak inughalar para sa inro Dios dili sa sakop yang it Ehipto.” ’ ”

²⁶ Pero nagsabat si Moises, “Halandong Paraon, indi puyde rili sa Ehipto, dahil kag mga hadop nak amo ging-iihaw bilang inughalar sa GINO-O nak amo Dios ay bawal sa pagmuyat ninro nak mga Ehiptohanon. Kung amo kali ahimuon sa inra atubangan, indi aboy kami ninra gimatyon parayan sa pagbunggo?

²⁷ Kinahangyan nak magpanaw kami it tat-long adlaw sa disyerto ag ruto kami maihaw it hadop bilang inughalar sa GINO-O nak amo Dios, kumporme sa Ida gingsugo sa amo.”

²⁸ Kada, siling ni Paraon, “Hala sige, asugtan kamo nako nak magpanaw agor himuon kina para sa inro GINO-O sa disyerto. Ugaling indi dapat kamo magpakapayado. Ag pangamuyuan ra ninro ako.”

²⁹ Nagsabat si Moises kang Paraon, “Pagkahalin nako, ako ipangamuyo sa GINO-O, ag insulip kaling maramong yangaw ay mahalín sa imo, sa imo mga opisyales, ag sa imo mga sinakupan. Pero aya ray gibawi-a kinang imo binisayahan, parayan sa pagpiga sa mga tawo nak magpanaw agor mag-ihaw it hadop nak inughalar sa GINO-O.”

³⁰ Pagkahalin ni Moises sa atubangan ni Paraon ay nagpangamuyo sida sa GINO-O.

³¹ Gingtuman matuor it GINO-O kag inghagar sa ida ni Moises. Nagkawagit kag mga yangaw kana Paraon, sa ida mga opisyales ag sa ida mga sinakupan. Waya't aber usang yangaw nak nabilin.

³² Pero pinatugas liwat ni Paraon kag ida tagipusuon ag waya gihapon nida gisugti kag mga Israelinhon.

9

Kag Silot Tong Nagkasakit kag mga Alagang Kahadupan

¹ Ngasing nagsugo kag GINO-O kang Moises, “Pagtu-e si Paraon ag silingga nak, ‘Gingpapasiling it GINO-O nak Dios it mga Hebreo, sugti nganat kag Ako mga katawuhan nak magpanaw agor madayaw sinra sa Ako.

² Pag indi nimo sinra gisugtan ag pigahan gihapon,

³ kag Ako gamhanang damot ay maparaya it grabeng silot sa inro mga alagang kahadupan nak asa agsaman, mga kabayo, mga asno, mga

kamelyo, mga baka, mga karnero ag mga kambing.

⁴ Pero iba kag Ako pagtatap sa mga kahadupan it mga Israelinhon ag mga kahadupan it mga Ehiptohanon. Waya't aber usang alagang hadop kag mga Israelinhon nak mamamatay.'

⁵ Gingterminuhaney kali it GINO-O ag insulip kali ahimuon Nida sa inro duta."

⁶ Pagkaaga gingtuman matuor it GINO-O kag Ida gingbisaya. Kag tanang kahadupan it mga Ehiptohanon nak asa agsaman ay nagkamatay. Pero waya't aber usang alagang hadop it mga Israelinhon nak namatay.

⁷ Ingpausisa pa ni Paraon kaling natabo, ag klaro matuor nak waya't aber usang hadop it mga Israelinhon nak namatay. Pero waya gihapon natiog-tiog kag ida tagipusuon ag waya gisugti kag mga Israelinhon.

Kag Silot it mga Hubag

⁸ Masunor, nagsugo kag GINO-O kana Moises ag Aaron, "Hakop it abo halin sa abuhan ag ipasabuyak kang Moises sa atubangan ni Paraon.

⁹ Kali ay mahihimong mapinong taybo sa duta it Ehipto, ag kag tanang tawo ag mga kahadupan ay magkakainggwa't maramong hubag nak waya gipipila."

¹⁰ Kada, nagbaoy matuor sinra it abo halin sa abuhan ag ingraya sa atubangan ni Paraon. Ingsabwag kali ni Moises, ag nagtinubo kag mga hubag sa mga tawo ag sa mga hadop.

¹¹ Aber kag mga amulitan nak tawo it Ehipto ay indi makaatubang kang Moises dahil tanang

yawas ninra ay puro hubag, pati kag tanang mga Ehiptohanon.

¹² Pero ingpatugas gihapon it GINO-O kag tagipusuon ni Paraon ag waya sida gipati sa inra, kumporme sa Ida gingpaunang bisaya kang Moises.

Kag Silot it Makusog nak Uyan it Yelo

¹³ Masunor, nagsugo kag GINO-O kang Moises, “Paaga it bati insulip, ag bantayan si Paraon, payunguti ag silinggon nak, ‘Siling it GINO-O nak Dios it mga Hebreo: Sugti kag Ako mga katawuhan nak magpanaw agor madayaw sinra sa Ako.

¹⁴ Pag indi, ngasing nak raan, ikaw ay Ako asiluton it grabe, pati kag imo mga opisyaales ag imo mga sinakupan. Parayan dili, maaayaman nimo nak waya’t ibang tuyar sa Ako sa bug-os nak kalibutan.

¹⁵ Aber it kato nak raan puydey ka tan-a Nakong matyon, kamo it imo mga sinakupan, parayan sa pesti nak ikakamatay ninrong tanan.

¹⁶ Ugaling waya kali Nako gihimu-a, dahil ingbuot Nako nak ikaw ay mabuhi pa agor ipakita kag Ako rakong gahom, ag agor kag Ako ngayan ay mabantog sa ibabaw it kalibutan.

¹⁷ “ ‘Pero padayon gihapon kag imo pagmarako it imo sarili sa Ako mga katawuhan ag waya nimo gisugti sinra nak magpanaw.

¹⁸ Ngani, insulip sa tuyar kaling oras, Ako aparuguson it yelo rili, nak waya pang gador it katuyar nak kusog tuna tong mapundar kag Ehipto hastang ngasing.

¹⁹ Kada sugu-a kag imo mga sinakupan nak pasilungan kag inro mga kahadupan, pati kag inro tanang sinakupan nak asa kabukiran ay mapasilong ra. Dahil kaling uyan it yelo ay imaw it mamatay sa tanang matutugpaan.' "

²⁰ Katong mga opisyales ni Paraon nak nagkainggwa't kahadlok sa bisaya it GINO-O ay nagrali-rali sa pagpasilong sa inra mga ulipon ag mga alagang kahadupan nak asa kabukiran.

²¹ Pero katong mga waya gialibhat sa bisaya it GINO-O ay gingpabad-an nak asa liwas yang kag inra mga ulipon ag mga kahadupan.

²² Masunor, nagsugo kag GINO-O kang Moises, "Tudluan kag imo damot sa langit agor matugpa kag uyan it yelo sa duta it Ehipto, sa mga tawo, sa mga hadop ag sa tanang pananom sa bukir."

²³ Gingtuman kali ni Moises. Ag pagtudlo nida sa ida bakulo sa langit, kag GINO-O ay nagparaya it pagkakusog nak pangilat nak diretso sa duta, pangrayugrog, ag uyan it yelo. Kag GINO-O ay nagparugos matuor it yelo sa duta it Ehipto.

²⁴ Abang kusog kag bagyo it yelo, ag waya't tungon-tungon kag pagpangilat. Kaling natabo ay imaw nak gador kag pinaka-makusog nak bagyo sa lugar it Ehipto, tuna tong kali ay naging nasyon.

²⁵ Ingsira it kaling uyan it yelo kag tanang butang nak natamaan, maging tawo man o hadop nak asa liwas it bayay sa bug-os nak duta it Ehipto. Nagkabali-bali kag mga tanom nak asa bukir ag kag tanang kahoy ay naugoy.

²⁶ Pero sa Gosen kung hariin giiistar kag mga Israelinhon ay waya giuyan it yelo.

27 Pagkatabo it kali, ingpatawag ni Paraon sina Moises ag Aaron, ag nagsiling, “Ngasing nako naayami nak nagkasala ako. Tama kag GINO-O, ako ag kag ako mga sinakupan ay nakasala.

28 Kada pangamuyo kamo sa GINO-O, dahil kung indi, orasey kali namo dahil diling pangrayugrog ag bagyo it yelo. Patungna nganat ag akoey kamo asugtan sa nak raan. Indiey nako kamo gipigahan pa.”

29 Sabat ni Moises sa ida, “Oho, Halandong Paraon, pagkaliwas nako riling syudad, ako itaas kag ako mga damot sa pagpangamuyo sa GINO-O. Matungon kag pagpangrayugrog, ag mahuyaw ra kag uyan it yelo, agor inro maaayaman nak kag kalibutan ay sa GINO-O.

30 Pero ayam nako nak kamo it imo mga opisyaes ay waya gihapon it kahadlok sa GINO-O nak Dios.”

31 Kag natabo habang nag-uuyan it yelo, kag sebada ag ibang tanom nak imaw kag inghalinan it mga inghihimong tela nak lino* ay nagkasira, dahil kag sebada ay di uhayey ag kag iba ay nagbuburosey.

32 Ugaling waya nasira kag trigo ag iba pang uyas nak huley gitubo.

33 Pagkahalin ni Moises sa atubangan ni Paraon ay nagliwas sida sa syudad ag ingtaas

* **9:31 9:31** Kag tawag it kaling ibang tanom sa bisayang Inglis ay “flax.” Kag taas it kali ay usang metro, maganda kag mga buyak nak kulay asul, ag kali ay nagtutubo ruto sa habig it Suba it Nilo sa Ehipto. Kali kag ginghuhuman nak bunang nak lino. Imaw ra kali kag ginghahaboy nak magandang tela tuyar sa sutana it saserdote. (Basaha ra sa Exo. 25:4.)

kag ida mga damot sa pagpangamuyo sa GINO-O. Ag nagtungon kag pangrayugrog ag naghuyaw ra kag uyan, pati yelo. Wayaey matuor giuyan it yelo sa Ehipto.

³⁴ Pero pagkakita ni Paraon nak naghuyawey kag uyan ag yelo ag wayaey gipapangrayugrog, sida ay nagkasala liwat. Ida ray ingpatugas kag ida tagipusuon, pati kag ida mga opisyaales.

³⁵ Talagang pay bato kag tagipusuon ni Paraon, ag indi ray nida gisugtan kag mga Israelinhon, kumporme sa gingpaunang bisaya it GINO-O parayan kang Moises.

10

Kag Silot it Maramong Apan-apan

¹ Ngasing nagsugo kag GINO-O kang Moises, “Pagtu-e si Paraon dahil ingpatugas Nako kag ida tagipusuon, pati kag ida opisyaales agor Ako maipakita kaling Ako ahimuong mga milagro bilang pamatuor it Ako gahom sa tunga ninra.

² Kali kag Ako ahimuon agor maaayaman ninro ag inro mga inanak kung pauno Nako gingpahud-an kag mga Ehiptohanon, tong naghimo Ako it mga milagro sa inra tunga. Ag usa pa, kali ay agor maaayaman ninro nak Ako kag GINO-O.”

³ Kada, nagpagto ray sina Moises ag Aaron kang Paraon ag nagsiling, “Halandong Paraon, gingsiling it GINO-O nak Dios it mga Hebreo, ‘Sauno pa ikaw mapaubos it imo sarili sa Ako? Sugtey kag Ako mga katawuhan nak magpanaw agor madayaw sinra sa Ako.

⁴ Pag padayon gihapon nimo sinrang pigahan, insulip ay Ako kamo aparay-an it maramong apan-apan.

⁵ Mainapon sinra sa ibabaw it duta hastang wayaey nak gador it makikitang raga. Aupton ninra katong mga tanom nak natura it bagyo it yelo, pati kag mga kahoy nak nabilin.

⁶ Asudlon ninra ag apun-on kag imo palasyo, ag kag mga bayay it imo mga opisyaes ag it tanang Ehiptohanon. Waya pang gador nakakakita it tuyar kali kag imo mga maguyang ag mga luluhon, tuna tong sinra'y natawo riling duta hastang ngasing.' ” Pagkabisaya kali ni Moises, gingtalikuran nida si Paraon ag naghalin.

⁷ Nagsiling ngasing kag mga opisyaes ni Paraon sa ida, “Halandong Paraon, hastang sauno kita aguluhon it kaling tawo? Maado pa siguro, sugti yangey kaling mga tawo sa inra kagustuhan, agor makadayaw sinra sa GINO-O nak inra Dios. Indi pa baga nimo mabaton nak yumosey kag mga Ehiptohanon sa kahirapan?”

⁸ Ngani, gingpabalik ni Paraon sina Moises ag Aaron, ag nagsiling sida, “Hala, pagtoy kamo ag magdayaw sa GINO-O nak intro Dios. Ugaling gusto anay nakong maayaman kung sasin-o kag mga mapinanaw.”

⁹ Sabat ni Moises, “Tanan kami, tuna sa pinakabata hastang sa pinaka-maguyang, kaibahan kag amo mga anak nak kayake ag kabade, raya pati namo kag amo mga karnero, kambing ag baka, dahil mahiwat kami it marakong Pista para sa GINO-O.”

¹⁰ Napasiling si Paraon, “Aba, ingsuswerte kamo no! Asi, masugot ako nak pati kag inro mga anak ag asawa ay magnunot! Ayam nako nak inggwa kamo it gingpaplanong mayain!

¹¹ Indi ako'g sugot! Kamong mga kayake yang. Kamo yang kag dayaw sa GINO-O, tatal imaw kina kag inro ingpapaka-hagar.” Ag sinra ay ingtabog nak maghalin sa atubangan ni Paraon.

¹² Pagkahalin nina Moises, nagsugo kag GINO-O sa ida, “Itudlo nimo kinang imo damot sa bug-os nak duta it Ehipto agor maragsa kag pagkaruramong apan-apan dili. Ag inra aupton kag tanang tanom nak natura it bagyo it yelo.”

¹³ Gingtudlo matuor ni Moises kag ida bakulo sa bug-os nak duta it Ehipto. Ag nagpahuyop kag GINO-O it makusog nak hangin halin sa subatan ag kali ay waya gitungon-tungon, tuna tong aga hastang gab-i ag hastang aga ray liwat. Pagkaaga, rayay it hangin kag maramong apan-apan.

¹⁴ Nag-uyob kali sa bug-os nak duta it Ehipto. Abang ramo talaga kali. Pinaka-grabe kali sa mga dating silot it apan-apan ag wayaey it makakapareho dili.

¹⁵ Ingtabunan it kaling mga apan-apan kag bug-os nak duta hastang kali ay nagruyom. Ingpang-upot ninra kag tanang tanom nak waya nasira it katong yelo, kaumir kag tanang bunga nak nabilin sa mga puno. Wayaey nak gador it aber usang pisik it hila munon nak makikita sa bug-os nak duta it Ehipto, ugoy nak gador.

¹⁶ Pagkatabo it kali, gingparali-rali it patawag ni Paraon sina Moises ag Aaron ag nagsiling,

“Nagkasala ako laban sa GINO-O nak imo Dios ag laban sa inro.

¹⁷ Patawara ninro ako liwat, ag pangamuyo sa GINO-O nak inro Dios nak bay-on kaling nakakamatay nak pesti sa ako.”

¹⁸ Pagkahalin nina Moises sa atubangan ni Paraon ay nagpangamuyo sida sa GINO-O.

¹⁹ Gingpalihis it GINO-O kag hangin agor maku-sog kag hangin halin sa sugbuhan, ag kali kag nagraya sa mga apan-apan papagto sa Puyang Ragat. Waya't natura aber usang apan-apan sa bug-os nak duta it Ehipto.

²⁰ Pero ingpatugas gihapon it GINO-O kag tagipusuon ni Paraon, ag waya ray nida gisugti nak magpanaw kag mga Israelinhon.

Kag Silot it Pagruyom sa Ehipto

²¹ Masunor, nagsugo ray kag GINO-O kang Moises, “Tudluan kinang imo damot sa langit agor maruyom dili sa Ehipto, usang klase it ruyom nak talagang mababatyagan kag epekto.”

²² Kada ingtudlo matuor ni Moises kag ida damot sa langit, ag nagruyom talaga sa Ehipto sa suyor it tatlong adlaw.

²³ Indi ninra makita kag usa'g-usa, ag waya't nakaliwas sa inra bayay sa sakop it katong tatlong adlaw. Pero raha sa lugar kung hariin giiistar kag mga Israelinhon ay mahadag.

²⁴ Pagkatabo it kali, ingpatawag ni Paraon si Moises ag nagsiling, “Hala pagtoy kamo, dayawa kag inro GINO-O, pati kag inro mga asawa ag mga anak ay nuntan, ugaling bilinan kag inro mga karnero, kambing ag baka.”

²⁵ Pero nagrason si Moises, “Haring Paraon, indi kato puyde, dapat nak sugtan nimo kami nak inunot ra kag amo mga hadop, agor inggwa kami it aihawon ag asunugon bilang inughalar kang Yahweh nak amo Dios.

²⁶ Kinahangyan nak ray-on namo kag tanang amo mga hadop, agor ruto ay puyding pilion kag mga inughalar pramas dayawon kag GINO-O nak amo Dios. Aber usang bayukag ay waya't ibilin. Dahil waya pa namo naaayami kung hariin sa inra kag amatyon hastang waya pa kami nakakaabot ruto.”

²⁷ Pero ingpatugas gihapon it GINO-O kag tagipusuon ni Paraon ag waya nida gisugti sinra nak maghalin.

²⁸ Bag-o nagsiling si Paraon kang Moises, “Layas sa ako atubangan! Tanra-e kali, wayaey ako't gustong makita kag imo hitsura! Pag makita ka pa nako liwat ay mamamatayey ka!”

²⁹ Sabat ni Moises, “Kung imaw kina kag imo gusto, indiey ako magpakita sa imo.”

11

Gingpasador ni Moises kag Pagmatay sa mga Panganay

¹ Ngasing nagsiling ray kag GINO-O kang Moises, “Usa yangey nak silot kag Ako iparaya kang Paraon ag sa mga Ehiptohanon. Pagkatapos it kali, asugtaney kamo nida nak maghalin dili. Buko yang kina, halos ida pa kamo atabugon agor makahaliney.

² Sugu-a kag mga Israelinhon, kayake ag kabade, nak magpanghagar sa inra mga kayungot it mga alahas nak pilak ag buyawan.”

³ Ag gingbuot it GINO-O nak magta-o it pabor kag mga Ehiptohanon sa mga Israelinhon. Ag sa kamatuuran, pati si Moises ay gingtahor it mga opisyales it Ehipto ag it tanang sinakupan ni Paraon ruto.

⁴ Kada, bag-o maghalin si Moises sa atubangan ni Paraon ay nagsiling anay sida, “Haring Paraon, siling it GINO-O, ‘Isag sa tungang gab-i Ako ay malibot sa bug-os nak Ehipto.

⁵ Kag tanang panganay nak kayake ninrong mga Ehiptohanon ay mamamatay, tuna sa panganay nak anak nimo, Paraon, ikaw nak asa trono, hastang sa panganay nak anak it pinakaulipon nak kabade nak asa gilingan, ag aber kag mga unang anak it inro mga kahadupan.

⁶ Waya't ibang marurungan sa bug-os nak Ehipto kundi kag makusog nak panambitan. Waya pang gador it tuyar nak panambitan nak narungog sa Ehipto tuna tong una pa, ag wayaey it marurungan pa nak tuyar kali.

⁷ “ ‘Pero sa mga Israelinhon, wayang gador it marurungan nak aber batok it iro sa tawo o hadop man.’ Parayan dili maaayaman ninro nak iba kag pagtratar it GINO-O sa mga Israelinhon ag sa mga Ehiptohanon.

⁸ Tanang imo mga opisyales ay mapayungot ag mayuhor sa ako atubangan sa pagpangabay, ‘Hala pagtoy kamo, kamo ag tanang gustong magnunot sa inro!’ Ag imaw kato kag oras nak ako'y mapanaw.” Pagkasiling ni Moises it

kali, naghaliway sa atubangan ni Paraon nak abang hangit.

⁹ Imaw pa kali kag ingsiling it GINO-O kang Moises it kato, “Indi magpati sa imo si Paraon, agor maramong milagro kag Ako mahihimo sa Ehipto.”

¹⁰ Ag ginghimo nina Moises ag Aaron kaling tanang mga milagro sa atubangan ni Paraon. Pero sa yudo it kina, waya gihapon nida gisugti kag mga Israelinhon nak maghalin sa ida duta dahil ingpatugas it GINO-O kag ida tagipusuon.

12

KAG PAGHALIN IT MGA ISRAELINHON SA EHIPTO

Kag Gingtunaan it Pista it Pagluwas sa Mga Israelinhon sa Ehipto

¹ Nagsiling kag GINO-O kana Moises ag Aaron ruto sa Ehipto,

² “Kaling buyan kag magiging unang buyan it intro tuig.

³ Silingga kag tanang Israelinhon nak imaw kali kag inra dapat ahimuon sa pista dyes it kaling buyan. Bawat tatay ay mabaoy it usang tureting karnero para sa ida pamilya, ag usa sa usang panimayay.

⁴ Pero kung kag usang pamilya ay apila yang, nak indi makaubos it usang turete nak karnero, puyde sinrang magpisan sa inra kayungot, nak apila ra, agor husto yang para sa inra kag usang turete. Akarkuluhon kung pauno't ramo kag makakaon it kada usang tawo.

⁵ Kag inro piniling turete ay dapat waya't diperensya, usang kayake nak nakaabot sa usang tuig. Kung waya't karnero ay kambing yangey.

⁶ “Abukuton kali ninro hastang sa ika-katorse it kaling buyan. Ag sa pagsugbo it adlaw it katong pitsa, rungan-rungan kaling aihawon ninrong tanan nak Israelinhon.

⁷ Pagkayu-yo ninro, masayor kamo it rugo. Ag magbaoy it husto yang para ipahir sa syapar ag sa magkanyudong hamba it hagrah it bayay, kung hariin kamo makaon.

⁸ Bag-o, sa gab-ing kato, inro kina aasayon ag isuya sa pagkaon it tinapay nak waya't pangpaalsa,* kaibahan kag sawsawan nak mga mapait nak usbor it panamda.

⁹ Indi kali ninro gikaunon it hilaw o yauda, kundi inasay,† kaumir kag siki, uyo ag mga kasudlan.

¹⁰ Aubuson ninro kali it kaon, ag aya gitura para sa aga. Pero kung inggwa't matura ay inro kali asunugon.

¹¹ Bag-o kamo magkaon, dapat ay preparadoy kamo para sa inro paghalin, nakahagkosey, nakasukokey it sandalyas ag hudotey kag inro bakulo. Kag inro pagkaon ay paspasan. Kag tawag it kali ay Pista it Pagluwas it GINO-O sa

* **12:8 12:8** Dahil sa sugo it Dios dili, huley naayami it mga Israelinhon nak kag pangpaalsa (o “lebadora”) ay simbulo it kayainan, kada bawal nak iyakot sa tinapay para riling pista.

† **12:9 12:9** It kato batasaney it mga nagdadayaw sa mga dios-diosan kag pagkaon it hilaw ag yinauda nak karne, kada ingbag-o kali it GINO-O para sa mga nagdadayaw sa Ida.

Ida katawuhan sa Ehipto.‡

12 “Sa gab-ing kali, alibuton Nako kag bug-os nak bansa it Ehipto, ag amatyon Nako kag tanang panganay nak kayaking anak, maging tawo ag hadop, ag aparusahan Nako kag tanang gingkikilayang dios it mga Ehiptohanon. Ako yang kag GINO-O.

13 Kinang rugo, nak intro ipahir sa syapar ag sa mga hamba it intro hagraan ay magiging tanra. Pag makita Nako kina ay Ako kamo aligaran. § Waya't mamamatay sa inrong nakaistar rahang bayay parayan diling silot, sa oras nak parusahan Nako kag mga Ehiptohanon.”

Kag Gingtunaan it Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa

14 Nagpadayon pa sa pagbisaya kag GINO-O, “Imaw kali kag adlaw nak intro arumrumon. Kaling Pista* ay intro ahiwaton tuig-tuig bilang pagrumrom sa ginghimo it GINO-O sa intro, hastang sa pagbalhin it intro mga henerasyon.

15 Tuyar kali kag intro pagrumrom. Sa suyor it pitong adlaw ay makaon kamo it tinapay nak waya't pangpaalsa.† Sa unang adlaw, bay-a kag

‡ **12:11 12:11** Basaha sa footnote para sa Exo. 12:43 ag sa Glosaryo kag tungor sa “Pista it Pagkaluwas sa Ehipto.” § **12:13 12:13** Sa ibang mga linggwahe kag Pista it Pagkaluwas sa Ehipto ay ingtawag rang Pista it Pagligar dahil sa pagligar it Dios sa mga bayay it mga Israelinhon nak inggwa't tanra nak rugo sa mga hamba it inra hagraan, ag waya't mamamatay sa inra mga anak.

* **12:14 12:14** Ingrurumrom it mga Israelinhon katong sinra ay nagralli-ralli paliwas it Ehipto ag obligado nak kaunon kag tinapay nak waya't pangpaalsa. † **12:15 12:15** o “lebadora”.

tanang pangpaalsa sa tinapay sa intro bayay, dahil aber si-o kag magkaon it inggwa't kali, tuna sa unang adlaw hastang sa ika-pito ay dapat iitsapuyra sa mga Israelinhon.

¹⁶ Kag una ag pangpitong adlaw ay intro agahinon agor magtipon ag magdayaw sa Ako. Sa suyor it ruhang adlaw nak kato, dapat waya't aber sin-o nak magtrabaho, puyra yang sa pag-intyendi it intro pagkaon. Imaw yang kato kag intro puyding himuon.

¹⁷ “Intro ahimuon kaling unang adlaw it Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa bilang pamatuor, nak sa adlaw nak kali ay Ako ingraya kag intro tanang lahi nak grupo-grupo paliwas sa Ehipto. Tuig-tuig ahawatón ninro kali hastang sa pagbalhin it intro mga henerasyon.

¹⁸ Kada tuig, sa unang buyan, tuna sa gab-i it pitsa katorse hastang sa gab-i it pitsa beynte-uno, kag tinapay nak intro akaunon ay katong waya't pangpaalsa.

¹⁹ Sa sakop it pitong adlaw ay dapat waya't makikitang pangpaalsa sa tinapay sa suyor it intro bayay. Gingsisiling Nako sa intro nak sino man kag magkaon it di pangpaalsa ay dapat iitsapuyra sa lahi it Israelinhon, sida man ay matuor nak Israelinhon o buko.

²⁰ Bawal nak kamo ay magkaon it tinapay nak di pangpaalsa. Aber hariin kamo giistar, dapat tinapay yang nak waya't pangpaalsa.”

²¹ Pagkabisaya it GINO-O kang Moises, ingtawag ni Moises kag mga pinuno it mga Israelinhon, ag nagsiling, “Mga Tatay, pagtoy ag pili kamo it tureteng karnero para sa intro pamilya.

Ag kali ay inro aihawon agor ahiwaton kag Pista it Pagkaluwas sa inro.

²² Pagkaihaw ninro kali, sayura kag rugo. Magbaoy kamo it pilang maintik nak sanga it isopo,[‡] ag itum-oy kina sa rugo, bag-o pahiran ninro kag syapar ag magkanyudong hamba it inro hagrah. Pagkahimo ninro it kali, waya't maliwas sa inro hastang sa aga.

²³ “Isag sa gab-i, malibot kag GINO-O sa bug-os nak Ehipto agor matyon kag mga panganay nak kayaking anak it mga Ehiptohanon. Pag nakita Nida kag rugo nak nakapahir sa syapar ag mga hamba it inro hagrah, aligaran Nida kag inro bayay. Indi Nida gitugutan kag anghel nak manugmatay nak magsuyor raha pramas matyon kamo.

²⁴ “Tumana ninro kaling inro dapat ahimuon hastang sa inro pagbalhin it mga lahi.

²⁵ Pag rahagtoy kamo sa duta nak gingpromisa it GINO-O nak ita-o sa inro, dapat nak inro kali ahiwaton tuig-tuig.

²⁶ Ag pag ingpangutana kamo it inro mga anak kung asing inro kali ginghihiwat,

²⁷ masiling kamo nak, ‘Ginghihiwat nato kaling pagmatay it karnero bilang inughalar sa GINO-O agor rumrumon tong gingligaran Nida kag mga bayay it ato mga ginikanan sa Ehipto. Kada kag mga Ehiptohanon ay Ida gingpamatay, ag gingluwas kita.’ ”

[‡] **12:22 12:22** Kaling isopo ay usang klase it tanom nak ginggagamit nak pangyanggas sa ugar.

Pagkarungog kali it mga Israelinhon, nagyinhuhor sinra ag nagdinayaw.

²⁸ Gingtuman it mga Israelinhon kag tanang gingsugo it GINO-O parayan kana Moises ag Aaron.

Kag Pagmatay sa mga Panganay nak Kayaking Anak it mga Ehiptohanon

²⁹ Pagkatungang gab-i, matuor naglibot kag GINO-O sa Ehipto, ag gingpamatay kag tanang panganay nak kayaking anak it mga Ehiptohanon, magtuna sa panganay ni Paraon nak asa trono hastang sa panganay it ida mga priso nak asa bartulina, pati tanang unang anak it inra kahadupan.

³⁰ Tong gab-ing kato nautoy kag pagkatuyog nina Paraon ag tanang ida mga opisyales, pati tanang Ehiptohanon. Matuor nak marurungog sa bug-os nak Ehipto kag makusog nak panambitan dahil waya't aber usang bayay nak waya't minatay.

Kag Paghalin it mga Israelinhon sa Ehipto

³¹ Tong gab-i rang kato, ingpatawag ni Paraon sina Moises ag Aaron ag nagsiling, "Hala, haliney kamo, ngasing nak raan! Kamong tanang mga Israelinhon pagtoy, ag magdayaw kamo sa inro GINO-O tuyar sa inro ginghahagar!

³² Pagtoy, ray-a kag inro tanang mga kahadupan tuyar ra sa inro ginghahagar ag pumagtoy kamo! Pangamuyuan ra ninro ako nak ako'y kaluy-an Nida!"

³³ Pati kag tanang Ehiptohanon ay nagbubulig sa pagpalayas sa mga Israelinhon paliwas sa inra

lugar sa pagsiling, “Halin kamo sabaling kaming tanan ay mamatay pa!”

³⁴ Kada gingbaoy it mga Israelinhon ag gingbutang sa planggana kag inra minasang arina nak waya pa't pangpaalsa. Ag kali ay inra ingpuros it yamit pramas mapas-an bag-o maghalin.

³⁵ Ag bag-o ra sinra nakahalin, gingtuman it mga Israelinhon kag gingbisaya sa inra ni Moises ag nagpanghagar sinra sa mga Ehiptohanon it mga alahas nak human sa pilak ag buyawan, pati mga baro.

³⁶ Gingbuot matuor it GINO-O nak maging maatag kag mga Ehiptohanon sa inra, ag gingtano kag inra ginghagar. Parayan dili, inra ingpangbay-an it mga ari-arian kag mga Ehiptohanon.

³⁷ Ngasing kag mga Israelinhon ay naghaling sa lugar it Gosen nak ingtatawag rang Rameses, sa Ehipto, papagto sa Sucot. Mga sais syentos mil (600,000) nak mga kayake kag nagpanaw halin ruto, puyra pa sa mga kabade ag mga anak.

³⁸ Buko yang kato kag inra ramo dahil inggwa't ibang mga buko Israelinhon nak nagnunot sa inra, pati kag inra maramong kahadupan, grupogrupo it mga karnero, kambing ag baka.

³⁹ Pagpahuway ninra, gingyuto ninra kag inra minasang arina nak waya't pangpaalsa. Gingraya ninra kali halin sa Ehipto tong sinra ay ingtabog ruto, dahil wayaey sinra it oras nak maghikot pa it inra bayon.

⁴⁰ Kag rugay it pag-istar it mga Israelinhon ruto sa Ehipto ay ap-at nak gatos ag treyntang (430) tuig.

⁴¹ Sa katapusan it katong pang-ap-at nak gatos ag treyntang (430) tuig, imaw nak gador kato kag adlaw tong kag tanang katawuhan it GINO-O ay nagliniwas nak grupo-grupo halin sa duta it Ehipto.

⁴² Sa suyor it katong gab-i nak kato, gingbantayan nak gador sinra it GINO-O hastang makahalin sinrang tanan sa bansa it Ehipto. Kada bawat tuig, tuna it kato ay ingrurumrom it mga Israelinhon kaling pagbantay sa inra it GINO-O parayan sa pagramyag, bilang pagtahor sa Ida. Tuig-tuig ahiwaton ninra kali hastang sa pagbalhin it inra mga henerasyon.

Kag mga Puyding Mag-iba sa Pista it Pagkaluwas it mga Israelinhon sa Ehipto

⁴³ Nagsiling kag GINO-O kana Moises ag Aaron, “Kali kag mga kasuguan nahanungor sa Pista it Pagkaluwas it mga Israelinhon sa Ehipto:§

“Kag mga tawong buko Israelinhon ay indi puyding magkaon.

⁴⁴ Ugaling kung inggwa kamo it mga nabakay nak ulipon sa inro panimayay ay puyde sinrang magkaon, basta sinra ay natuliey.

⁴⁵ Pero kag mga nagbisita yang sa inro ag mga suhuyan nak trabahador ay indi puyding magkaon.

⁴⁶ “Ag kinahangyan nak sa suyor yang it bayay dapat ninrong kaunon kaling karnero. Aya giraya it aber maisot sa liwas. Ag nahanungor sa mga suká it kali, dapat indi ninro gibalion.

§ 12:43 12:43 Basaha sa Glosaryo kag tungor sa “Pista it Pagkaluwas sa Ehipto.”

⁴⁷ “Kag tanang Israelinhon ay dapat maghiwat it kaling Pista.

⁴⁸ “Kung inggwa't tawong buko Israelinhon nak nagsaydo raha sa inro, ag gustong mag-iba sa Pista it Pagkaluwas ninro sa Ehipto ay puyde sinra, basta kag tanang kayake sa inra pamilya ay natuliey. Dahil kung inra kali asunron, pay sinra'y mga Israelinhoney ra. Pero indi nak gador puyde magkaon kag mga waya pa natutuli.

⁴⁹ Tanan ay naumir it kaling kasuguan, sida man ay matuor nak Israelinhon o katong mga nagsaydo raha agor mag-istar sa inro lugar.”

⁵⁰ Gingsunor matuor it tanang mga Israelinhon kag tanang gingsugo it GINO-O kana Moises ag Aaron.

⁵¹ Ag tong adlaw nak kato gingliwas it GINO-O kag mga Israelinhon sa duta it Ehipto kumporme sa inra lahi nak grupo-grupo.

13

Kag Paggahin sa mga Panganay nak Kayake Para sa GINO-O

¹ Nagsiling pa kag GINO-O kang Moises,

² “Gahina para sa Ako kag inro tanang panganay nak anak nak kayake. Kag tanang panganay it mga Israelinhon ay para sa Ako, maging tawo o hadop man.”

Kag Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa

³ Nagsiling ray si Moises sa mga Israelinhon, “Ako mga kasimanwa, rumruma ninro kaling adlaw, nak imaw kali kag adlaw nak kamo ay gingliwas it GINO-O sa Ehipto. Kamo ay Ida

ra ginglibre sa pagkaulipon ruto parayan sa Ida rakong gahom. Indi kamo magkaon it tinapay nak inggwa't pangpaalsa.

⁴ “Ngasing nak adlaw, sa buyan it Abib, mahalín kamo rili sa Ehipto.

⁵ Aray-on kamo it GINO-O sa duta nak gingpromisa Nida sa inro mga ginikanan nak mapapasa-inro, sa duta it mga Canaanhon, Het-anhon, Amornon, Hebinhon, ag Jebusnon, katong duta nak bugana kag pagkaon nak pay nagbabaha kag gatas ag rugos.

“Pag-abot ninro ruto, ahiwaton ninro kaling pista bawat tuig sa tuyar nak pitsa it buyan it Abib:

⁶ Sa suyor it pitong adlaw makaon kamo it tinapay nak waya't pangpaalsa, ag sa ika-pitong adlaw mahiwat kamo it pista para sa GINO-O.

⁷ Kag inro kaunon nak tinapay ay katong waya't pangpaalsa sa sakop it kinang pitong adlaw. Dapat waya't pangpaalsa o tinapay nak di pangpaalsa nak makikita sa inro mga nasasakupan.

⁸ Sa adlaw nak kato, inro isiling sa inro mga anak kung asing ginghihiwat nato kali ay dahil sa ginghimo it GINO-O sa amo tong kami ay Ida gingliwas sa Ehipto.

⁹ “Kaling paghiwat it pista nak kali ay nupay tanra sa inro mga damot ag sa inro mga yupa,*

* **13:9 13:9** Dahil sa ingsiling it GINO-O dili, kag mga Israelinhon nak matutom ay inggwa't inghihimo. Naghihigot sinra sa damot ag yupa it mga maintik nak butangan nak inggwa't unor. Kag unor it kali ay pilang kasuguan ni Moises bilang parumrom sa inra sa ingbisaya it GINO-O sa inra mga ginikanan.

agor indi ninro malimtan nak ibisaya kag kag suguan it GINO-O. Dahil parayan sa Ida rakong gahom Ida kami gingliwas sa Ehipto.

¹⁰ Kaling paghiwat ay inro ahimuon tuig-tuig sa tamang adlaw.

Kag Paghalar sa mga Panganay nak Kayake

¹¹ “Kag GINO-O kag maraya sa inro sa duta it mga Canaanhon, tuyar sa Ida gingpromisa sa inro ag sa inro mga ginikanan, nak ita-o sa inro.

¹² Pag-abot ninro ruto, inro ihalar sa GINO-O kag inro tanang panganay nak kayake. Pati tanang unang anak it inro mga hadop ay para sa Ida.

¹³ Ugaling tanang unang anak it inro asno nak inughalar sa Ida ay puyding tubuson[†] it karnero. Pero kung indi ninro igtubuson, inro abalion kag liog it kali. Tanang inro panganay nak anak nak kayake ay dapat ninrong tubuson.[‡]

¹⁴ “Sa huli, pag magpangutana kag inro mga anak nak, ‘Ni-o kag gustong bisayahon it kali?’ inro asabton sinra nak, ‘Ato kali ginghihiwat dahil parayan sa rakong gahom it GINO-O, Ida kita gingsalbar sa Ehipto halin sa pagkaulipon.

¹⁵ It katong nagmatugas si Paraon sa pagsugot nak makaliwas kita sa Ehipto, gingmatay it

[†] **13:13 13:13a** o “bayduhan.” Dahil kag asno ay di balor bilang kargahan it mga raya, kung gusto ninra nak mapupuyusan pa kag asno ay dapat ninra kaling bayduhan it karnero bilang inughalar. [‡] **13:13 13:13b** Dahil kag panganay nak kayake ay para sa GINO-O, ag waya Nida gihahagara nak ihalar kag kabuhi it tawo pramas mamatay, insugo Nida kaling pagtubos parayan sa paghalar it hadop. (Basaha ra sa Bil. 3:11-13,39-51.)

GINO-O kag tanang panganay nak kayake ruto, maging tawo o hadop. Kada ngani gingmamatay nato bilang inughalar sa Ida kag tanang unang anak nak kayake it ato mga hadop, pero gingtubos nato kag ato mga panganay nak anak nak kayake.'§

¹⁶ “Kaling paghiwat nak kali ay nupay tanra sa inro mga damot ag sa mga yupa agor indi nato malimtan nak kita ay gingliwas it GINO-O sa Ehipto parayan sa Ida rakong gahom.”

Kag Haligi nak Rampog ag Haligi nak Kayado

¹⁷ Ngasing, tong gingsugtan ni Paraon kag mga Israelinhon nak maghalin sa Ehipto, waya sinra giparayana it Dios sa lugar it mga Pilistinhon, aber kali kag pinaka-mayungot nak rayan. Dahil siling it Dios, “Baka masapoy ninra kag gera ag magbaydo kag inra isip ag magbalik sa Ehipto.”

¹⁸ Kada gingparayan sinra it Dios sa rayan sa disyerto hastang nakasampot sa Puyang Ragat. Nagpanaw kag mga Israelinhon halin sa Ehipto nak hanraey para sa pagpakiglaban.

¹⁹ Sa pagtakas nina Moises halin sa Ehipto ay ingraya ra ninra kag mga suká it inra ginikanan nak si Jose. Dahil gingpasumpa nida it kato sa mga Israelinhon nak, “Kag Dios nak gador kag maruaw ag matabang sa inro. Kada paghalin ninro rili sa Ehipto, ray-a kag ako mga suká halin dili.”*

§ **13:15 13:15** Sa panahon nak kali gingtubos ninra kag inra panganay nak anak nak kayake parayan sa pagmatay it karnero bilang inughalar. * **13:19 13:19** Basaha sa Hen. 50:24-25.

²⁰ Paghaling it mga Israelinhon sa Sucot ay nagbaktas sinra hastang nakaabot sa Etam pasuyuron it disyerto, kung hariin sinra ay nagpahuway.

²¹ Gingbabantayan sinra it GINO-O. Sa adlaw, nag-uuna Sida sa inra parayan sa haligi nak rampog agor tudluan sinra it rayan. Imaw ra sa gab-i, nag-uuna Sida sa inra parayan sa haligi nak kayado agor imaw kag maging iwag ninra. Kali ay pramas makakapadayon sinra sa pagpanaw, gab-i man o adlaw.

²² Kag haligi nak rampog sa adlaw ag kag haligi nak kayado sa gab-i ay waya gibubuyag sa inra unahan.

14

KAG PAGTABOK SA PUYANG RAGAT

¹ Ngasing nagsiling kag GINO-O kang Moises,

² “Silingga kag mga Israelinhon nak magbalik halin sa Etam pasuyuron sa disyerto ag magkampo sa atubangan it Pihahiro, sa tunga it Migdol ag ragat,* sa atubangan ra it Baal-zepon. Ruto kamo mapatukor it inro mga tolda mayadoyado sa ragat.

³ Maiisip ni Paraon nak, ‘Siguradong katong mga Israelinhon ay nagkayaag-yaag dahil waya sinra’t makitang ayusutan sa disyerto.’

⁴ Ako apatugason kag tagipusuon ni Paraon ag kamo’y ida ayaguron. Pero apirdihon Nako sida ag ida tanang mga sundalo, ag apurihon Ako it

* **14:2 14:2** Sa bisayang Hebreo kaling ragat ay “Ragat it Mataas nak Hilamunon” nak katambi it “Puyang Ragat.”

tanang tawo aber hariing lupalop. Maaayaman nak gador it mga Ehiptohanon nak Ako kag GINO-O.” Ngani, gingtuman matuor kali it mga Israelinhon.

⁵ It katong nabalitaan it hari it Ehipto nak imaw si Paraon, nak kag mga Israelinhon ay nakahaliney, kag ida isip, pati kag isip it ida mga opisyales ay nagbag-o. Siling ninra, “Ni-o kaling ato ginghimo? Asing ato gingsugtan kag mga Israelinhon nak maghalin? Si-o pa ngasing kag matrabaho para sa ato?”

⁶ Ngani, inghanra ni Paraon kag ida karwahe nak panggera ag ingnunot kag ida mga sundalo.

⁷ Kag ida ingnunot ay an-om nak gatos (600) nak maadong mga karwahe nak panggera, pati kag tanang klase it karwahe nak di sakay nak mga sundalo.

⁸ Ingpatugas ray it GINO-O kag tagipusuon ni Paraon, nak hari it Ehipto, kada ida yinagor kag mga Israelinhon habang sinra ay nagtatakas nak inggwa't kaisog sa inra huna-huna.

⁹ Kag mga Ehiptohanon ay nagyagor sa mga Israelinhon, tanang mga sundalo ni Paraon, tanang mga karwahe nak panggera, tanang sundalo nak nakasakay sa kabayo, ag tanang sundalo nak nagbabaktas. Naantaw ninra kag mga Israelinhon nak nagkakampo sa tungor it baybay, mayungot sa Pihahirod sa atubangan it Baal-zepon.

¹⁰ Habang nagpapayungotey sina Paraon, nakita it mga Israelinhon kag matulin nak pagmartsa it ida mga sundalo. Ag sinra ay napakahadlok ag nag-ayaba sa GINO-O.

¹¹ Ag nagsiling sinra kang Moises, “Kumo waya it kamposanto sa Ehipto, kada imo kami rinaya riling disyerto pramas mamatay? Asing tuyar kag imo ginghimo sa amo? Asing gingbaoy pa kami nimo sa Ehipto?”

¹² Di baga kag amo siling sa imo tong ruto pa kami sa Ehipto ay, ‘Pabad-e yang kami nak magpaulipon sa mga Ehiptohanon? Aya kami gikalibgi!’ Mas maado pa nak magpaulipon kami sa inra kisa mamatay rili sa disyerto.”

¹³ Nagsabat si Moises sa mga tawo, “Aya kamo gikahadlok! Pakusuga kag inro buot, ag inro makikita kung pauno kamo isalbar it GINO-O. Ngasingey kina Nida ahimuon. Kinang mga Ehiptohanon nak inro nakikita ngasing ay indiey nak gador ninro sinra makikita liwat.

¹⁴ Kag GINO-O it malaban para sa inro, waya kamo it mahihimo.”

¹⁵ Ag nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Asing imo Ako ging-aayaba? Silingga kag imo mga hal-ing Israelinhon nak magpadayon sa pagpanaw.

¹⁶ Tas-an kinang imo hudot nak bakulo ag itudlo sa ragat. Ag kali ay matutunga agor kamong mga Israelinhon ay mapanaw sa uga nak duta patabok sa ragat.

¹⁷⁻¹⁸ Apatugason pa Nako kag tagipusuon it mga Ehiptohanon agor inra kamo ayaguron. Apurihon Ako it tanan pag napirdi Nako sinra parayan sa matatabo kang Paraon, sa ida tanang mga sundalo, pati sa ida mga karwahe ag mga sundalo nak nakasakay sa kabayo. Parayan dili maayaman nak gador it mga Ehiptohanon nak Ako kag GINO-O.”

19 Ngasing kag anghel it Dios nak nagpapan-guna sa mga Israelinhon ay nagpahuli sa inra, ag kag haligi nak rampog ay nagsaydo ra sa huli ag nagruyog sa inra likor.

20 Kaling rampog ay nagpatunga sa inra ag sa mga Ehiptohanon. Ngani, sa bug-os nak gab-i, maruyom sa parti it mga Ehiptohanon ag mahadag sa parti it mga Israelinhon, ag dahil rili waya nakapayungot kag mga Ehiptohanon sa inra.

21 Masunor, gingtudlo matuor ni Moises kag ida damot sa ragat. Sa bug-os nak gab-i, ginpahuyop it GINO-O kag makusog nak hangin halin sa subatan, ag natunga kag tubi. Kada nagkaingwa't ugang rayanan sa tunga it ragat.

22 Ngani, kag mga Israelinhon ay nagpanaw patabok sa ugang duta raha sa tunga it ragat. Kag tubi ay pay naging pader sa inra bandang wala ag tu-o.

23 Pagkaaga ingyagor ray sinra it mga Ehiptohanon. Kaibahan sa pagyagor kag tanang mga sundalo ni Paraon, tanang nakapangabayo ag tanang nakakarwahe.

24 Halin sa haliging kayado ag rampog ingmumuyatan it GINO-O kag tanang natatabo, ag it katong mayungotey magpanghudag-hudag, inatraso Nida sa pagbiyahe kag mga Ehiptohanon.

25 Kag mga gulong it inra mga karwahe ay naputik, kada nahirapan sinra magbiyahe. Ngani, siling yangey ninra, "Balik yangey kita! Dahil kag GINO-O it naglalaban sa ato para sa inra."

26 Pagkatabok nina Moises, nagsiling kag GINO-O sa ida, "Tudluan ray raha kag imo damot sa ra-

gat, agor kag tubi ay mabalik ag matabunan kag mga Ehiptohanon, pati kag inra mga karwahe, ag kag mga nakapangabayo.”

²⁷ Kada gingtudlo matuor ni Moises kag ida damot sa ragat, ag pagsubat it adlaw kag tubi ay nagbalik matuor sa ida dating suyog. Nagtinguha kag mga Ehiptohanon nak makatakas, ugaling gulping ingpabalik it GINO-O kag tubi, kada tanan sinra ay nagkayunor.

²⁸ Nagtabo katong tubi, ag natabunan kag mga nakasakay sa karwahe ag kag mga nakapangabayo, tanang mga sundalo ni Paraon nak nagsinunor sa mga Israelinhon hastang sa tunga it ragat, ag wayang gador it aber usa nak nabuhi pa sa inra.

²⁹ Pero kag mga Israelinhon ay nagtabok sa ugang duta sa tunga it ragat, naging pader ninra sa wala ag tu-o kag tubi.

³⁰ Tong adlaw nak kato, gingsalbar it GINO-O kag mga Israelinhon halin sa mga damot it mga Ehiptohanon. Ag nakita it mga Israelinhon kag abang ramong minatay nak Ehiptohanon nak ingragsa sa piliw.

³¹ Pagkakita it mga Israelinhon sa rakong gahom it GINO-O laban sa mga Ehiptohanon, sinra ay nagkainggwa't kahadlok sa Ida ag nagtu-o sinra sa Ida, pati kang Moises nak Ida suguon.

15

Kag Kanta nina Moises

1 Pagkatabok ninra sa ragat, nagkinanta si Moises ag kag mga Israelinhon para sa GINO-O it tuyar kali:

“Kami ay makanta sa GINO-O,
dahil katitingaya kag Ida pagraog.

Kag mga kabayo ag mga sundalong naka-
pangabayo it amo kaaway
ay Ida yang tinapyak sa ragat.

2 Kag GINO-O kag nagtata-o sa amo it kusog,
Sida kag amo ingkakanta.
Sida kag amo Manluluwas,

Sida kag amo Dios, amo Sida adayawon,
Sidang Dios it amo tatay, amo Sida itaas.

3 Kag GINO-O ay sundalo nak waya't kapantay.
GINO-O kag Ida pangayan.

4 Kag mga karwahe ni Paraon ag kag ida mga
sundalo,
Ida yang tinapyak sa ragat.

Gingyunor ra Nida sa Puyang Ragat
kag mga piling pinunong sundalo ni Paraon.

5 Kag marayom nak tubi it nagtabon sa inra.
Nagrugyang sinra nak nupay bato.

6 Kag Imo tuong damot, amo GINO-O, ay maka-
gagahom.

Ingwagit kag amo mga kaaway
parayan sa Imo rakong gahom.

7 Ikaw nak Halandong Hari,
it nagpirdi sa Imo mga kalaban.

Nagrayab-rayab kag Imo kahangit,
nak imaw kag pay nagsunog sa inra tuyar sa
mga uhot.

8 Pay Imo yang inghuyop, ag natunga kag tubi.
Kag suyog ay nagpaibabaw

nak pay tuyar sa pader.
Kag marayom nak tubi ay pay nagtugas
hastang sa katugkaran.

⁹ Kag mga kaaway ay naghinambog,
'Ayaguron namo sinra, amo sinra maaabutan,
ag amo aparti-partihon kag inra mga manggar sa
amo mga kaibahan,
hastang sinra ay magkawar-an.
Amo ahukason kag amo talibong,
ag amo sinra apangmatyon.'

¹⁰ Pero sa usang hudop yang Nimo,
natabunan sinra it ragat.

Nagyugrang sinra nak pay tingga
sa marayom nak tubi.

¹¹ Si-o sa inra mga dios kag makakapantay sa
Imo,
amo GINO-O?

Si-o kag makakapantay sa Imo nak makagaga-
hom
ag balaan?

Si-o kag makakapareho sa Imo nak gingkakahad-
lukan
dahil sa Imo mga ginghihimo nak mga
katitingayang milagro?

¹² Pay Imo yang ginghunat kag Imo tuong damot,
ag sinra ay gingyubong sa irayom it ragat.

¹³ Dahil sa Imo waya gibabag-ong pagpalangga,
nag-uuna Ikaw sa amo, nak Imo mga tinu-
bos.

Parayan sa Imo kusog, kami ay Imo ingpapangu-
nahan
papagto sa Imo balaan nak istaran.

¹⁴ Kali ay mababantog sa ibang mga nasyon,
ag sinra ay mapanguyog;

Mababatyagan it mga Pilistinhon kag kahadlok
tuyar sa kabading nagpapasyapo.

¹⁵ Kag mga pinuno it Edom ay magkakahadlok.
Kag mga nagpapanguyo sa Moab ay mapinan-
guyog,

ag kag tanang mga taga-Canaan
ay pay matutunaw sa kahadlok.

¹⁶ Kahadlok ag pagkalibog kag mahari sa inra.
Parayan sa rakong gahom it Imo damot,
sinra'y pay mga bato nak indi makahiwas,

Hastang kaming Imo mga tawuhan,
amo GINO-O, ay nakarayan,
Kaming Imo mga tinubos,
sinra ay amo nalampasan.

¹⁷ Aray-on Nimo kami ag ibutang sa Imo ging-
promisang duta,
sa lugar nak Imo pinili, amo GINO-O,
agor maging Imo istaran,
sa Templo nak gingtinrog it Imo damot.

¹⁸ Kag GINO-O it mahari hastang sa waya't
katapusan.”

Kag Kanta ni Miriam

¹⁹⁻²⁰ Ngasing kag manghor nak rayaga ni Aaron
nak kag ngayan ay si Miriam ay usang propeta.
Ag pagkatabok ninra sa ragat, narumruman
nida nak tong gingyayagor kag mga Israelinhon
it mga kabayo ni Paraon, kanunot kag mga
nakasakay sa karwahe ag ibang mga sundalo
ay ingpabalik it GINO-O kag tubi ag natabunan
sina Paraon. Pero kag mga Israelinhon ay imaw
kag sa unahan nak nagpapanaw yang patabok
sa ugang duta sa tunga it ragat. Kada nagbaoy

sida it tamborin, ag nagsunor ra sa ida kag tanang mga kabade nak gamit ra kag tamborin ag nagsasadaw habang nagkakanta sida.

²¹ Tuyar kali kag kanta ni Miriam:

“Magkanta it pagdayaw sa GINO-O
dahil Sida ay nagraog.

Kag mga kabayo ag mga sundalong naka-
pangabayo it ato kaaway
ay Ida yang tinapyak sa ragat.”

Kag Mapait nak Tubi sa Tuburan

²² Pagkatapos, gingpahanra ni Moises kag mga Israelinhon sa pagpadayon, ag nagginaney sinra halin sa Puyang Ragat papagto sa Disyerto it Sur. Nagpanaw sinra sa sakop it tatlong adlaw, ag waya sinra't nakitang tubi.

²³ Tong bandang huli, nakaabot sinra sa tuburan it Mara, ugaling indi ninra mainom kag tubi ruto dahil kali ay mapait. Kada kaling tuburan ay gingtawag nak Mara.*

²⁴ Ngani, nagnginuyob kag mga tawo laban kang Moises, ag siling ninra, “Ni-o ngasing kag ato ainumon?”

²⁵ Dahil rili, sida ay nag-ayaba sa GINO-O. Ag gingtudlo sa ida it GINO-O kag usang klasing sanga raha. Ingbaoy nida kina ag ingpilak sa tubi, ag kag pait it kinang tubi ay nabaoy.

Ruto, gingpurbahan sinra it GINO-O ag ingtawan it kasuguan.

²⁶ Siling Nida sa inra, “Ako kag GINO-O nak inro Dios, kung kamo yang ay magpanimati it

* **15:23 15:23** Kag gustong bisayahon it Mara ay “Mapait.”

maado sa Ako gingsisiling sa inro, ag himuon kung ni-o kag tama sa Ako pagmuyat ag tumanon kag Ako mga kasuguan, ay indi Nako giparaya sa inro kag mga sakit tuyar sa Ako gingparaya sa mga Ehiptohanon, dahil Ako kag GINO-O nak inro manugbuyong.”

²⁷ Pagkatapos it kina, kag masunor nak lugar nak inra ingsamputan ay Elim, kung hariin ay inggwa't doseng tuburan ag sitentang puno it palmera. Ruto sinra gikampo sa palibot it mga tuburan.

16

Kag Pagkaon nak Manna ag kag mga Pugo

¹ Kag pagkampo it tanang Israelinhon sa Elim ay waya narugay kundi nagpadayon ray sinra hastang nakaabot sa Disyerto it Sin nak asa tunga it Baguntor it Sinay ag Elim. Nakaabot sinra raha it pitsa kinse it ika-ruhang buyan tuna tong sinra ay naghalin sa Ehipto.

² Habang sinra ay nagpapadayon it pagpanaw sa disyerto, kag mga Israelinhon ay nagngingin-uyob kana Moises ag Aaron.

³ Kag inra siling ay, “Maado pang gingmatay yangey kami it GINO-O it katong ruto pa kami sa Ehipto! Ruto ay nakakaatubang kami sa kinantong nak suya ag nakakakaon kami hangga't gusto namo it tinapay ag iba pang pagkaon.* Pero rili sa disyerto nak inro gingray-an sa amo, ay inro kami amasyon sa gutom.”

* **16:3 16:3** Imbis nak kan-on ag suya ay tinapay ag suya kag inra pagkaon.

⁴ Kada ngani, nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Ako kamo apauyanan it pagkaon nak halin sa langit.† Silingga kag mga tawo nak adlaw-adlaw maliwas sinra ag mapunpon it tama yang nak inra pagkaon sa adlaw nak kato. Rili apurbahan Nako sinra, ag maaayaman kung talagang inra asunron kag Ako gingsusugo o indi.

⁵ Ugaling sa pang-an-om nak adlaw ay mapunpon sinra ag ayutuon nak tama yang para sa inra kunsumo sa ruhang adlaw.”

⁶ Kada, gingsilinggan nina Moises ag Aaron kag mga Israelinhon, “Mga kasimanwa, isag sa gab-i, maaayaman ninro nak kag GINO-O it naghaw-as sa inro sa Ehipto.

⁷ Ag insulip sa aga, makikita ninro kag Ida kahimayaan dahil narunggan Nida kag inro pagnguyob laban sa Ida. Asing sin-o rang gador kami para sa amo kamo magnguyob?”

⁸ Ag nagsiling pa si Moises, “Ngasing nak hapon, ataw-an kamo it GINO-O it karne, ag sa aga, ay tinapay ray hastang gusto ninro. Dahil narunggan Nida kag inro mga nguyob laban sa Ida. Asing sin-o rang gador kami para sa amo kamo magnguyob? Buko kami kag inro gingngunguyuban kundi kag GINO-O.”

⁹ Ag masunor, nagsiling si Moises kang Aaron, “Manong, silingga kag tanang Israelinhon nak magpayungot nganat sinra sa GINO-O dahil Ida narunggan kag inra mga nguyob.”

† 16:4 16:4 Kaling pagkaon nak halin sa langit sa bisayang Hebreo ay “tinapay halin sa langit.”

¹⁰ Ag habang nagbibisaya si Aaron sa inra, nagmuyat sinra sa disyerto ag gingpakita it GINO-O kag Ida kahimayaan hina sa rampog.

¹¹ Nagsiling kag GINO-O kang Moises,

¹² “Narunggan Nako kag mga pagnguyob it mga Israelinhon. Silingga sinra nak sa hapon, karne kag inra akaunon, ag sa aga, mabubusog sinra it tinapay. Ag inra maaayaman nak Ako kag GINO-O nak inro Dios.”

¹³ Pagkahapon matuor abang ramong pugo kag nagtugpa sa inra kampo, nak pay halos indiey makita kag raga. Ag pagkaaga, maramoy nak tun-og kag nakapalibot sa inra kampo.

¹⁴ Pagkawagit it tun-og, makikita sa raga kag pay limbok nak abang puti.

¹⁵ Pagkakita kali it mga Israelinhon, nagpangutana sinra sa usa'g-usa, “Ni-o kali?” Dahil waya ninra naayami kung ni-o kato.

Ag nagsiling si Moises sa inra, “Kali kag pagkaon‡ nak gingta-o sa inro it GINO-O agor inro akaunon.

¹⁶ Ag imaw kali kag tugon it GINO-O, ‘Kada usa sa inro ay mapunpon it tama yang para sa inro kunsumo sa usang adlaw, tunga sa gantang kada usang tawo nak asa inro tolda.’ ”

¹⁷ Imaw matuor kag inghimo it mga Israelinhon. Kag iba ay nagpunpon it maramo ag kag iba ay maisot yang.

¹⁸ Ugaling tong ingtakosey ninra kali, katong nagpunpon it maramo ay waya't subra, ag katong nagpunpon it maisot yang ay waya't kuyang.

‡ **16:15 16:15** Kaling pagkaon sa kultura it mga Hebreo ay “tinapay.”

Kada pay kag inra gihapon napunpon ay tama yang.

¹⁹ Ag nagsiling pa si Moises, “Aya kamo giaman it para sa aga.”

²⁰ Ugaling kag iba sa inra ay waya gisunor kang Moises. Nag-aman gihapon sinra it para sa aga. Pero pagkaaga, kali ay inapihis ag nagbaho. Ngani, nahangit si Moises sa inra.

²¹ Tuna it kato kada aga, nagpupunpon yangey sinra it tama yang para sa inra kunsumo. Ag pag-init it adlaw, kali ay natutunaw.

²² Pero sa pang-an-om nak adlaw, nagpunpon sinra it duple, nak imaw kag usang gantang para sa usang tawo. Pagkakita kali it mga nagpapamuno sa mga Israelinhon, nag-uma sinra kang Moises.

²³ Ag sinra ay ida ingsabat, “Pabad-e yang sinra dahil imaw kali kag sugo it GINO-O, ‘Insulip ay Adlaw it Inugpahuway ag mapahuway kita dahil kali kag sagradong adlaw para sa Ida. Kayduhay kag inro gustong kayduhon, ag ya-gaay kag inro gustong ya-gaon. Puyding magtura kamo it para insulip.’ ”

²⁴ Kada, tuyar sa gingsugo sa inra ni Moises gingtura ninra kag para sa masunor nak adlaw. Ag kali ay waya giapihisa ag waya gibaho.

²⁵ Pagkaaga siling ni Moises, “Kauna ninro kali ngasing nak adlaw dahil kali ay Adlaw it Inugpahuway nak inggahin para sa GINO-O. Ag usa pa, ngasing, ay waya kamo it makikita nak tuyar it kali sa raga.

²⁶ An-om nak adlaw kamong mapunpon it kali, pero sa pangpitong adlaw nak imaw kag Adlaw it Inugpahuway ay waya kamo't makikita.”

²⁷ Pero sa yudo it kina, tong pangpitong adlaw, inggwa gihapon it mga nagliwas agor magpunpon, ugaling waya sinra't nakita.

²⁸ Dahil rili, siling it GINO-O kang Moises, “Hastang sauno kamo masuway sa Ako mga sugo ag mga tudlo?

²⁹ Tanra-e ninro, Ako kag GINO-O kag nagta-o sa inro it Adlaw it Inugpahuway. Kada ngani sa pang-an-om nak adlaw Ako kamo gingtataw-an it pagkaon para sa ruhang adlaw. Sa pangpitong adlaw, waya't maliwas sa inro tolda.”

³⁰ Ngani, kag mga tawo ay nagpahuway sa pangpitong adlaw.

³¹ Manna[§] kag tawag it mga Israelinhon sa pagkaon nak inra napupunpon. Kali ay tuyar sa limbok nak abang puti, ag kag lasa it kali ay pay tinapay nak gingpatam-isan it rugos.

³² Ag nagsugo pa sa inra si Moises, “Kali kag tugon it GINO-O, ‘Baoy kamo it usang susudlan nak masuyor it tunga sa gantang, ag pun-on ninro it manna. Hipira kali, agor makikita pa hastang sa pagbalhin it inro mga henerasyon kag pagkaon nak gingta-o Nako sa inro sa disyerto, tong Ako kamo ginhaw-as sa Ehipto.’ ”

³³ Ngani, siling ray ni Moises kang Aaron, “Baoy it usang kuyon ag pun-on kali it manna. Bag-o ibutang kali sa atubangan it GINO-O para

§ 16:31 16:31 Sa bisayang Hebreo kag gustong bisayahon it manna ay “ni-o kina?”

taguon, agor makikita pa hastang sa pagbalhin it ato mga henerasyon.”

³⁴ Kumporme sa sugo it GINO-O kang Moises, ingbutang ni Aaron kaling manna sa atubangan it Balaan nak Kaban agor taguon.

³⁵ Manna kag gingkaon it mga Israelinhon sa suyor it kwarantang tuig, hastang nakaabot sinra sa lugar it Canaan kung hariin sinra gipangabuhi.

³⁶ Kag inra butangan nak ingtatakusan it manna ay omer* nak kag unor ay kuyang nak tunga sa gantang.

17

Kag Tubi nak halin sa Bato

¹ Halin sa kabagunturan it Sin, kag tanang Israelinhon ay nagpadayon sa inra pagpanaw. Nagsaydo-saydo sinra kumporme sa sugo it GINO-O, hastang nakaabot sa Repidim kung hariin sinra nagkampo. Pero waya't tubi ruto nak puyding inumon kag mga tawo.

² Kada si Moises ay ging-away ray it mga tawo ag nagsiling, “Taw-e kami it tubi nak inumon.”

Nagsabat sida, “Asing ako kag inro ging-aaway? Asing inro talaga gingpupurbahan kag GINO-O?”

³ Ugaling pwerting uhawey kag mga Israelinhon ruto, kada sige gihapon kag inra pagnguyob laban kang Moises. Siling ninra, “Asing imo pa

* **16:36 16:36** Kag ingsisiling dili ag sa Exo. 16:16,22 sa bisayang Hebreo kag usang omer (kuyang nak tunga sa gantang = mga 1 kilo) ay ika-sampuyong parti it usang ephah (kuyang nak limang gantang = mga 10 kilo).

kami gingliwas sa Ehipto, kung imo yang ra kami amatyon sa uhaw, ag kag amo mga anak, pati kag amo mga kahadupan?”

⁴ Ngani, nagpangamuyo ray si Moises sa GINO-O, “Ni-o kag ako ahimuon riling mga tawo? Kuyang yangey ay inra ako matyon parayan sa pagbunggo.”

⁵ Nagsabat kag GINO-O kang Moises, “Mag-una ka sa mga tawo, ag nuntan kag pilang inro pinuno. Ray-a kag imo bakulo nak imo dating gingsikwil sa Suba it Nilo, ag magpanaw.

⁶ Ahuyaton ka Nako ruto sa marakong bato sa Horeb. Pag-abot nimo ruto, lampuse katong bato,* ag maliwas kag tubi ruto pramas kag mga tawo ay makakainom.” Inghimo kali ni Moises sa atubangan it mga pinuno it mga Israelinhon.

⁷ Kaling lugar ay gingtawag nida nak Masa† ag Meriba‡. Kali ay dahil sa pagbasoy it mga Israelinhon kang Moises, ag sa inra pagpurba sa GINO-O tong sinra ay nagsiling, “Kaibahan baga nato kag GINO-O o buko?”

Kag Pagkapirdi sa mga Amaleknon it mga Israelinhon

⁸ Tong hagto pa kag mga Israelinhon sa Repidim, gingyusob sinra it usang lahi nak kag tawag ay Amaleknon.

⁹ It kato inggwa si Moises it usang saligan nak kag ngayan ay Josue.§ Ag ngasing ingsugo sida ni

* **17:6 17:6** Basaha sa Bil. 20:8. † **17:7 17:7a** Kag gustong bisayahon it Masa ay “Pagpurba.” ‡ **17:7 17:7b** Kag gustong bisayahon it Meriba ay “Pag-away.” § **17:9 17:9** Kag gustong bisayahon it Josue ay “Kag GINO-O ay Manluluwas.”

Moises, “Josue, magpili ka it pilang mga kayake ag ikaw kag magpamuno sa paglaban sa mga Amaleknon. Insulip sa inro paglaban, ako ay matinrog rahang baguntor nak hudot kag bakulo it Dios.”

¹⁰ Ingsunor ni Josue kag sugo ni Moises sa ida nak magpakiglaban sa mga Amaleknon. Ag sina Moises, Aaron ag usa pang saligan nak si Hur* ay nagtukar rahang baguntor.

¹¹ Sa inra pagpakiglaban, habang kag mga damot ni Moises ay nakataas, nagraraog kag mga Israelinhon, pero pag nakababa ay nagraraog kag mga Amaleknon.

¹² Tong ingpilay kag mga damot ni Moises ay nagbaoy sina Aaron ag Hur it bato pramas ingkuran ni Moises. Ag ingtaas nina Aaron ag Hur kag ida mga damot. Si Hur ay sa usang damot ag si Aaron ay sa usa. Kada kag mga damot ni Moises ay padayon nak nakataas hastang sa pagsugbo it adlaw.

¹³ Ngani, napirdi nina Josue kag mga sundalo it mga Amaleknon.

¹⁴ Pagkatapos, nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Suyatan kaling natabo agor indi ninro malimutan. Ag paayaman kali kang Josue dahil awagiton nak gador Nako kag mga Amaleknon sa ibabaw it kalibutan.”

¹⁵ Kada, nagsug-on-sug-on si Moises it mga bato bilang altar sa GINO-O, nak ida ingtawag nak

* **17:10 17:10** Si Hur ay halin sa lahi ni Juda ag kag ida tatay ay si Caleb.

“Kag GINO-O kag Ako Bandera it Pagraog.”†

¹⁶ Siling nida sa mga tawo, “Tas-an kag bandera it GINO-O! Kag GINO-O kag padayon nak malaban sa mga Amaleknon hastang sa paabutong balhin it inra mga lahi.”

18

Kag Pagbisita ni Jetro kang Moises

¹ Ngasing, si Jetro nak saserdote it Midian nak imaw kag panugangan ni Moises, ay nakarungog it tanang ginghimo it Dios para kana Moises, pati sa ida katawuhan nak Israelinhon. Narunggan ra nida kung pauno gingliwas it GINO-O kag mga Israelinhon sa Ehipto.

² It kato gingpapauli anay ni Moises kag ida asawa nak si Zipora kaibahan it ida ruhang anak nak kayake, kada si Jetro kag nagrepara sa inra.

³ Kag panganay nak anak ni Moises ay gingpangayan nak Gersom,* dahil kag ida gingsiling ay, “Ako ay buko taga-rili.”

⁴ Ag kag ngayan it ida pangruhang anak ay si Eliezer,† dahil kag ida gingsiling ay, “Kag Dios it ako tatay ay imaw it nagtabang sa ako. Gingsalbar Nida ako sa planong pagmatay sa ako ni Paraon.”

⁵ Kada ngasing, gingnunot ni Jetro kag asawa ni Moises, nak imaw kag ida anak nak si Zipora

† **17:15 17:15** Kag simbulo it pagraog nak ingta-o sa inra it GINO-O ay kag pagtaas it bakulo nak hudot ni Moises. * **18:3 18:3** Sa bisayang Hebreo kag gustong bisayahon it pangayan nak “Gersom” ay “buko taga-rili.” † **18:4 18:4** Sa bisayang Hebreo kag gustong bisayahon it pangayan nak “Eliezer” ay “Dios kag nagtabang sa ako.”

ag kag ida ruhang apo, sa mabatong mga bukir sa puno it baguntor it Dios, kung hariin gikakampo sina Moises.

⁶ Gingpaabot ni Jetro kang Moises nak, “Maabotey kag imo panugangan, kaibahan kag imo asawa ag ruhang anak.”

⁷ Pagkasador kali ni Moises, gingsapoy-sapoy nida sinra ag nag-amin anay bag-o gingharuan kag ida panugangan. Nagpangamustahan sinra ag nagsuyorey sinra sa tolda ni Moises.

⁸ Masunor, gingsiling ni Moises sa ida panugangan kag tanang inghimo it GINO-O kang Paraon ag sa mga Ehiptohanon, alang-alang sa mga Israelinhon. Gingsiling ra nida kag tanang hirap nak inra narayanan sa inra pagpanaw, ag kung pauno gingtabangan sinra it GINO-O.

⁹ Nasadyahan si Jetro nak narunggan kag tungor sa tanang kaaduhan nak ginghimo it GINO-O sa mga Israelinhon sa pagsalbar Nida sa inra halin sa mga Ehiptohanon.

¹⁰ Siling ni Jetro, “Dayawon kag GINO-O nak nagsalbar sa imo ag sa tanang Israelinhon halin sa mga Ehiptohanon ag kang Paraon. Dayawon Sida nak imaw kag nagsalbar sa inro halin sa pagkaulipon it mga Ehiptohanon.

¹¹ Ngasing ayamey nako nak kag GINO-O ay yabaw pa sa tanang ibang mga dios, dahil sa Ida ginghimo sa mga Ehiptohanon tong ging-ihig ninra kamong Ida mga katawuhan.”

¹² Masunor, nagbaoy si Jetro it usang hadop nak ing-ihaw ag ingsunog bilang inughalar sa Dios, pati kag iba pang mga inughalar. Ag nagsuor si Aaron kaibahan it tanang mga pinuno

it mga Israelinhon, pramas magkaon it tinapay kaibahan kag panugangan ni Moises, sa atubangan it Dios.

Kag Pagpili sa mga Manughusgar

¹³ Pagkaaga, nag-ingkor si Moises bilang manughusgar sa mga tawo. Nakapalibot sa ida kag mga tawo tuna aga hastang gab-i.

¹⁴ Pagkakita ni Jetro nak ida panugangan it tanang ginghihimo ni Moises para sa mga tawo, napasiling sida, “Ni-o kaling imo ginghihimo para sa mga tawo? Asing ausa yang ikaw nak naghuhusgar para sa tanan, habang nakapalibot kag mga tawo sa imo tuna aga hastang maggab-i?”

¹⁵ Nagsabat si Moises sa ida panugangan, “Pauno nganing nagpapayungot sinra sa ako agor ayamon kag kabubut-on it Dios?”

¹⁶ Pag inggwa't ruhang indi magkaintyendihan, nagpapayungot sinra sa ako, ag ako gingsisiling sa inra kung si-o kag di sala. Usa pa, ako gingpapahadag sa inra kag mga tugon ag mga sugo it Dios.”

¹⁷ Siling sa ida ni Jetro, “Kaling imo ginghihimo ay buko tama.

¹⁸ Imo gingpapahirapan kag imo sarili, pati kaling mga tawo. Abang bug-at kali para sa imo ag indi nimo kali kaya it ikaw yang.

¹⁹ Runggi kaling ako ilaygay sa imo, ag kabay pang buligan ka it Dios! Maado kung ikaw kag matinrog sa atubangan it Dios para sa mga tawo, ag ikaw kag maraya it inra mga problema sa Ida.

20 Ikaw ra kag matudlo sa inra it mga tugon ag kabubut-on it Dios, pati ra kag pagpasador sa inra kung pauno magpangabuhi it tadlong ag magtuman kung ni-o kag tama.

21 “Pero sa tanang katawuhan magpili ka it mga kayaking inggwa't kakayahan, inggwa't kahadlok sa Dios, mga kayaking masasaligan ag indi masuhuyan. Imaw sinra kag imo ibutang nak mapamuno sa mga tawo, usang mapamuno para sa linibo, usa para sa ginatos, usa para sa singkwenta, ag usa para sa sampuyo yang.

22 Sinra kag perming maareglo sa mga kaso it ida sinakupan. Pero sugu-a sinra nak ray-on katong mga kasong mabug-at sa imo. Pabad-e sinrang aregluhon katong mga kasong magaan pramas maghagan-hagan kag imo gingraraya, ag parayan rili mabubuligan ka ninra.

23 Pag tuyar kali kag imo ahimuon, ag imaw kag sugo it Dios sa imo, indi ka masyarong mahirapan, ag kag mga tawo ay mapauli nak hanuyos kag isip.”

24 Gingrunggan ni Moises kaling laygay it ida panugangan ag kaling tanan ay ida ingsunor.

25 Nagpili matuor sida it mga kayaking inggwa't kakayahan halin sa tanang Israelinhon, ag ingbutang nida nak mga manug-areglo sa problema it mga tawo, usang mapamuno sa linibo, usa sa ginatos, usa sa singkwenta, ag usa sa sampuyo.

26 Sinra kag perming manug-areglo sa problema it mga tawo. Kag mga mabug-at nak kaso yang kag inra gingraraya kang Moises, pero kag mga magaan ay sinra kag nag-aareglo.

²⁷ Pagkatapos, ginghator ni Moises kag ida panugangan sa rayan papauli sa ida sariling banwa.

19

KAG KASUGTANAN AG KAG KASUGUAN

Kag mga Israelinhon sa Baguntor it Sinay

¹⁻² Pagkalipas it ruhang buyan it inra pagliwas sa Ehipto, ay nakaabot kag mga Israelinhon sa mabatong mga bukir it Sinay. Katong adlaw rang kato, naghalin sinra sa Repidim ag ruto sinra nagkampo sa atubangan it Baguntor it Sinay.

³ Masunor, nagtukar si Moises rutong baguntor agor magpakigkita sa Dios. Ag sida ay ingtawag it GINO-O halin sa tumbo it baguntor nak nagsiling, “Imaw kali kag imo ibisaya sa mga inanak ni Jacob, nak mga Israelinhon. Silinggan sa inra,

⁴ “ ‘Nakita nak gador ninro kag Ako ginghimo sa mga Ehiptohanon ag kung pauno gingkaluyan Nako kamo ag gingraya rili, tuyar sa pagripara it usang agila sa ida isiw.*

⁵ Ngasing, kung asunron yang ninro Ako ag indi gisuwayon kag Ako ahimuong kasugtanan sa inro, kamo ay Ako magiging palanggang pinili halin sa tanang katawuhan. Matuor nak kag tanang nasyon sa kalibutan ay Ako,

⁶ pero kamong tanan ay ahimuon Nakong lahi it mga saserdote nak maserbisyo sa Ako. Ag

* **19:4 19:4** Kag usang guyang nak agila ay perming nagbabantay sa ida isiw pag nagtutuon pa yang kali it yupar, ag hanra sida nak magpasakay pramas indi magtugpa sa mga bato kag ida isiw.

kamo ra kag nasyon nak Ako agahinon agor tumanon kag Ako kabubut-on.’† Imaw kali kag imo ibisaya sa mga Israelinhon.”

⁷ Ngani, nagbalik si Moises ag ida ingtipon kag mga pinuno it mga Israelinhon, ag ingsiling sa inra kag tanang gingsugo it GINO-O sa ida.

⁸ Pagkarungog kali it mga tawo, nagkausa sinra, “Tanang gingbisaya it GINO-O ay amo atumanon.” Kada nagbalik si Moises sa GINO-O raya kag sabat it mga tawo.

⁹ Nagsiling kag GINO-O sa ida, “Mapakigkita ray Ako sa imo hina sa maramoy nak rampog, agor marunggan it mga tawo nak nagbibisaya Ako sa imo, kada perming mapati sinra sa imo.” Bag-o ingsiling ni Moises sa GINO-O kag sabat it mga tawo.

¹⁰ Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Pagtu-e kag mga tawo, ag silinggon nak humanon nak limpyo kag inra sarili ngasing nak adlaw ag insulip, agor sa masunor nak adlaw ay hanraey nak magdayaw sa Ako. Ag kinahangyan ra nak bunakan ninra kag inra mga yamit.

¹¹ Pag-abot it pangtatlong adlaw, dapat ay hanraey sinrang tanan dahil sa adlaw nak kato, Ako nak imaw kag GINO-O ay mababa sa Baguntor it Sinay sa atubangan it tanang mga tawo.

¹² “Kinahangyan nak butangan it giryunan sa palibot it baguntor, ag silinggan sinra nak, ‘Magandam nganat kamo nak indi magyaktaw sa giryunan dahil bawal nak magdama sa baguntor.

† 19:6 19:6 Basaha sa Isa. 61:6 ag 1 Ped. 2:5,9.

Kung magyaktaw nganat kamo, kamo ay dapat matyon.

13 Kag tawo nak mayaktaw raha ay dapat nak bungguon hastang mamatay o panaon, dahil bawal nak sapliron sida. Tuyar kag ahimuon, maging tawo man o hadop man. Indiey sida mabuhi.' Pag inro narunggan kag makusog nak budyong,‡ imaw pa yang kag inro pagpayungot sa puno it baguntor."

14 Pagkaus-os ni Moises sa baguntor, gingsugo nida kag mga tawo nak himuong limpyo kag inra sarili agor magdayaw sa Dios, ag gingpabunakan ra kag inra mga yamit.

15 Bag-o ingsilingan nida kag mga tawo, "Thanra ninro kag inro sarili para sa usa pang adlaw. Waya anay it maubay sa inro mga asawa."

16 Pagkaaga sa paglipas it ruhang adlaw, nagpangrayugrog ag nagpakapangilat hina sa maramoy nak rampog nak nagtabon sa baguntor, ag narunggan ra ninra kag abang kusog nak budyong. Tanang tawo nak asa kampo ay nagpinanguyog.

17 Ag gingpangunahan ni Moises kag tanang tawo paliwas sa kampo agor magpakigkita sa Dios. Pag-abot ninra sa puno it baguntor nagtininrog sinra.

18 Kag Baguntor it Sinay ay nalibon it aso dahil kag GINO-O ay nagbaba ruto ag nagpakita

‡ 19:13 19:13 Kag inggagamit it mga Israelinhon nak budyong ay mahabang sungay it turong karnero, nak nagkukulikoy.

parayan sa kayado. Nagpaibabaw kag karuramoy nak aso nak pay naghahalin sa marakong pugon, ag kag baguntor ay naglinog it abang kusog

¹⁹ habang kag budyong ay nagpakakusog pa. Masunor, nagbisaya si Moises, ag gingsabat sida it Dios parayan sa pangrayugrog.

²⁰ Nagbaba kag GINO-O halin sa tumbo it Baguntor it Sinay, ag ing-ayaba si Moises nak magtukar ruto, kada nagtukar sida.

²¹ Pag-abot nida ruto, nagsiling sa ida kag GINO-O, "Os-os ruto, ag paandaman kag mga tawo nak indi magpilit nak maglampas sa giriyanan dahil yang sa gustong makita ninra Ako, sabaling maramo kag mamamatay.

²² Aber ra kag mga saserdote nak mapayungot sa Ako ay kinahangyan nak himuon anay nak limpyo kag inra sarili, dahil kung indi, aparusahan Nako sinra."

²³ Nagsabat si Moises sa GINO-O, "Indi makatukar kag mga tawo rili sa Baguntor it Sinay kumo Ikaw mismo kag nagpaandam sa amo nak, 'Butangan it giriyanan sa palibot it baguntor ag gahinon kali nak balaan.' "

²⁴ Nagsiling kag GINO-O, "Os-os ray ag ray-on si Aaron patukar rili. Pero paandame kag mga saserdote ag kag mga tawo nak indi dapat magpilit nak maglampas sa giriyanan dahil yang sa gustong makita ninra Ako, sabaling aparusahan Nako sinra."

²⁵ Ngani, nag-us-os matuor si Moises pabalik sa mga tawo ag ingsilingan sinra.

20

Kag Sampuyong Kasuguan

- ¹ Kali kag tanan nak gingbisaya it Dios:
- ² “Ako kag GINO-O nak inro Dios, nak imaw kag naghaw-as sa inro sa Ehipto, kung hariin kamo ay ging-ulipon.”
- ³ “Indi kamo dapat magdayaw sa ibang mga dios. Ako yang kag inro adayawon.”
- ⁴ “Indi kamo dapat maghimo it mga ribulto para sa inro sarili, nak kahitsura it aber niong butang raha sa langit, raha sa kalibutan, o raha sa katubian.”
- ⁵ “Indi kamo dapat magyuhor ag magdayaw sa inra, dahil Ako kag GINO-O nak inro Dios ay waya gustong inggwa pa kamo it ibang dios puyra sa Ako. Aparusahan Nako kag mga nakakasala sa Ako hastang sa ika-tatlo ag sa ika-ap-at nak henerasyon.
- ⁶ Pero para sa tawong nagpapalangga sa Ako ag nagsusunor it Ako mga kasuguan, ay ipakita Nako sa ida kag Ako rakong pagpalangga hastang sa linibo nak henerasyon.”
- ⁷ “Indi ninro dapat sambiton sa waya't puyos kag Ako pangayan nak GINO-O nak imaw kag inro Dios, dahil Ako aparusahan kag sin-o man nak magamit it Ako pangayan sa waya't puyos nak butang.”
- ⁸ “Rumroma ninro kag Adlaw it Inugpahuway ag gahinon para sa Ako.
- ⁹ Sa suyor it an-om nak adlaw puyde kamo nak magtrabaho.

10 Pero sa pangpitong adlaw gahinon kali para sa Ako, nak imaw kag GINO-O nak inro Dios, dahil imaw kali kag Adlaw it Inugpahuway. Bawal magtrabaho sa adlaw nak kina, ikaw ag kag imo mga anak nak kayake ag kabade, kag imo mga suguon nak kayake ag kabade, kag imo mga kahadupan, pati kag mga nagdadayon sa inro.

11 Kali ay dahil sa suyor it an-om nak adlaw, Ako nak imaw kag GINO-O, kag nagtuga it langit ag duta, ragat, ag tanang rahina. Pero sa pangpitong adlaw Ako ay nagtungon it pagtuga ag nagpahuway, kada gingpakamaado Nako kag Adlaw it Inugpahuway ag ginggahin kali para sa balaan nak katuyuan.”

12 “Tahura kag inro tatay ag nanay, agor mapangabuhi kamo it mayawig sa duta nak ita-o Nako sa inro, Ako kag GINO-O nak imaw kag inro Dios.”

13 “Indi kamo magpangmatay.”

14 “Indi kamo magpangawatan.”

15 “Indi kamo magpanakaw.”

16 “Indi kamo magtestigo it binakak laban sa inro isigkatawo.”

17 “Indi kamo maghingabot sa bayay it inro isigkatawo. Bawal ra maghingabot sa asawa it inro isigkatawo, o sa inra mga suguon nak kayake o kabade, o sa inra baka ag asno, o sa aber niong butang it inro isigkatawo.”

Kag Nahanungor sa Kahadlok it mga Israelin-hon

18 Tong marunggan it mga tawo kag pangrayugrog ag budyong, ag tong makita ninra kag pangilat ag pay nag-aaso kag baguntor, nagpinanguyog sinra dahil sa kahadlok habang nagtitininrog sa mayado-yado.

19 Ag nagsiling kag mga tawo kang Moises, “Ikaw yangey kag magbisaya sa amo ag mapanimati kami, buko kag Dios sabaling mamatay kami.”

20 Nagsabat si Moises sa mga tawo, “Aya kamo gikahadlok, gingpupurbahan yang kamo it Dios. Ginghimo kali it Dios agor magkakainggwa kamo it kahadlok sa Ida pramas indi kamo makasala.”

21 Ngani, nagpabilin kag mga tawo sa mayado-yado habang si Moises ay nagpayungot ray sa maitom nak rampog kung hariin kag Dios.

Kag mga Kasuguan nak Tungor sa mga Ribulto ag Altar

22 Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Imaw kali kag imo isiling sa mga Israelinhon, ‘Nakita mismo ninro nak nagbisaya Ako halin sa langit.

23 Indi kamo dapat maghimo it mga dios-diosan, nak human sa pilak o buyawan, nak inro adayawon tuyar sa inro pagdayaw sa Ako.

24 “ ‘Kag inro dapat ahimuon ay magtumpok it raga bilang altar para sa Ako. Rili kamo mahalar it inro mga ingmatay nak mga karnero, kambing ag baka, nak asunugon para sa pagpatawar it inro mga sala, ag imaw ra para sa pagpasaguli ninro sa Dios. Aber riing lugar nak Ako

itudlo sa inro, ruto ninro Ako adayawon, ag apakamaaduhon Nako kamo.

²⁵ Ag kung magsug-on-sug-on kamo it bato bilang altar para sa Ako, aya ninro gikurtihe. Kung himuon ninro kina, kag altar ay indi dapat nak gamiton para sa pagdayaw sa Ako.

²⁶ Indi kamo maghuman it mataas nak altar nak kinahangyan pangsakaon pramas indi kamo masil-ipan.’ ”

21

Kag mga Kasuguan Tungor sa mga Ulipon

¹ Imaw kali kag ibang mga kasuguan nak gingsiling it GINO-O kang Moises para sa mga Israelinhon:

² “Kung kag usang tawo ay mabakay it ulipon nak halin sa inro lahing Hebreo, kali ay maserbisyo sa ida sa sakop it an-om nak tuig. Pero pag-abot it pangpitong tuig, makakahaliney sida aber indiey igtubson.

³ Kung sida ay ingbakay nak waya't asawa, mahalín sidang waya't asawa ra. Kung sida ay ingbakay nak di asaway, mahalín sidang kaibahan kag ida asawa.

⁴ Kung sa ida pagkaulipon, sida ay gingtaw-an it asawa it ida amo ag sinra ay nagkainggwa't mga anak, kag ida asawa ag mga anak ay para sa ida amo. Sida yang nak usa kag makakahalin.

⁵ “Ugaling kung wayaey sida't gustong maghalin dahil palangga nida kag ida amo, ida asawa ag ida mga anak,

⁶ dapat nak ray-on sida it ida amo sa mga husgado. Masunor, inunot sida sa pwertahan o sa hamba it ida bayay ag atusukon it ida amo kag ida talinga. Kada sida ay maserbisyo sa ida amo habang sida ay buhi.

⁷ “Kung kag anak nak kabade ay ingbaligya it ida tatay bilang ulipon, indiey kali makahalin tuyar sa mga ulipon nak kayake.

⁸ Pero kung sida ay ging-asawa it ida amo ag wayaey nasasadyahe kag ida amo sa ida, dapat kali ay ipatubos sa ida pamilya. Dahil waya't karapatan kag ida amo nak ibaligya sida sa ibang lahi, kumo kag amo mismo kag nagtalikor sa ida.

⁹ Kung kag kabade ay ingbakay bilang asawa para sa anak it amo, dapat ay ita-o sa ida kag pribilehiyo bilang usang matuor nak anak.

¹⁰ “Kung kaling anak nak kayake ay mag-asawa ray it iba, kaling ida unang asawa ay indi dapat pabad-an sa pagkaon, pagyamit ag iba pang mga bagay nak karapatan it usang asawa.

¹¹ Kung kaling tatlong obligasyon ay indi nida gituparon, kag kabade ay puyding maghalin nak indiey dapat pangtubuson.”

Kag mga Kasuguan Tungor sa Pagpangmatay ag Pagpanghapros

¹² “Sin-o man kag magpanghapros ag magpangmatay sa ida isigkatawo ay dapat nak matay ra.

¹³ Ugaling, kung waya nida gihungra o waya giplanuha kaling pagpangmatay, pero gingtugutan it Dios nak kali ay matabo, kaling nakamatay ay puyding magrayagan ag ruto magtago anay sa

lugar nak itudlo sa inro it Dios bilang rayaganan it mga nakakasala.*

14 Pero kung kag pagmatay ay inghungor, aber sa altar pa sida magrayagan ay arakpon gihapon sida ag amatyon.

15 “Sin-o man kag maglaban sa ida tatay o nanay parayan sa ida kusog ay dapat mamatay.

16 “Sin-o man kag magbaoy it pilit sa ida isigkatawo ay dapat sidang rakpon ag matyon, aber ingbaligyaey nida kato o hina pa sa ida.

17 “Sin-o man kag magsumpa sa ida tatay o nanay ay dapat mamatay.

18-19 “Sin-o man kag magpangsuntok o maggamit it bato sa inra pag-away ay indi dapat parusahan kung kag ingsuntok o inggamitan it bato ay waya namatay kundi naulian. Dapat nak ipakita nak sida ay naulian parayan sa pagliwas nida it bayay nak nakabakulo. Ugaling kung marugay sida nak naghigra, sida ay dapat nak riparahon it katong nakasuntok o nakabunggo, ag abadaran pa kag atraso sa panahon nak waya kali nakatrabaho.

20 “Kung ingbakoy it amo kag ida ulipong kayake o kabade, ag kali ay namatay sa nak raan, ay dapat nak parusahan sida.

21 Ugaling kung kag ulipon ay waya namatay, kundi pagkalipas it usa o ruhang adlaw sida ay

* **21:13 21:13** Tong huli ingtudlo it Dios sa mga Israelinhon kag tatlong banwa nak puyde ninrang maging istaran pramas waya it mauno sa inra pag inggwa it natabo nak waya ninra gipaplanuha. (Basaha sa Bil. 35:6,11-15; Deu. 4:41-43 ag Jos. 20:7-9.)

naulian, kaling amo ay indi giparusahan dahil ida propriedad katong ulipon.

²² “Kung nag-away kag ruhang kayake ag sinra ay nakabangga it sabak, ag kaling sabak ay naagasan pero waya namatay, dapat nak katong kayake nak nakabangga sa ida ay apabadaron kumporme sa ahagaron sa ida it asawa it katong kabade, ag kumporme sa piyansa it husgado.

²³ Pero kung namatay sida, dapat nak parusahan katong nakabangga sa ida. Kag kabadaran ay kabuhi sa kabuhi,

²⁴ mata sa mata, ngisi sa ngisi, damot sa damot, siki sa siki,[†]

²⁵ paso sa paso, ugar sa ugar, ag yabhag sa yabhag.

²⁶ “Kung inghapros it amo kag ida ulipon nak kayake o kabade ag kali ay nabulag, kaling ulipon ay dapat yangey nak pabad-an nak makahalin bilang kabadaran sa ida mata.

²⁷ Imaw ra kung kag ida ulipon ay nabingawan, dapat yangey nak ida kali pabad-an nak makahalin bilang kabadaran sa ida ngisi.

Kag mga Kasuguan Tungor sa Salabtanon it Tag-iya

²⁸ “Kung kag baka ay nagpanungki it tawo nak kayake o kabade, ag kaling tawo ay namatay, dapat kag baka ay abungguon hastang mamatay, ag kag ida karne ay indi puyding kaunon. Pero kag tag-iya ay wayaey it salabtanon.

[†] **21:24 21:24** Basaha ra sa Lev. 24:20; Deu. 19:21 ag Mat. 5:38.

29 “Ugaling kung kaling baka ay dating nagpapanungkiey, ag aber kag tag-iya ay naabisuhaney, pero waya gihapon sa ida buot nak ikulong, ag kali ay nakamatay ray it kayake o kabade, kag tag-iya ay dapat nak mamatay ra pagkatapos it matay sa baka.

30 Ugaling kung sida ay apabadaron yangey para rutong kabuhi, puyde nidang tubuson kag ida kabuhi kumporme sa halagang asukton sa ida, ag indiey sida gimatyon.

31 Imaw ra kag ahimuon bilang basihan para sa tag-iya, kung anak nak kayake o kabade kag ingsungki it ida alagang baka ag namatay.

32 Kung ulipon nak kayake o kabade kag ingsungki it baka ag namatay, kag tag-iya it baka ay dapat nak magbadar rutong amo it ulipon it treyntang bilog nak pilak, ag kag baka ay dapat nak bungguon hastang mamatay.

33-34 “Kung inggwa't tawong nagbaoy it takyob sa buho o bal-ong, o nagkutkot it buho o bal-ong ag waya kali nida gitabuni, tapos inggwa't nahuyog ruto nak baka o asno, kag nahuyog nak hadop ay dapat nak badaran it tag-iya it bal-ong. Ag katong nahuyog nak hadop ay iday.

35 “Kung kag baka ay nakapanungki it baka it ibang tawo ag kali ay namatay, dapat nak ibaligya ninra kag buhing baka ag inra apartihon kag binta. Ag maparti ra sinra sa karne it katong bakang namatay.

36 “Ugaling kung kaling baka ay dating nagpapanungkiey, ag waya gihapon gikulunga it tag-iya, sida ay dapat nak magbadar it baka sa tag-

iya it namatayan. Ag kaling namatay nak hadop ay iday.”

22

Kag mga Kasuguan Tungor sa mga Butang nak Asa Imo Poder

¹⁻⁴ “Kung kag usang tawo ay nagpanakaw it baka o karnero, agor ihawon o ibaligya, dapat ida kali abadaran it lima para sa usang baka, ag ap-at para sa usang karnero. Kag mananakaw ay kinahangyang magbadar. Kung waya sida it ibadar, dapat ay sida kag ibaligya ag kag binta ay imaw it ibadar, o kung buko man tuyar ay sida kag ibadar. Kung kag ingtakaw nak hadop ay makita sa ida nak buhi pa, baka man, asno o karnero, dapat ay duple kag ida ibadar.”

“Ag kung kag mananakaw ay naabutan sa gab-i nak nagsuyor sa usang bayay, ag sida ay ingpukoy ag namatay, waya't salabtanon kag nakamatay sa ida. Pero kung kag pagkamatay ay natabo sa adlaw, inggwa't salabtanon kag nakamatay sa ida.”

⁵ “Kung kag usang tawo ay nagpapasabsab it ida kahadupan sa bukir o sa ubasan, ag kaling ida hadop ay nakabuhi ag nakasabsab sa uma it ibang tawo, dapat sida nak magbadar para rutong nasira it ida hadop. Kag ida ibadar ay katong pinaka-maado sa ida panubas halin sa ida uma o sa ubasan.”

⁶ “Kung inggwa't nagpanuga it mga likot sa palibot it ida mga tanom ag kag kayado ay nagkamang papagto sa tanom it iba, sida ay inggwa it salabtanon sa nasunugan. Sida ay

dapat magbadar para sa kalugihan it katong nasunugan kung kina man ay mga tanom, mga tanom nak nakatalapokey o mga tanom nak aanihoney.”

⁷ “Kung inggwa't tawo nak nagpatago it kwarta o ni-o mang mga kagamitan sa ida kayungot, ag kali ay natakaw sa inra bayay, apabadaron it duple katong narakop nak nagpanakaw.

⁸ Ugaling, kung waya narakop kag nagpanakaw, kag ingbilinan ay apasumpaon sa atubangan it Dios, pramas pamatuuran kung talagang sida o buko kag nag-atrifer it katong ingpatago it ida kayungot.”

⁹ “Nahanungor sa mga butang nak gingaagawan, tuyar sa baka, asno, karnero, mga yamit o ni-o mang butang nak nawagit, halimbawa, kung inggwa't ruhang tawo nak nagsisiling, ‘Ako kali,’ dapat aray-on ninrang ruha kaling inra kaso sa atubangan it Dios. Si-o man sa inra kag ahusgaran nak nakasala ay dapat magbadar it duple sa ida kayungot.”

¹⁰ “Kung inggwa't tawo nak nagpaalaga sa ida kayungot it asno, baka, karnero, o iba pang mga hadop, ag kali ay namatay, indi man ay napiang o ingtakaw nak waya't nakakita sa natabo,

¹¹ kag inra kaso ay dapat ray-on sa atubangan it GINO-O, pramas pasumpaon kag nag-aalaga nak waya matuor sida giatriber sa hadop it ida kayungot. Kung matuor kali, kinahangyan nak mapapati nida kag tag-ya it kaling hadop agor waya sida it salabtanon.

¹² Pero kung ingtakaw kag ida alagang hadop, dapat kato nidang badaran sa tag-ya.

13 Kung kali ay ingsiba it ilahas, dapat nidang ipakita kag natura, bilang ebidensya, agor waya sida it abadaran sa tag-iya.”

14 “Kung kag usang tawo ay nagpanghuyam it hadop sa ida kayungot ag kali ay napiang o namatay nak waya nakita it tag-iya, dapat badaran kali it naghuyam.

15 Pero kung rahagto kag tag-iya, indiey kinahangyan nak kali ay badaran it naghuyam. Pero kung kag hadop ay gingpiplitihan, katong plite kag kabadaran para sa natabo sa hadop.

Kag mga Kasuguan Tungor sa Tamang Pamatasan

16 “Kung kag usang rayaga, nak waya pa't nagpapangasawa, ay narayhan ag inubayan it usang binata, dapat sida ay apakasayan it katong kayake, ag ita-o it katong kayake ni-o man kag ahagaron sa ida it mga maguyang it katong kabade.

17 Pero kung kag tatay it katong rayaga ay indi magsugot nak ipakasay, dapat nak ita-o gihapon it katong kayake sa tatay it kabade kag halagang ahagaron nida bilang danyos.

18 “Kag mga amulitan nak tawo ay indi dapat pasugtan nak magpangabuhi kundi dapat nak mamatay.

19 “Sin-o man kag mag-ubay sa hadop ay dapat nak mamatay.

20 “Sin-o man kag maghalar sa ibang dios ay dapat nak mamatay dahil sa GINO-O yang dapat maghalar.

21 “Indi ninro gipintasan o giihigon kag mga tawong dayo yang sa inro. Rumruma ninro nak kamo ra ay dating mga dayo sa Ehipto.

22 “Indi ninro giihigon kag mga kabading balo o mga ilo.

23 Kung sinra ay inro aihigon ag mag-ayaba sinra sa Ako, siguradong Ako sinra arunggan.

24 Dahil rili, kag Ako kahangit ay iparanas sa inro ag amasyon kamo Nako parayan sa gera. Kada kag inro mga asawa ay mababalo ra, ag kag inro ra mga anak ay maiilo sa tatay.

25 “Kung nag-uutang sa inro kag inro kasi-manwa nak pobre, indi ninro sinra gipatubuan tuyar sa ginghihimo it mga nagpapatubo it subra.

26 Kung inggwa sa inro mga kayungot it nag-prinda it ida alimungmong, inro kali dapat iuli bag-o magsugbo kag adlaw,

27 dahil imaw yang kato kag ida pangyamig. Ag ni-o kag ida itamong pag sida ay magkatuyog? Ag pag sida ay mag-ayaba sa Ako, Ako sida arunggan dahil Ako ay maluluy-on.”

28 “Indi ninro gipasipalahan kag Dios, o sumpaon kag pinuno ninro.

29 “Aya ninro gilimti nak maghalar halin sa inro mga tubas nak uyas ag ubasan.

“Ihalar ninro sa Dios kag tanang inro panganay nak anak nak kayake.

30 Imaw ra kag inro mga baka ag karnero. Indi anay ninro giutayon sa nanay hastang sa pangpitong adlaw. Sa pangwayong adlaw inro'y kali ita-o sa Dios.

31 “Inro agahinon kag inro sarili para sa balaan nak katuyuan it Dios. Ngani, indi kamo magkaon

it karne nak ingsiba it ilahas, ag pabad-e yangey nak kaunon kina it mga iro.”

23

Kag mga Kasuguan Tungor sa Matarong nak Pamatasan

¹ Padayon kaling ibang mga kasuguan nak gingsiling it GINO-O kang Moises para sa mga Israelinhon:

“Indi kamo magpanira it inro isigkatawo. Indi kamo magbinakak sa pagtestigo para yang apinan kag usang tawo nak imaw kag nakasala.”

² “Indi kamo magparaya-rama sa karamuan sa paghimo it mayain. Pag magtestigo kamo, indi ra magparaya-rama sa karamuan agor balion kag hustisya.

³ Pero indi ra ninro giapinan kag makasal-anan nak pobre sa inra kaso dahil sa inro kaluoy yang sa inra kumo sinra ay pobre.”

⁴ “Kung imo nakita kag baka o asno it aber imo kaaway nak nakabuhi, ray-a kali sa ida ag iuli.

⁵ “Kung imo nakita kag asno it tawong hangit sa imo, nak nayupog dahil sa bug-at it ida raya, aya yang gilipase, buligi ninro kag tag-iya nak bangunon kali.”

⁶ “Aya ninro giisnaki it hustisya kag mga pobre sa inra kaso.

⁷ Aya kamo gipang-akusar kung buko klaro, ag indi ninro gihusgaran it kamatayon kag mga waya't sala dahil aparusahan it Dios kag mahimo it kina.”

⁸ “Indi kamo magbaton it lagay dahil kag lagay ay imaw it nagbubulag aber sa mga tawong

tadlong, ag ingbabaliktar kag bisaya it mga matarong.”

⁹ “Indi ninro giihigon kag mga dayo yang. Narayananey ninro kag kahimtangan it usang dayo dahil dati kamo ay mga dayo yang ra sa lugar it Ehipto.”

Kag mga Kasuguan Tungor sa Kada Pangpitong Tuig ag Kada Pangpitong Adlaw

¹⁰ Siling pa it Dios, “Sa sakop it an-om nak tuig atamnan ninro kag inro duta ag maani kamo.

¹¹ Pero pag-abot it pangpitong tuig, inro kali apahuwayan it tanom ag indi ra ninro gianihon kag ni-o mang nagtutubo uli nak tubo ruto. Kato ay para sa inro mga kasimanwang mahirap. Ag kag matutura ay inro yangey ipahinungor sa mga ilahas. Imaw ra kag inro ahimuon sa inro mga ubasan ag mga nagpapamungang olibo.

¹² “An-om nak adlaw kamong matrabaho, pero sa pangpito, indi kamo magtrabaho, agor kag inro mga baka ag asno ay makapahuway ra, pati kag inro mga ulipon nak natawo sa inro panimayay, ag kag mga dayo ay makapahuway ra.

¹³ “Magrahan sa pagsunor sa tanang Ako gingbisaya sa inro. Ag aya kamo gipangamuyo sa ibang mga dios o taw-an sinra it balor aber sa inro pagbisaya.”

*Kag mga Kasuguan Tungor sa Tatlong Pista
(Exodo 34:18-26; Deuteronomio 16:1-17)*

¹⁴ Nagsugo kag Dios, “Tatlong beses sa usang tuig ninrong arumrumon Ako sa pista.

15 “Una, ihanra ninro kag Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa kumporme sa Ako sugo. Sa suyor it pitong adlaw, puyde kamong magkaon it tinapay, pero katong waya't pangpaalsa. Kali ay inro ahimuon sa gingterminong adlaw sa unang buyan it Abib, dahil imaw kato kag buyan it inro paghalin sa Ehipto.

“Waya't maatubang sa Ako nak waya't rayang ihalar.

16 “Pangruha, ihanra ninro kag Pista it Pag-ani,* bawat mag-ani kamo it unang bunga it inro tanom.

“Pangtatlo, ihanra ninro kag Pista it Pagpu-po† bawat huling parti it tuig, pag tigpu-po it ubas ag mga bunga it inro mga prutas.

17 “Tatlong beses sa usang tuig kag inro tanang kayake ay dapat mag-atubang sa Ako, nak imaw kag GINO-O nak Dios.

18 “Indi ninro giibhan it tinapay nak inggwa't pangpaalsa kag rugo ag hadop nak inro ihalar para sa Ako.

“Ag kag taba ay indi ra ninro gitura hastang sa aga.

19 “Aray-on ninro kag pinaka-maado ag unang produkto it inro duta sa bayay Nako, nak imaw kag GINO-O nak inro Dios.

* **23:16 23:16a** Tong huli kaling Pista it Pag-ani ay naging Pentecostes. Basaha ra sa Glosaryo kag tungor sa “Pentecostes.”

† **23:16 23:16b** Tong huli kaling Pista it Pagpu-po ay naging Pista it mga Pasinrungan, ag ngasing kali ay ingtatawagey nak Sucot it mga lahi it Hudyo. Basaha ra sa Glosaryo kag tungor sa “Pista it Pasinrungan.”

“Indi kamo magyuto it anak nak kambing nak waya pa nauutay sa gatas it guyang.”‡

Kag mga Promisa ag mga Paandam Tungor sa Pagpanaw it mga Israelinhon

²⁰ Siling pa it GINO-O kang Moises, “Maparaya Ako it anghel nak imaw it mauuna sa inro. Sida kag mabantay sa inro sa pagpanaw, ag maraya sa inro sa lugar nak Ako ing-aman.

²¹ Inro sida apatihan ag asunron kag tanang ida isiling sa inro. Indi ninro gikuntrahon kinang anghel dahil indi kamo nida gipatawaron, kumo ingtaw-an Nako sida it kahigayunan nak ray-on kag Ako pangayan.

²² “Kung talagang inro asunron kag ida isiling ag atumanon kag Ako itugon sa inro, kag inro kaaway ay magiging kaaway ra Nako ag Ako kag malaban sa mga kalaban ninro.

²³ “Apamunuan kamo it Ako anghel ag aray-on papagto sa duta it mga Amornon, mga Hetanhon, mga Pereznon, mga Canaanhon, mga Hebinhon ag mga Jebusnon. Ag Ako sinra apangwagiton.

²⁴ Indi kamo magyuhor o magdayaw sa inra mga dios, o patuyaran kag inra mga ginghihimo. Dapat ninrong siraon kag inra mga dios-diosan ag siraon kag inra mga ribultong bato.

²⁵ “Kag inro yang adayawon ay Ako, nak imaw kag GINO-O nak inro Dios. Ag kamo ra ay Ako abendisyunan it pagkaon ag tubi. Ako ra iyado kag sakit sa inro.

‡ **23:19 23:19** Siguro kali ay usang pamahiin it kato nak gingpapatihan it mga nagdadayaw sa mga dios-diosan.

26 Ag waya it maaagasan o baog sa inro lahi. Imaw ra, apahabaon Nako kag inro kabuhi.

27 “Bag-o kamo makaabot sa usang lugar Ako iparaya kag rakong kahadlok[§] sa mga nasyon nak inro aabutan, ag Ako alituhon kag inro mga kaaway, kada indi ninra maayaman kag inra ahimuon ag mapangyasihis sinra payado sa inro.

28 Bag-o kamo makaabot ruto ipabatyagey Nako kag rakong kahadlok sa mga Hebinhon, mga Canaanhon ag mga Hetanhon nak inro mararayanan.

29 Indi nak raan Nako sinra gitabugon sa suyor it usang tuig yang, sabaling kag duta ay mapabad-an ag magramo kag mga ilahas ruto.

30 Inot-inot kag Ako pagtabog sa inra, hastang magramo kag inro mga anak nak sinray mismo kag maging tag-iya.

31 “Apaabuton Nako kag inro mga giryunan tuna sa Puyang Ragat sa bandang habagatan, papagto sa Ragat it mga Pilistinhon* sa bandang sugbuan, ag halin sa disyerto sa bandang subatan, papagto sa marakong Suba it Yurates sa bandang amihan. Ako ipapirdi sa inro kag mga nag-iistar ruto ngasing ag inro sinra apangtabugon habang pasuyuron kamo ruto.

32 Indi kamo maghimo it kasugtanan sa inra ag sa inra mga dios.

§ 23:27 23:27 Kag bisayang Hebreo dili ay buko maathag, kada kag inggamit it ibang mga Bibliya ay “putdukan” o “alimbubudog.” * 23:31 23:31 Kali kag Ragat it Mediteranyo nak sa Inglis ay Mediterranean Sea.

³³ Indi ra ninro sinra gipasugtan nak magpangabuhi nak kaibahan ninro ruto, sabaling maraya pa kamo sa pagpakasala laban sa Ako, dahil kag pagdayaw sa inra mga dios ay siguradong magiging dahilan it inro pagkasira.”

24

Kag Pagpamatuor it Kasugtanan

¹ Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Tukar ray liwat dili sa Ako sa baguntor, Ako nak imaw kag GINO-O. Nuntan sina Aaron ag ida ruhang anak nak sa Nadab ag Abihu, pati kag sitentang (70) mga pinuno it mga Israelinhon. Pag diley kamo, raha yang anay sinra sa mayado-yado pramas magdayaw sa Ako.

² Ikaw yang Moises kag puyde nak magpayungot sa Ako, Ako nak imaw kag GINO-O, pero katong iba ay indi puyding magpayungot. Ag kag nabilin nak mga Israelinhon ay indi ra puyding magtukar rili sa Ako kaibahan ninro.”

³ Pag-us-os ni Moises ingsiling nida sa mga tawo kag tanang gingtudlo ag gingsugo it GINO-O sa ida. Nagkausa sinra sa pagsabat, “Tanang gingsiling it GINO-O ay amo atumanon.”

⁴ Bag-o gingsuyat ni Moises kag tanang ingbisaya it GINO-O.

Pagkaaga, temprano pa sidang nagbati, ag nagpagto sa puno it baguntor pramas maghuman it altar. Nagpatinrog ra sida it doseng haliging bato bilang tanra it doseng lahi it mga inanak ni Israel nak ingtatawag rang Jacob.

⁵ Pagkatapos, ingsugo nida kag ibang mga binata nak magraya sa altar it mga aihawon nak hadop nak asunugon, ag mga tureting turo nak amasyon ra bilang inughalar para sa pagpasaguli ninra sa GINO-O.

⁶ Ingbaoy ni Moises kag katungang rugo ag ingbutang sa mga mayukong, ag kag katunga ay gingwisik sa altar.

⁷ Masunor, ingbaoy nida kag Libro it Kasugtanan ag ingbasa it makusog sa mga tawo. Pagkabasa nida, nagkausa sinra sa pagsabat, “Tanang gingsiling it GINO-O ay amo asunron ag amo atumanon.”

⁸ Pagkatapos, ingbaoy ni Moises kag mga mayukong nak inggwa't rugo ag ingwisikan kag mga tawo, sa pagsiling, “Kaling rugo kag pamatuor it Kasugtanan it GINO-O sa inro, kumporme sa mga bisayang inro narunggan.”

⁹ Pagkatapos it kali, nagtukar matuor sina Moises ag Aaron, sa Nadab ag Abihu, pati kag sitentang pinuno it mga Israelinhon.

¹⁰ Ruto, nakita ninra kag Dios it mga Israelinhon. Kag ida gingtutungtungan ay pay magandang alahas nak kag kulay ay asul ag mahadag nak tuyar sa langit.

¹¹ Pero waya't mayaing natabo sa mga pinuno it mga Israelinhon miskan nakita ninra kag Dios. Ag ruto sinra nagkaon ag nag-inom.

Kag Pagtukar Liwat ni Moises sa Baguntor it Sinay

¹² Nagsugo ray kag GINO-O kang Moises, “Tukar papali sa Ako sa tumbo it baguntor ag

magrugay anay ikaw rili. Ag Ako ita-o sa imo kag ruhang mayapar nak bato, kung hariin ingsuyat Nako kag mga tugon ag mga kasuguan, agor imo itudlo sa mga tawo.”

¹³ Ngani, nagginan ray si Moises kaibahan kag ida suguon nak si Josue, kada nagpadayon it pagtukar sina Moises sa Baguntor it Dios nak ingtatawag rang Baguntor it Sinay.

¹⁴ Bag-o sida nagginan ay nagtugon sida sa mga pinuno nak, “Huyata ninro kag amo pagbalik rili. Kaibahan ninro sina Aaron ag Hur nak mabibilin rili, kada si-o man sa inro kag magkainggwa't problema ay sa inra kamo magpayungot.”

¹⁵ Ngani, pagkatapos nida it bisaya sa mga pinuno ay nagpadayon si Moises sa pagtukar sa baguntor ag kali ay natabunan it rampog.

¹⁶ Ag kag kahimayaan it GINO-O ay naglibon sa Baguntor it Sinay. Sa suyor it an-om nak adlaw kag baguntor ay natabunan it rampog, ag sa pangpitong adlaw si Moises ay ging-ayaba it GINO-O halin sa rampog.

¹⁷ Sa pagmuyat it mga Israelinhon habang sinra ay sa ubos kag kahimayaan it GINO-O ay nupay nagrarayab-rayab nak kayado sa ibabaw it baguntor.

¹⁸ Ag habang nagtutukar si Moises, nagsuyor sida sa maramoy nak rampog ag ruto sida nagtiner sa suyor it kwarantang adlaw ag kwarantang gab-i.

25

KAG TOLDANG DAYAWAN AG PAGDAYAW SA

*DIOS**Kag mga Inughalar para sa Toldang Dayawan
(Exodo 35:4-9)*

¹ Nagsiling ray kag GINO-O kang Moises,

² “Silingga kag mga Israelinhon nak maghalar sinra sa Ako. Ikaw kag mabaton para sa Ako it mga halar nak gingtata-o it bawat tawo nak hugot sa inra tagipusuon.

³ Imaw kali kag imo abatunon halin sa inra: buyawan, pilak ag bronse,

⁴ mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati mga magandang klase it puting bunang nak lino,*

mga bayukag it kambing,

⁵ mga anit it turong karnero nak ingtina it puya, ag mga pinong anit it katong isra nak naambit sa yumba-yumba,†

tabla nak akasya,

⁶ lana it olibo para sa mga iwag, mga mabangyong buyong para sa inugbanlos nak lana nak ginggagamit it mga saserdote ag para sa mabangyong insenso,

⁷ mga alahas nak tuyar sa marmol, pati iba pang mga mamahayong bato nak itakor

* **25:4 25:4** Kaling lino kag puting bunang halin sa usang mataas nak hilamunon nak nagtutubo ruto sa habig it Suba it Nilo sa Ehipto. Kag tela nak lino ay magandang muyatan ag indi mabasa nak raan pag inagaos. † **25:5 25:5** Kaling isra nak naambit sa yumba-yumba ay dugong nak ingtatawag rang sea cow.

sa ingsusuksok it Pinaka-mataas nak Saserdote, katong pangibabaw nak baro nak ingtatawag nak epod,[‡] pati sa pangsukyob sa rughan.”[§]

⁸ “Masunor, pahimu-e Ako sa inra it dayawan ag Ako ay maistar sa tunga ninra.

⁹ Kumporme sa Ako ipakita sa imo tungor sa hitsura it Toldang Dayawan, pati tanang kagamitan raha, imaw kali kag dapat ninrong himuon.”

Kag Balaan nak Kaban nak Butangan it mga Tanra it Kasugtanan

(Exodo 37:1-9)

¹⁰ “Ngasing, nahanungor sa mga kagamitan nak kinahangyan para sa Toldang Dayawan:

“Maghimo kamo it kaban nak akasya. Kag haba ay an-om nak rangaw (3.75 pye o 110 centimetros), kag yapar ay ap-at nak rangaw (2.25 pye o 66 centimetros), imaw ra kag taas.

¹¹ Inro kali apahuptan it purong buyawan, sa suyor ag sa liwas, bag-o kali ribitihan it buyawan palibot sa yuba.

¹² Inro kali ahimuan it ap-at nak ragkong talinga nak buyawan ag itakor sa ida ap-at nak siki, tigruha sa magkanyudong habig.

¹³ Masunor, maghimo ra kamo it pangbadaw nak akasya ag pahuptan ra kali it buyawan.

[‡] **25:7 25:7a** Kaling yamit nak epod ay human sa maramong kulay. (Basaha sa Exo. 28:6-14.) [§] **25:7 25:7b** Kaling yamit nak pangsukyob sa rughan ay imaw kag gingtatakuran it doseng alahas bilang simbulo it doseng lahi it mga anak ni Israel. (Basaha sa Exo. 28:15-28.)

14 Kaling pangbadaw ay inro isuksok sa mga talinga sa magkanyudong habig it kaban agor kali ay puyding badawan.

15 Kaling pangbadaw ay ruto yang sa mga talinga. Indi ninro kali gitangkason.

16 Pagkatapos, imo ibutang rahang kaban kag ruhang mayapar nak bato, kung hariin isuyat kag mga Kasuguan nak Ako ita-o sa imo, bilang tanra it Ako Kasugtanan sa inro.

17 “Masunor, mahimo kamo it takyob nak purong buyawan para sa Balaan nak Kaban. Kaling takyob ay imaw it maging ingkuran nak ingtatawag nak Ingkuran it Kaluoy, kung hariin mapapasa-inro kag kapatawaran sa inro mga sala. Kag haba it kali ay an-om nak rangaw (3.75 pye o 110 centimetros) ag kag yapar ay ap-at nak rangaw (2.25 pye o 66 centimetros).

18 Kag bawat ugbos it kali ay inro ahimuan it ruhang ingtatawag nak kerubin nak buyawan,

19 tig-usang kerubin sa bawat ugbos. Inro kali apurmahan sa takyob agor kag ruhang kerubin ag kag takyob ay usa yang.

20 Ahimuon ninrong magkaatubang kag ruhang kerubin nak nagmumuyat paubos sa takyob it kaban, nak parehong nakabuka kag mga pakpak nak gingsisinrungan kag takyob.

21 Pag kali ay natapos, butangan sa ibabaw it Balaan nak Kaban, kung hariin ibutang kag ruhang mayapar nak bato nak nasusuyatan it Kasuguan nak Ako ita-o sa imo.

22 Ruto sa takyob nak imaw kag Ingkuran it

Kaluoy* mapakigkita Ako sa imo sa tunga it ruhang kerubin nak asa ibabaw it Balaan nak Kaban, kung hariin nakabutang kag Kasuguan nak Tanra it Kasugtanan. Ruto ra Nako ita-o sa imo kag tanang kasuguan Nako para sa mga Israelinhon.”

*Kag Lamesa Para sa Tinapay nak Hinalar sa Atubangan it Dios
(Exodo 37:10-16)*

²³ Nagpadayon pa kag GINO-O sa pagbisaya, “Maghimo ra kamo it lamesa nak akasya. Kag haba ay limang rangaw (3 pye o 88 centimetros), kag yapar ay ruha ag tunga (1.5 pye o 44 centimetros), ag kag taas ay ap-at nak rangaw (2.25 pye o 66 centimetros).

²⁴ Inro kali apahuptan it purong buyawan ag ribitihan it buyawan sa palibot.

²⁵ Inro kali ahimuan it sanipa paibabaw nak

* **25:22 25:22** Kag takyob it Balaan nak Kaban ay imaw it naging ingkuran nak ingtatawag nak Inkguran it Kaluoy, kung hariin napasa-inra kag kapatawaran sa inra mga sala. Kag manugpatunga yang para rili ay kag Pinaka-mataas nak Saserdote nak usang beses yang kada tuig kag ida pagsuyor sa Pinaka-sagradong Lugar kung hariin kaling Inkguran it Kaluoy. Inghihimo nida kali sa Adlaw it Katubusan (o “Yom Kippur” sa bisayang Hebreo). Ag parayan diling tanang mga kagamitan ag paghimo it Pinaka-mataas nak Saserdote ay ingpapakita kag Presensya it Dios. (Basaha ra kag Heb. 9:5.)

tunga sa rangaw kag yapar (75 milimetros),† bag-o pahuptan ra kali ag ribitihan it buyawan sa palibot.

²⁶ Inro kali ahimuan it ap-at nak ragkong talinga nak buyawan ag itakor sa ap-at nak pusor sa ibabaw it siki.

²⁷ Ruto ninro itakor kaling mga talinga sa mayungot it sanipa pramas suksukan it pangbadaw it mga tawo.

²⁸ Maghimo kamo it kaling pangbadaw nak akasya ag inro ra kali pahuptan it buyawan. Kali kag agamiton sa pagbadaw it lamesa.

²⁹ Masunor, maghimo ra kamo it mga mayukong ag pinggan, pati mga pitsil ag tasa para sa pagbuhos it mga inughalar nak inumon sa atubangan it Dios. Ahimuon ninro kaling tanan sa purong buyawan.

³⁰ Sa ibabaw it lamesa kung hariin permi kag Ako Presensya, ibutang ninro kag hinalar nak Tinapay.‡

Kag Kandilerio

(Exodo 37:17-24)

³¹ “Masunor, nak inro ahimuon ay kag kandilerio nak purong buyawan. Asaysayon ninro kali

† **25:25 25:25-27** Kag sanipa ay bilang pangpatibay sa lamesa. Buko mahadag kung ni-o kag hitsura it kali. Kumporme sa gingsisiling it mga maayam sa bisayang Hebreo, puyde nak kaling sanipa ay palibot sa ibabaw it lamesa o palibot sa tunga it mga siki. Puyde ra nak kaling sanipa nak palibot sa ibabaw it lamesa ay mayapar o mataas (3.75 purgada o 75 milimetros it yapar o taas). ‡ **25:30 25:30** Kaling hinalar nak tinapay ay mga saserdote yang kag puyde nak magkaon. Sa pagkaon ninra it kali ay ingnapakita kag pagpakig-usa ninra sa Dios.

it bilog, kag puno, yawas, ag mga sanga, pati kag mga butangan it iwag sa tunga it pay buskar nak buyak nak inggwa't pilang alimudong[§] sa palibot.

³² Ahimuan ninro kali it an-om nak sanga, tig-tatlo sa magkanyudo.

³³ Kada usa sa an-om nak mga sanga ay magkakainggwa it tatlong kurting buskar nak buyak nak inggwa't pilang alimudong sa palibot bilang pangpaganda.*

³⁴ Kag yawas it kaling kandilerio ay magkakainggwa it ap-at nak kurting buskar nak buyak nak inggwa't pilang alimudong sa palibot bilang pangpaganda.

³⁵ Abutangan ra ninro it usang buskar nak buyak sa irayom it kada bukó it pares nak sanga.

³⁶ Kag mga buskar nak buyak, alimudong ag sanga ay ahimuon ninrong unay sa yawas ag puno. Bilog kali nak ingsaysay sa purong buyawan.

³⁷ “Bag-o, maghimo kamo it pitong iwag para sa kandilerio, agor mahadag kag atubangan.

³⁸ Pagkatapos, maghimo kamo it mga gamit nak panglimpyo ag pangsayor halin sa purong buyawan.

³⁹ Kag buyawan nak inro agamiton sa pagsaysay it kandilerio ag mga gamit ay treyntay kwatrong (34) kilo.

§ 25:31 25:31 Kaling bisayang alimudong sa bisayang Bantoanon ay para sa buyak nak waya pa nabuskar. * 25:33 25:33 Kag ngayan it kaling buyak ay almendro.

40 Sunra it maado kag Ako ingpapakita sa imo rili sa baguntor tungor sa hitsura it kaling kagamitan.”

26

Kag mga Pangtabon Para sa Toldang Dayawan (Exodo 36:8-19)

¹ Nagpadayon pa kag GINO-O sa pagbisaya kang Moises, “Nahanungor ray sa Toldang Dayawan. Maghimo kamo it tolda nak halin sa sampuyong rolyo it mapinong tela nak hinaboy sa bunang nak puting lino,* ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya. Kali ay aburdahan it mga maayo magburda it hitsura it mga kerubin nak inggwa't pakpak.

² Tanang rolyo ay pare-pareho it sukat. Kag haba ay katorseng yarda (12 metros), ag kag yapar ay ruhang yarda (2 metros).

³ Atambihon anay kag limang rolyo tuna sa ibabaw paubos. Imaw ra katong lima.

⁴ Kag kada habig it kaling ruhang natambey ay inro ahimuan it mga talinga nak halin sa retasong asul.

⁵ Sa kada usa singkwentang talinga kag inro itahi, agor magpares kaling mga talinga.

⁶ Bag-o, maghimo kamo it singkwentang kaw-it nak buyawan. Imaw kali kag inro agamiton pramas kaling ruhang natambey ay matabo. Imaw kali kag parayan it inro paghimo pramas kag Toldang Dayawan ay magiging usa.

* **26:1 26:1** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon ag kaling hinaboy nak lino ay imaw kag primero.

⁷ “Masunor, maghimo kamo it onsenng rolyo nak human sa bayukag it kambing.† Imaw kali kag pangibabaw it katong unang tela nak lino sa tolda.

⁸ Tanang rolyo it bayukag it kambing ay parepareho kag sukat. Kag haba ay kinseng yarda (13 metros), ag kag yapar ay ruhang yarda (2 metros).

⁹ Atambihon anay kag limang rolyo, ag imaw ra kag an-om, tuna sa ibabaw paubos. Pilu-a kaling pang-an-om nak tinambing rolyo, ag imaw it ibutang sa atubangan it Toldang Dayawan.

¹⁰ Sa habig it kada usang natambey nak rolyo it bayukag it kambing ay inro atahian it singkwentang talinga.

¹¹ “Bag-o maghimo kamo it singkwentang kaw-it nak bronse. Imaw kali kag inro agamiton pramas kaling ruhang natambey ay magtabo, agor kag Toldang Dayawan ay magiging usa.

¹² Kag katunga it subrang yamit halin sa bayukag it kambing ay apaluyluyon yang sa likor it tolda.

¹³ Kaling pangibabaw sa tolda nak human sa bayukag it kambing ay mas mayapar it tunga sa yarda (50 centimetros) sa magkanyudong habig kisa sa rako it Toldang Dayawan, pramas kag luyloy it kali ay makatabon it husto.

¹⁴ Pagkatapos, maghimo kamo it usa pa nak inugtakyob sa Toldang Dayawan halin sa anit

† 26:7 26:7 Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon. Katong unang pangtabon ay human sa purong tela nak lino ag kaling pangruha ay human sa bayukag it kambing.

it turong karnero nak ingtina it puya.‡ Ag kag huli ay ahimuon ninro kag pangibabaw sa tanan nak human sa pinong anit it isra nak naambit sa yumba-yumba.§

*Kag mga Purma Para sa Toldang Dayawan
(Exodo 36:20-34)*

¹⁵ “Ngasing, maghimo kamo it mga purma nak akasya para sa ringring it tolda.

¹⁶ Kada usang purma, kag taas ay kinseng pye (4 metros) ag kag yapar ay ruhang pye ag tatlong purgada (66 centimetros).

¹⁷ Kada usang purma ay abutangan ninro it tigrurang siki. Tanang purma ay tuyar kag inro paghimo.

¹⁸ Pag ahimuon ninro kali, dapat ay beynteng purma kag para sa ringring sa bandang habagatan.

¹⁹ Saysay ra kamo it kwarantang tungtungan nak human sa pilak: Ruhang tungtungan para sa kada usang purma, tig-usa sa kada siki.

²⁰ Para sa ringring sa bandang amihan ay ahimuon ra ninro kag beynteng purma.

²¹ Imaw ra kag inra kwarantang tungtungang pilak: Ruhang tungtungan sa irayom it ruhang siki it kada purma.

²² Sa parting likor it tolda, bandang sugbuhan ay ahimuon ninro kag an-om nak purma,

‡ **26:14 26:14a** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon ag kaling human sa anit it turong karnero ay imaw kag pangtatlo. § **26:14 26:14b** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon ag kaling human sa anit it isra ay imaw kag pang-ap-at.

²³ ag ruhang purma para sa ruhang rugo.

²⁴ Kaling tigrurang purma nak pangrugo ay atabuon halin sa ubos hastang sa ibabaw, ag ipisan it suksok kag ruhang siki sa usang tungtungan yang.

²⁵ Ngani, wayo tanan kag purma para sa likor, ag kag inra mga tungtungang pilak ay disi-sais tanan, ruha sa kada purma.

²⁶ “Maghimo ra kamo it mga panggakot nak mga mahabang akasya: Lima para sa mga purma sa kada habig it tolda,

²⁷ ag lima ra para sa likor it tolda sa bandang sugbuan.

²⁸ Kag haba it panggakot sa tunga ay dapat halin sa usang ugbos hastang sa usang ugbos para sa kada habig ag likor.

²⁹ Apahuptan ninro kaling tanang purma ag panggakot it buyawan, ag ahimuan ninro it mga ragkong talinga nak buyawan pramas suksukan it mga panggakot.

³⁰ “Imo itukor kag Toldang Dayawan kumporme sa plano nak Ako ingpakita sa imo rili sa baguntor.

*Kag Kurtina sa Suyor it Toldang Dayawan
(Exodo 36:35-38)*

³¹ “Para sa suyor it Toldang Dayawan, magpahimo ka sa mga maayo maghaboy it kurtinang halin sa magandang klasing bunang nak puting lino, ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya. Kali ay aburdahan it mga maayo magburda it hitsura it mga kerubin nak inggwa't pakpak.

³² Kali ay imo itakor parayan sa mga buyawang kaw-it sa ap-at nak haliging akasya. Kaling mga haligi ay napahuptan it buyawan nak nakatung-tong sa ap-at nak tungtungang pilak.

³³ Pagkatakor ninro it kurtina parayan sa mga pangkaw-it ay isuyor ninro kag Balaan nak Kaban, kung hariin nakabutang kag Kasuguan nak Tanra it Kasugtanan. Kaling kurtina kag mabuyag sa inro halin sa Sagradong Lugar papagto sa Pinaka-sagradong Lugar kung hariin kag Balaan nak Kaban.

³⁴ “Butangan ra kag takyob nak imaw kag Ingkuran it Kaluoy sa Balaan nak Kaban ag isuyor sa Pinaka-sagradong Lugar.

³⁵ Imo ray ibutang kag lamesa sa liwas it kurtina sa bandang amihan it tolda, ag kag kandilerio sa habig bandang habagatan.

³⁶ “Bilang pangsara sa pwertahan it Toldang Dayawan, kali ay pahimu-e it kurtina sa mga maayo maghaboy halin sa magandang klasing bunang nak puting lino, ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya.

³⁷ Saysay it mga buyawang kaw-it pramas itakor kaling kurtina sa limang haliging akasya nak ingpahuptan it buyawan. Saysay ra it limang bronse para tungtungan it haligi.”

27

*Kag Altar nak Sunugan it Inughalar nak Hadop
Para sa Dios
(Exodo 38:1-7)*

¹ Nagpadayon pa kag GINO-O sa pagbisaya kang Moises, “Maghimo kamo it altar nak akasya. Kinahangyan nak kwadrado kali. Kag haba ag yapar ay ruha ag tungang yarda (2.25 x 2.25 metros), ag kag taas ay usa ag tungang yarda (1.34 metros).

² Kag ap-at nak pusor it kali ay ahimuan ninro it matagar, nak pay sungay kag korte, ag nakaunay sa altar. Bag-o apahuptan kali it bronse sa liwas ag sa suyor.

³ Pagkatapos, ahimuan ra ninro kag altar it mga gamit nak bronse: Mga butangan it abo, mga pala, mga mayukong, mga marakong tinidor ag mga butangan it baga.

⁴ Ahimuan ra ninro it parilyang human sa bronse, nak kag hitsura ay pay lambat. Maghimo ra it ap-at nak ragkong talingang bronse para sa ap-at nak pusor.

⁵ Inro isuyor kaling parilya sa suyor it altar agor kali ay nakabutang sa ida pinaka-tungtungan sa tunga.

⁶ Masunor, maghimo pa kamo it ruhang pangbadaw nak akasya nak napahuptan ra it bronse.

⁷ Kaling pangbadaw ay isuksok rutong mga talinga pramas sa magkanyudong habig ay puyding badawan.

⁸ Kada kag altar nak inro ahimuon ay dapat halin sa tabla ag waya't sayog, kumporme sa hitsura nak Ako ingpakita sa imo rili sa baguntor.

*Kag Rayaag it Toldang Dayawan
(Exodo 38:9-17)*

⁹ “Kag tolda ay ahimuan ninro it rayaag, nak palibot it kuray nak human sa mga rolyo it mapinong puting tela nak lino. Sa bandang habagatan ay singkwentang yarda (44 metros) kag haba.

¹⁰ Kaling mga rolyo it tela nak lino ay itakor ninro sa beynteng haligi, nak nakatinrog sa beynteng tungtungang bronse. Kag mga pangkaw-it it kali ag kag mga ragkong singsing ay asaysayon ninro sa pilak.

¹¹ Imaw ra kag kuray sa bandang amihan, ay singkwentang yarda (44 metros) kag haba, kag mga rolyo it tela ay nakatakor sa beynteng haligi nak nakatinrog sa tungtungang bronse, ag kag mga pangkaw-it ag mga ragkong singsing ay ingsaysay sa pilak.

¹² “Sa bandang sugbuhan, beynte singkong yarda (44 metros) kag yapar it rayaag, ag kag mga rolyo it tela ay nakatakor sa sampuyong haliging nakatinrog sa ida tungtungan.

¹³ Sa bandang subatan, kung hariin kag rayan pasuyor, kag yapar it rayaag ay beynte singkong yarda ra (22 metros).

¹⁴ Sa usang habig it kali ay ahimuan it mga rolyo it tela nak lino nak kag haba ay pitong yarda ag tunga (6.67 metros), ag itakor sa tatlong haligi sa ida tungtungan.

¹⁵ Imaw ra sa usang habig, pitong yarda ag tunga (6.67 metros) kag haba it mga rolyo it tela nak nakatakor sa tatlong haligi sa ida tungtungan.

¹⁶ “Para sa rayan pasuyor, kag haba it kurtinang pangsara nak mapinong tela ay sam-

puyong yarda (9 metros). Kali ay ipahaboy sa mga maayo maghaboy halin sa bunang nak puting lino ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya. Bag-o kali ay isab-it sa ap-at nak haligi nak nakatinrog sa ida tungtungan.

¹⁷ “Tanang haligi sa palibot it rayaag ay dapat nak kag inra pangkaw-it ag ragkong singsing ay pilak, ag kag inra tungtungan ay bronse.

¹⁸ Kag haba it rayaag ay dapat singkwentang yarda (44 metros) ag kag buka ay beyntey-singkong yarda (22 metros). Ag ruha ag tungang yarda (2.2 metros) kag taas it mapinong tela nak kuray, nak nakatakor sa mga haliging nakatinrog sa tungtungang bronse.

¹⁹ Tanang kagamitan para sa pagserbisyo sa Toldang Dayawan, aber riin agamiton, pati tanang palpal para sa Toldang Dayawan ag para sa pagtukor it kuray sa palibot it rayaag ay dapat nak human sa bronse.

Kag Pagripara sa Kandilerio (Levitico 24:1-4)

²⁰ “Imo asuguon kag mga Israelinhon nak magraya it matin-aw nak lana, halin sa ingpuga nak olibo, para sa mga iwag sa kandilerio, pramas kali ay padayon nak naghahadag.

²¹ Si Aaron ag kag ida mga kayaking anak, imaw kag maripara it kaling mga iwag sa kandilerio, sa liwas it Pinaka-sagradong Lugar it Toldang Dayawan, kung hariin kag Balaan nak Kaban nak butangan it Tanra it Kasugtanan. Asiguraduhon ninra nak indi kali mapayong sa Ako atubangan, tuna sa gab-i hastang sa aga.

Kali ay atumanon it mga Israelinhon hastang sa pagbalhin it inra mga henerasyon.”

28

Kag mga Gingsusuksok it Pinaka-mataas nak Saserdote
(Exodo 39:1-7)

¹ Nagpadayon pa kag GINO-O sa pagbisaya kang Moises, “Patawagan si Aaron nak imo maguyáng, pati kag ida mga anak nak kayaking sina Nadab, Abihu, Eleazar ag Itamar. Imo sinra agahinon halin sa mga Israelinhon pramas sinra ay magserbisyo sa Ako bilang mga saserdote.

² Imo apatahian kag imo manong Aaron it mga sagradong baro pramas kag ida sarili ay maging dungganon ag talahuron.

³ Sugu-a kag tanang mga gingtaw-an Nako it maadong abilidad sa pagtahi, nak tahion kag mga baro ni Aaron agor maihalar sida sa pagserbisyo sa Ako bilang saserdote.

⁴ Kali kag mga baro nak inra ahimuon: Usang pangsukyob sa rughan, usang pangibabaw nak baro nak ingtatawag nak epod,* usang pangirayom sa epod, usang sutana nak inghabuyan it pakwadrado, usang turban ag usang hagkos. Ipatahi nimo kaling mga sagradong baro para kang Aaron nak imo manong, ag para sa ida mga kayaking anak, pramas magserbisyo sa Ako bilang mga saserdote.

* **28:4 28:4** Kag paghimo it epod ay ingpapahadag sa Exo. 28:6-14. (Basaha ra sa Exo. 25:7.)

⁵ Pagamitan sa manughaboy kag mga bunang nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino.

*Kag Epod nak imaw kag Pangibabaw nak Baro
Para sa Pinaka-mataas nak Saserdote
(Exodo 39:2-7)*

⁶ “Patahian sa mga maayo magtahi kag epod nak waya't butkon, halin sa mapinong bunang nak puting lino, ag sa mga bunang ra nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya.

⁷ Kali ay dapat inggwa it ruhang mayapar nak terante, pramas imaw kali kag masugrong sa likor ag sa atubangan.

⁸ Kag paha, nak unay kag pagkahaboy sa epod, ay halin ra sa bunang nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino.

⁹ “Masunor, mabaoy ikaw it ruhang alahas nak tuyar sa marmol, ag itiltil ruto kag mga ngayan it mga anak nak kayake ni Jacob nak ingtatawag rang Israel,

¹⁰ tuna sa panganay hastang sa puto, an-om sa kada usang bato.

¹¹ Itiltil ruto kaling mga ngayan it mga anak ni Israel tuyar sa pagtiltil it maayong manugsaysay it alahas. Bag-o imo itakor kaling ruhang alahas sa ida butangang buyawan nak ingpalibutan it mapinong pinisi-pisi nak buyawan.

¹² Pagkatapos, imo itakor kaling ruhang batong alahas sa ida butangan sa ruhang terante it epod, bilang pagrumrom sa mga anak ni Israel. Sa tuyar nak parayan, pag maatubang si Aaron sa Ako nak GINO-O, aray-on nida sa ida ruhang

abaga kag mga ngayan it mga anak ni Israel agor sinra ay marurumruman Nako.

¹³ “Mahimo pa ikaw it ruhang alahas nak pinisi-pisi,

¹⁴ ag ruhang kadina nak yinubir, halin sa purong buyawan. Ag kali ay itakor raha sa ruhang alahas.

*Kag Pangsukyob sa Rughan Para sa Pinakamataas nak Saserdote
(Exodo 39:8-21)*

¹⁵ “Pahimuan ra sa mga maayo magtahi kag pangsukyob sa rughan para sa paghusgar. Kag paghimo it kali ay tuyar sa epod nak ingtahi sa mga bunang nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya, pati sa mapinong bunang nak puting lino.

¹⁶ Kinahangyan ay nakapilo kali agor maging kwadrado, usang rangaw kag haba (8 purgada o 22 centimetros). Imaw ra kag yapar.

¹⁷ Imo kali atakran it ap-at nak lihira it magandang alahas, nak nakabutang sa inra buyawan nak butangan. Sa unang lihira ay kulay puya, ruyaw ag pus-awon nak berde.

¹⁸ Kag mga kulay sa pangruhang lihira ay tuyar sa kulay it pispis nak tangkali, asul nak tuyar sa langit, ag puti.

¹⁹ Kag mga kulay ray sa pangtatlong lihira ay tuyar sa pus-awon nak kulay-ubi, brawn nak marmol, ag kulay-ubi.

²⁰ Ag kag mga kulay sa pang-ap-at nak lihira ay tuyar sa buyak it kayabasa, itom nak marmol, ag berde. Kaling tanan ay ibutang sa ida butangang

buyawan nak ingpalibutan it mapinong pinisipisi nak buyawan.

²¹ Tanan kali ay doseng magandang alahas. Sa kada usa ay nakatitil kag bawat ngayan it doseng anak ni Jacob nak ingtatawag rang Israel, ag sinra kag mga pinuno it inra mga lahi.

²² “Masunor, magpasaysay ka it ruhang kadina nak yinubir, halin sa purong buyawan para sa pangsukeyob sa rughan.

²³ Ag ipasaysay ra nimo kag ruhang maragkong talinga nak buyawan, ag itakor sa ruhang pusor sa ibabaw it kwadradong pangsukeyob.

²⁴ Rili nimo itakor kag ruhang kadina nak buyawan.

²⁵ Ag kag ruhang ugbos it ruhang kadinang buyawan ay imo itakor sa atubangan it ruhang butangan it alahas sa terante it epod, pramas magsugrong.

²⁶ Masunor ray, magpasaysay ka it ruhang maragkong talinga nak buyawan, ag itakor sa ruhang pusor sa ubos it pangsukeyob sa rughan, sa irayom.

²⁷ Bag-o pasaysayan kag ruhang maragkong talinga nak buyawan para sa kilir it epod, kung hariin nagsugrong kag paha.

²⁸ Kag ruhang talinga it pangsukeyob sa rughan ay agamitan it higot nak asul bilang pagsugrong sa ruhang talinga sa paha it epod, pramas indi magbitin-bitin kag pangsukeyob sa rughan.

²⁹ “Parayan sa pagsuksok ni Aaron sa pangsukeyob sa rughan nak imaw kag tanra it paghugar, kada masuyor sida sa Sagradong Lugar sa

Toldang Dayawan ay raya-raya nida sa ida tagipusuon kag mga ngayan it doseng anak ni Israel. Parayan dili ay padayon nak marurumruman Nako sinra.

³⁰ Ibutang ra nimo sa suyor it nakapilong tela it pangsukyob sa rughan nak pay bulsa sa rughan kag ruhang kagamitan sa paghusgar nak ingtatawag nak Urim ag Tumim,[†] agor kali ay asa tagipusuon ni Aaron pagsuyor nida nak mag-atubang sa Ako nak GINO-O. Parayan dili, kada maatubang sida sa Ako, raya-raya nida sa ida tagipusuon kag mga kagamitan sa paghusgar para sa mga Israelinhon.

*Kag Iba pang mga Gingsusuksok it mga Pinaka-mataas nak Saserdote
(Exodo 39:22-26,30,31)*

³¹ “Ag imo apahimuan it pangirayom nak baro nak yabaw sa epod, nak puro asul.

³² Butangi kali it buho para sa uyo, ag aribiti-han kag palibot pramas indi kali magisi.

³³ Kag gadar it kali ay apahimuan nimo it pay mga prutas nak granada nak yari sa mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya. Apahimuan ra nimo it mga maintik nak bagting nak buyawan pramas ipatunga sa granada.

³⁴ Kaling bagting nak buyawan ag pay prutas nak granada ay bay-ot-bay-ot kag pagbutang palibot sa gadar it kaling pangirayom sa epod.

³⁵ Kali ay dapat isuksok ni Aaron pag nagsiser-bisyo sida bilang Pinaka-mataas nak Saserdote,

[†] **28:30 28:30** Kaling Urim ag Tumim ay inggagamit yang it Pinaka-mataas nak Saserdote pramas masaduran kag sabat it Dios sa inra mga pangutana.

agor marurungan kag bagting kada masuyor ag maliwas sida sa pag-atubang nida sa Ako nak GINO-O sa Sagradong Lugar it Tolda nak Dayawan. Sa tuyar nak parayan indi sida mamatay.

³⁶ “Masunor, pasaysayan kag usang alahas nak purong buyawan, ag itiltil dili kag ‘Ginahing Balaan Para sa GINO-O.’

³⁷ Kag atubangan it turban ay ahigtan it pisi nak asul.

³⁸ Isuksok kali ni Aaron sa ida yupa, ag sida kag maraya it ni-o mang kasal-anan it mga Israelinhon sa inra paghalar it ni-o mang bagay sa Ako nak GINO-O. Kali ay perming asa yupa ni Aaron agor abatunon Nako sinra.

³⁹ “Ag apahumanan nimo sa maayo maghaboy si Aaron it sutana nak inghabuyan it pak-wadrado, ag turban nak human sa mapinong puting lino. Ag pahimu-e ra it panghagkos nak di burda.

*Kag mga Gingsusuksok it Ibang mga Saserdote
(Exodo 39:27-29)*

⁴⁰ “Para sa mga anak nak kayake ni Aaron, imo sinra apahabuyan it mga sutana, hagkos ag bugkos sa uyo, pramas kag pagmuyat sa inra ay talahuron ag maado.

⁴¹ Pagkapasuksok nimo kali sa imo maguyáng nak si Aaron ag sa ida mga anak, abubuan nimo sinra it lana bilang paggahin sa pagserbisyo sa Ako bilang mga saserdote.

⁴² “Ag imo ra sinra apahabuyan it mahabang karsunsilyo, tuna sa hawak hastang sa ibabaw it tuhor, halin sa tela nak mapinong puting lino.

Iసుకొక కలి నినా ఆరొన్ అగొర్ ఇన్ది సిన్రొ మసిలిపన్.

⁴³ Kada masuyor sinra sa Tolda nak Dayawan kung hariin nagpapakigkita Ako sa inra ay isuk-sok kali nina Aaron, ag imaw ra kada masuor sinra sa altar agor magserbisyo sa Sagradong Lugar, pramas indi sinra magkasala ag mamatay.

“Imaw kali kag padayon nak atumanon ni Aaron ag ida mga inanak nak imaw it masubli sa inra.”

29

Kag Paggahin kana Aaron Bilang mga Saserdote

(Levitico 8:1-36)

¹ Nagpadayon pa kag GINO-O sa pagbisaya kang Moises, “Tuyar kali kag imo ahimuon sa paggahin kana Aaron ag sa ida mga kayaking anak bilang mga saserdote nak maserbisyo sa Ako: Magbaoy ka it usang tureting turo ag ruhang kayaking karnero nak waya't diperensya.

² Magbaoy ra ikaw it mga tinapay nak waya't pangpaalsa, imaw ra pati mga bibingka nak inggwa't hinalong mantika ag mga biskwit nak ingpahiran it mantika. Tanan kali ay kinahangyan nak halin sa pinaka-maadong arinang trigo ag waya nak gador it pangpaalsa.

³ Butangan kali sa usang nigo ag ihalar sa Ako, kaibahan it tureting turo ag ruhang kayaking karnero.

⁴ “Aray-on nimo sina Aaron ag ida mga anak sa atubangan Nako sa pwertahan it Toldang

Dayawan kung hariin mapakigkita Ako sa inro, ag ruto nimo sinra akaligusan.

⁵ Si Aaron anay kag imo asuksukan it sutana ag pangirayom sa epod, epod ag pangsukeyob sa rughan, bag-o ihugot kag paha it epod nak maganda kag pagkatahi.

⁶ Masunor, iputong nimo sa ida uyo kag turban, ag ihugot ruto kag buyawan nak alahas bilang kuruna nak inggwa't suyat nak 'Ginahing Balaan Para sa GINO-O.'

⁷ Pagkatapos, imo abubuan sida sa uyo it lana nak pangbanlos nak inggagamit para sa paggahin sa ida nak magserbisyo sa Ako.

⁸ "Kag masunor nak imo asuksukan it sutana ay kag ida mga anak.

⁹ Hagkuse ag bugkusan kag inra uyo. Tuyar kina kag imo ahimuon bilang pag-ordinar kang Aaron ag sa ida mga anak, dahil sinra ag kag inra magiging mga inanak ay magiging saserdote hastang sa katapusan.

¹⁰ "Ray-a kag tureting turo sa atubangan it Toldang Dayawan kung hariin nagpapakigkita Ako sa inro. Ag silingga si Aaron ag kag ida mga anak nak ibabaw kag inra mga damot sa uyo it kali.

¹¹ Sa tuyar nak parayan, imo ayu-yuon kag turete sa atubangan Nako nak GINO-O sa pwertahan it Toldang Dayawan.

¹² Sayura kag rugo it kali, ag parayan sa imo tudlo, imo apahiran anay kag mga matagar it altar. Kag matuturang rugo ay imo ibubo sa puno it altar.

13 Pagkatapos, imo abay-on kag taba nak nag-tatabon sa mga kasudlan, kag atay ag kag ruhang bato kaibahan kag taba ay asunugon sa altar bilang halar.

14 Pero kag anit, unor ag mga kasudlan kaibahan kag kinaon ay asunugon sa liwas it kampo, dahil kali ay halar para sa kasal-anan.

15 “Masunor, bay-a kag usa sa ruhang karnero ag imaw ra, ibabaw sa uyo it kali kag mga damot nina Aaron ag ida mga anak,

16 bag-o yu-yuon kali, sayura kag rugo ag iwisik sa mga habig it altar.

17 Pagkatapos, imo akarnehon kag karnero, hugasi kag ida mga kasudlan ag kag mga siki, bag-o ipisan sa uyo ag sa iba pang parti.

18 Sa tuyar nak parayan, imo kali aubuson it sunog sa altar. Usa kaling sinunog nak halar nak mabangyo sa atubangan Nako nak GINO-O. Kali ay halar sa Ako parayan sa kayado.

19 “Bay-a ray kag usang karnero ag imaw ra, ibabaw ra sa uyo it kali kag mga damot nina Aaron ag ida mga anak,

20 bag-o yu-yuon kali ag sayuron kag rugo. Pahiri it rugo kag ugbos it tuong talinga nina Aaron ag ida mga anak. Imaw ra kag inra tuong aminrakoy it damot ag siki. Ag kag rugong matutura ay imo iwisik sa mga habig it altar.

21 Bag-o kali ay maubos, mabaoy anay ikaw it maisot nak rugo halin raha, ag maisot nak lana nak pangbanlos nak inggagamit para sa paggahin sa tawo nak maserbisyo sa Ako. Ag iwisik kali nimo kana Aaron ag sa ida mga baro, pati sa ida mga anak ag sa inra mga baro. Sa

tuyar nak parayan sida ag kag ida mga anak, pati kag inra mga baro ay magagahin para sa Ako nak GINO-O.

²² “Pagkatapos, bay-a kag taba sa ikog it kaling karnero, kag taba nak nakapuros sa mga kasudlan, kag atay ag ruhang bato kaibahan kag taba, ag kag tuong pigi. Kaling mga parti it karnero ay inggagamit sa pag-ordinar bilang pagka-saserdote.

²³ Ag magbaoy it usang tinapay, usang bibingka nak inggwa't hinalong mantika, ag usang biskwit halin sa nigo nak inggwa't mga tinapay nak waya't pangpaalsa, nak inghalar sa Ako nak GINO-O.

²⁴ Masunor, imo ibutang sa mga damot nina Aaron ag ida mga anak kaling mga tinapay, kaibahan kag mga parti it karnero, bag-o ihalar kali parayan sa pagkaway it inra mga damot sa Ako nak GINO-O.

²⁵ Pagkatapos, imo kali abay-on sa inra mga damot ag sunugon sa altar, kaibahan kag ing-sunog nak halar bilang mabangyong halar sa atubangan Nakong GINO-O. Kali ay halar sa Ako parayan sa kayado.*

²⁶ “Masunor, bay-a kag bandang rughan it karnero nak inggagamit sa pag-ordinar kang

* **29:25 29:22-25** Kaling mga napili nak parti it karnero ay imaw it pinaka-malasang parti it inghalar nak hadop, nak puyding kaunon it mga saserdote yang. Ingpasugtan ra sinra it Dios nak kaunon kag mga hinalar nak tinapay. Pero sa inra pag-ordinar, inghahalar ninra kaling inra malasang pagkaon sa Dios parayan sa pagkaway it inra damot bag-o sunugon, imbes nak kaunon.

Aaron. Ikaway kali sa atubangan Nakong GINO-O bilang paghalar. Imaw kali kag magiging parti nimo.

²⁷ “Gahina kag ruhang parti halin sa karnero nak inggamit sa pag-ordinar kana Aaron ag ida mga anak, ag kag bandang rughan nak gingkaway ag kag pigi nak ginggahin.

²⁸ Tuna ngasing, kaling mga parti nak halin sa hadop nak inughalar it mga Israelinhon para sa pagpasag-uli, ay mapapagto kana Aaron ag ida mga anak bilang ta-o it mga tawo.

²⁹ “Pagkamatay ni Aaron, kag sagrado nidang mga baro ay asublion it ida mga inanak agor katong masunor nak magiging Pinaka-mataas nak Saserdote ay imaw it magsuksok pag sida ay bubuan it lana nak pangbanlos nak inggagamit para sa pag-ordinar sa ida, tuyar tong ginghimo sa ida tatay.

³⁰ Pitong adlaw kaling isuksok it sin-o mang masubli kang Aaron bilang Pinaka-mataas nak Saserdote nak masuyor sa Toldang Dayawan agor magserbisyo sa Sagradong Lugar.

³¹ “Bay-a kag mga parti it karnerong inggamit sa pag-ordinar ag yaudahon kali sa lugar nak inggagamit para sa tuyar nak sagradong trabaho sa sakop it rayaag it Toldang Dayawan.

³² Ruto sa pwertahan it Toldang Dayawan, ay imo ipakaon kaling yauda kana Aaron ag sa ida mga anak, pati kag mga tinapay nak asa nigo.

³³ Inra akaunon kaling mga hinalar para sa katubusan, tong sinra ay ginggahin ag ging-ordinar. Pero kag buko mga saserdote ay indi puyding magkaon it kali dahil kali ay sagrado.

³⁴ Kung inggwa't natura pagkaaga, sa karne o tinapay nak ginggamit sa pag-ordinar, dapat kali nak sunugon. Indi kali puyding kaunon dahil kali ay sagrado.

³⁵ “Sunra tanan kaling Ako mga gingsugo sa imo parti sa pag-ordinar kana Aaron ag ida mga anak. Kali ay imo ahimuon sa sakop it pitong adlaw.

³⁶ Adlaw-adlaw sa sakop it pitong adlaw, ay mamatay ikaw it inughalar sa Ako nak GINO-O it usang turong baka para sa katubusan it sala. Ag himuon nimong limpyo kag altar parayan diling inughalar nak hadop, bag-o bub-an it lana nak pangbanlos bilang paghanra para sa Ako.

³⁷ Ahimuon nimo kali sa sakop it pitong adlaw. Ag pagkatapos, kag altar ay abilangon nak matuor nak balaan, ag aber ni-o mang ibutang dili ay magiging balaan ra.

³⁸ “Pagkatapos it kinang tanan, kag intro dapat himuon adlaw-adlaw ay ihalar sa altar kag ruhang tureting karnero nak kag guyang ay usang tuig,

³⁹ usa sa aga ag usa ra sa pagsugbo.

⁴⁰ Kaibahan it kaling inughalar sa aga ay ihalar ra kag usang gantang nak pinaka-maadong arina nak minasa sa usang litrong mantika di olibo, ag ibuhos ra kag usang litrong ayak bilang inughalar.

⁴¹ Ag kaibahan it kaling inughalar sa hapon ay ihalar ra kag parehong arina, mantika ag ayak. Mabangyo kali sa atubangan Nakong GINO-O. Kali ay halar sa Ako parayan sa kayado.

⁴² “Kaling paghalar nak kali ay inro ahimuon habang kamo ay buhi, hastang sa pagbalhin it inro mga henerasyon. Inro kali ahimuon sa pwertahan it Toldang Dayawan sa Ako atubangan kung hariin mapakigkita Ako ag mabisaya sa imo.

⁴³ “Ruto ra Ako mapakigkita sa mga Israelinhon, ag kag lugar nak kato ay magagahin parayan sa Ako kahimayaan.

⁴⁴ Ako agahinon katong Toldang Dayawan, pati kag altar, ag imaw ra si Aaron ag kag ida mga anak para magserbisyo sa Ako bilang saserdote.

⁴⁵ Ako ay maistar sa tunga it mga Israelinhon ag Ako kag inra magiging Dios.

⁴⁶ Inra maaayaman nak Ako kag GINO-O nak inra Dios nak naghaw-as sa inra halin sa Ehipto, agor Ako ay maistar sa inra tunga. Matuor nak Ako kag GINO-O nak inra Dios.”

30

Kag Altar nak Sunugan it Insenso (Exodo 37:25-28)

¹ Nagpadayon pa kag GINO-O sa pagbisaya kang Moises, “Maghimo kamo it altar nak akasya nak sunugan it insenso.

² Kinahangyan nak kwadrado kali. Kag haba ag yapar ay ruha ag tungang rangaw (1.5 pye o 45 centimetros) ag kag taas ay limang rangaw (3 pye o 90 centimetros). Himu-e ra ninro it apat nak pusor nak matagar nak pay sungay kag korte, ag unay sa altar.

³ Kag ibabaw, kag palibot ag kag mga matagar ay pahupte it purong buyawan. Ag ribitihan ra it buyawan kag palibot it ibabaw.

⁴ Inro kali ahimuan it ruhang marakong talinga nak buyawan, ag itakor sa ida magkanyudong habig sa irayom it ribiti* pramas suksukan it pangbadaw it mga tawo.

⁵ Maghimo kamo it kaling pangbadaw nak akasya, ag inro ra kali pahuptan it buyawan.

⁶ “Pag nahimoy kali, imo kali ibutang sa liwas it kurtina nak naglilipor sa Balaan nak Kaban kung hariin nakasuyor kag Tanra it Kasugtanan.† Ag hina Ako mapakigkita sa inro.

⁷ “Kada aga, pag magripara si Aaron sa mga iwag, masunog sida it mabangyong insenso riling altar.

⁸ Imaw ra sa pagsugbo, pag suga nida it mga iwag, masunog ray sida it insenso sa atubangan Nakong GINO-O. Adlaw-adlaw tuyar kali kag inro ahimuon hastang sa pagbalhin it inro mga henerasyon.

⁹ Aya kamo gisunog dili it ibang insenso, ag aya ra kamo gihalar rili it ni-o mang sinunog nak hadop, pagkaon o inumon.

¹⁰ Usang beses sa usang tuig ahimuon ni Aaron kag paglimpyo sa kasal-anan sa mga matagar sa

* **30:4 30:4** Buko mahadag sa bisayang Hebreo kag tungor dili. Kag gingsiling sa ibang kasuyatan ay inggwa't ruhang pares it talinga nak buyawan nak nakatakor sa magkanyudong habig it altar ag kag gingsiling sa iba ay inggwa't usang talinga nak buyawan nak nakatakor sa magkanyudong habig. † **30:6 30:6** Kag Balaan nak Kaban ay nakabutang sa Pinaka-sagradong Lugar it Toldang Dayawan.

kada pusor it kaling altar. Ahimuong limpyo kali kada tuig parayan sa rugo it hadop nak ihalar para sa katubusan it kasal-anan. Inro kali ahimuon hastang sa pagbalhin it inro mga henerasyon. Kaling altar ay pinaka-balaan para sa Ako nak GINO-O.”‡

Kag Pangtubos nak Kwarta Para sa Toldang Dayawan

¹¹ Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises,

¹² “Pag ilita nimo kag mga Israelinhon pramas mabilang sinra, kada usa sa inra ay abay-an nimo it kwartang pangtubos para sa inra kabuhi. Ita-o ninra kali para sa Ako, pramas waya't silot nak maabot sa inra habang imo sinra gingbibilang.

¹³ Kada usa nak marayanan it pagbilang ay dapat magbadar it an-om nak gramong pilak,§ kumporme sa taksanan nak ginghahagar it Toldang Dayawan. Kali ay ginghahalar sa Ako nak GINO-O.

¹⁴ Kada usa nak narayanan it pagbilang, halin sa beynte anyos pataas ay dapat magbadar it tuyar para sa Ako.

¹⁵ Pag magbadar kamo sa Ako nak GINO-O bilang pangtubos sa inro kabuhi an-om nak gramong pilak, kag mga manggaranon ay indi puyding magrugang it kabadaran, ag kag mga pobre ay indi puyding magbuhin.

¹⁶ Batuna kaling pangtubos nak kwarta halin sa mga Israelinhon, ag gamiton sa pagserbisyo

‡ 30:10 30:10 Basaha sa Lev. 16. § 30:13 30:13 Sa inra kwarta kali ay katunga it usang syekel.

sa Toldang Dayawan, bilang pagrumrom it mga Israelinhon sa atubangan Nako nak GINO-O. Kali ay pangtubos para sa inro kabuhi.”

Kag Tipunan it Tubi nak Panghugas

(Exodo 38:8)

¹⁷ Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises,

¹⁸ “Maghimo ka it usang tipunan it tubi nak panghugas, nak pay marakong plangganang bronse nak inggwa’t tungtungan. Imo kali ibutang sa tunga it Toldang Dayawan ag altar nak sunugan it hadop. Dapat kali ay perming puno it tubi.

¹⁹ Sina Aaron ag ida mga anak nak kayake ay mahasog raha it ihinaw sa inra mga damot ag siki.

²⁰ Bag-o sinra magsuyor sa Toldang Dayawan, dapat anay sinrang magpanghinaw. Imaw ra, bag-o sinra magserbisyo parayan sa pagsunog it inughalar nak hadop sa Ako nak GINO-O raha sa altar ay

²¹ dapat ra anay sinrang magpanghinaw it mga damot ag siki, pramas indi sinra mamatay. Kali ay kasuguan habang panahon para kang Aaron ag sa ida mga inanak, hastang sa pagbalhin it ida mga henerasyon.”

Kag Inugbanlos nak Lana nak Agamiton it mga Saserdote

(Exodo 37:29)

²² Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises,

²³ “Mabaoy ka it kaling mga buyong ag pangbangyo: An-om nak kilo nak duga it mira,

tatlong kilong talingag, tatlong kilong mataas nak hila munong balsamo,*

²⁴ ag an-om nak kilong binuyar nak mga buyak it kasya.† Kaling tanan ay atakson kumporme sa taksanan sa Toldang Dayawan. Pagkatapos, ihalo sa ap-at nak litrong lana it olibo.

²⁵ Imo ipahimo kaling balaan ag mabangyong lanang pangbanlos sa maayong manughimo it pabangyo. Kali ay magiging balaang pangbanlos nak lana.

²⁶ Pagkahimo nimo it kali, bub-e kag Toldang Dayawan, kag Balaan nak Kaban it Kasugtanan,

²⁷ kag lamesa ag tanang kagamitan raha, kag kandilerio ag tanang gamit it kina, kag altar nak sunugan it insenso,

²⁸ kag altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa Ako nak GINO-O ag tanang gamit it kina, ag kag tipunan it tubi raha sa ida tungtungan.

²⁹ Parayan dili kag imo paggahin rahang tanang nasambit pramas kali ay magiging balaan, ag pati kag tawo o butang nak masapli rili ay magiging balaan ra.

³⁰ “Imo ra abanlusan sina Aaron ag ida mga anak nak kayake bilang paggahin sa inra, agor magserbisyo sinra sa Ako bilang mga saserdote.

³¹ Imo isiling sa mga Israelinhon, ‘Imaw kali kag Balaang lana it GINO-O, nak pangbanlos

* **30:23 30:23** Kaling balsamo ay ingtatawag nak calamus sa bisayang Inglis, ag kali ay halin sa tanom nak pay tubo sa India.

† **30:24 30:24** Kaling kasya ay ingtatawag nak cassia sa bisayang Inglis nak naambit sa talingag ag halin sa anit it usang klasing kahoy.

sa inro hastang sa pagbalhin it inro mga hen-erasyon.

³² Kali ay indi ninro gibubo it basta-basta yang sa inro yawas, ag indi ninro gipatuyaran kag paghimo it kali. Kali ay matuor nak balaan, kada dapat maging balaan sa inro pagmuyat.

³³ Si-o man kag mapatuyar sa paghimo it kali, ag si-o man kag basta-bastang magbanlos it kali sa aber siong tawo, ay iitsapuyra sa ida lahi.' "

Kag Insenso Para sa Sunugan sa Toldang Dayawan

³⁴ Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises, "Mabaoy ka it parehong tumpok it kaling mga buyong ag pabangyo: Duga it estakte,‡ pangtuob nak onika,§ buyong nak galbano,* ag purong insenso.

³⁵ Ag imo ipahimo kali nak mabangyong insenso sa maayong manughimo it pabangyo. Kali ay dapat yaktan nida it asin pramas maging malimpyo ag balaan.

³⁶ Badu-a kag iba ag ibutang sa atubangan it Balaan nak Kaban it Kasugtanan kung hariin Ako ay mapakigkita sa inro, sa suyor it Toldang Dayawan. Gahina kali nak balaan para sa Ako nak GINO-O.

‡ **30:34 30:34a** Kaling estakte ay duga nak nagtutuyo halin sa sanga it usang klasing kahoy sa India ag Arabya. § **30:34 30:34b** Kaling onika ay usang klase it kayog nak binuyar bag-o binado agor sug-an bilang pangtuob. * **30:34 30:34c** Kaling galbano ay duga nak mabaho pero kung inghalo ag sug-an kaibahan kag ibang mga mabangyong buyong ay mabangyo ra.

³⁷ Imo isiling sa mga Israelinhon, 'Indi ninro gipatuyaran kag paghimo it kaling balaan nak insenso para sa inro kagustuhan yang. Dapat nak muyatan ninro nak kali ay balaan ag para sa GINO-O.

³⁸ Si-o man kag magpatuyar sa paghimo it kali agor maging sariling pabangyo yang ay iitsapuyra sa ida lahi.' "

31

Kag mga Maayong Panray nak Marumaya sa Paghuman it Toldang Dayawan

(Exodo 35:30-35)

¹ Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises,

² "Ngasing, gingpili Nako kag usang maayong panray nak marumaya sa paghuman it Toldang Dayawan. Sida ay si Besalel nak anak nak kayake ni Uri, apo ni Hur, halin sa lahi ni Juda.

³ Ako sida ingpun-an it Ispirito it Dios, kada ngasing sida ay inggwa't kaayam ag abilidad, pati pagkaintyendi tungor sa tanang klasi't pagpamanray.

⁴ Maayo sida magplano it mga magandang butang halin sa buyawan, pilak ag bronse.

⁵ Maayo ra sida magtabas it mamahayong bato ag magsaysay it mga alahas. Ag inggwa sida it kaayam sa pagkurte it kahoy ag sa tanang klasing pagpamanray.

⁶ Ako ra gingpili kag usang panray nak mak-abulig nida. Sida ay si Oholiab nak anak ni Ahisamac, halin sa lahi ni Dan. Ag Ako gingtawan ra it kaayam kag ibang mga panray pramas inra matuman kag tanang Ako gingsugo sa imo

⁷ tungor sa Toldang Dayawan, sa Balaan nak Kaban it Kasugtanan, nak natakyuban it Ingkuran it Kaluoy, pati sa ibang kagamitan sa Tolda,

⁸ tuyar sa lamesa ag ida mga gamit, sa kandilerio nak purong buyawan ag ida mga gamit, sa altar nak sunugan it insenso,

⁹ pati sa altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa GINO-O ag tanang ida mga gamit, ag sa tipunan it tubi raha sa ida tungtungan.

¹⁰ Naumir kag mga hinaboy nak mga baro ni Aaron nak Pinaka-mataas nak Saserdote, ag kag mga baro ra it ida mga anak nak kayake sa inra pagserbisyo bilang mga saserdote.

¹¹ Imaw ra kag lana nak pangbanlos ag pagordinar, ag kag mabangyong insenso para sa Sagradong Lugar. Kumporme sa Ako gingsugo sa imo, kaling tanan ay sinra kag mahimo.”

Kag Nahanungor sa Adlaw it Inugpahuway

¹² Masunor, nagsiling kag GINO-O kang Moises,

¹³ “Silingga kag mga Israelinhon, ‘Inro dapat sunron kag Ako Adlaw it Inugpahuway. Imaw kali kag tanra Nako sa inro hastang sa pagbalhin it inro mga henerasyon, pramas inro maayaman nak Ako kag GINO-O nak naggahin sa inro para maging balaan.

¹⁴ Inro dapat sunron kag Adlaw it Inugpahuway dahil kali ay sagrado para sa inro. Si-o man kag magsuway rili ay dapat nak mamatay. Si-o man kag magtrabaho sa adlaw nak kali ay dapat nak iitsapuyra sa ida lahi.

¹⁵ Sa sakop it an-om nak adlaw, matrabaho kamo, pero kag pangpitong adlaw ay Adlaw

it Inugpahuway, nak sagrado para sa Ako nak GINO-O. Si-o man kag magtrabaho sa Adlaw nak kina ay dapat nak mamatay.

¹⁶ “ ‘Kada kinahangyan nak kamong mga Israelinhon ay magsunor sa Adlaw it Inugpahuway, hastang sa pagbalhin it inro mga heneryasyon bilang waya't katapusang kasugtanan.

¹⁷ Bilang GINO-O kali ay tanra Nako sa inrong mga Israelinhon habang panahon, nak sa sakop it an-om nak adlaw ginghuman Nako kag langit ag duta, ag sa pangpitong adlaw Ako ay nagtungon it trabaho ag nagpahuway.’ ”

¹⁸ Pagkatapos it pagbisaya it GINO-O kang Moises sa Baguntor it Sinay, Ida'y gingta-o kang Moises kag ruhang mayapar nak bato nak nasuyatan it Kasuguan, bilang tanra it Kasugtanan. Kali ay gingsuyat mismo it GINO-O.

32

Kag Paghimo it mga Tawo sa Ribultong Baka nak Buyawan

(Deuteronomio 9:6-29)

¹ Pagkakita it mga tawo nak narugay si Moises sa baguntor, nagtipon sinra kang Aaron ag nagsiling, “Maley, mahimo kita it ato mga dios, nak imaw kag mapanguna sa ato. Tungor rutong Moises nak nagraya sa ato paliwas sa Ehipto, waya nato naayami kung ni-oy kag natabo sa ida.”

² Nagsabat si Aaron sa inra, “Hala! Pangbay-a kag mga panika nak buyawan sa talinga it inro mga asawa, mga anak nak kayake ag kabade, ag ray-on sa ako.”

³ Imaw matuor kag ginghimo it mga tawo. Pinanghukas ninra kag inra mga buyawan nak panika ag ingraya kang Aaron.

⁴ Ingbaton kali ni Aaron ag ingtunaw bag-o ingbuhos nida sa usang hurnuhan nak kag kurte ay bata pa nak turong baka. Masunor, ginglinas nida katong ribultong baka. Pagkakita kali it mga tawo, siling ninra, "Imaw kali kag ato dios, mga Israelinhon! Imaw kali kag nagliwas sa ato sa Ehipto."

⁵ Pagkakita kali ni Aaron, inghimuan nida kali it altar sa atubangan ag nag-anunsyo, "Insulip ay Pista para sa GINO-O."

⁶ Pagkaaga ay temprano pa sinra nagbangon ag nagsunog it ingpadaga, ag inghalar ninra kag iba para sa pagpasag-uli raha sa ribulto. Pagkatapos, nagkinaon, nag-inom, ag malaw-ay kag inra pagkinasadya.

⁷ Myentras rahagto si Moises sa baguntor, nagsiling kag GINO-O sa ida, "Pilhigey, dahil kag imo mga tawo nak imo gingraya halin sa Ehipto ay nagpapaka-sala.

⁸ Nayaag nak raan sinra halin sa rayan nak Ako gingsugo sa inra, ag naghulma sinra para sa inra sarili it ribulto nak bata pang turong baka nak buyawan. Ruto sinra giyuhor ag gipadaga sa pagsiling, 'Mga Israelinhon, imaw kali kag ato dios! Imaw kali kag nagliwas sa ato sa Ehipto.' "

⁹ Nagsiling pa kag GINO-O kang Moises, "Kilaya Nako kaling mga tawo ag ayam Nakong tugasan sinra it mga uyo.

¹⁰ Pabad-e Ako! Nahangit nak gador Ako sa inra, kada Ako sinra awagiton. Ag pagkatapos, sa imo mahalín kag usang marakong nasyon.”

¹¹ Pero nagpakitluoy si Moises sa GINO-O nak ida Dios, “GINO-O, asing abang rako kag Imo kahangit riling Imo mga tawo, nak Imo ginghaw-as sa Ehipto parayan sa rakong gahom it Imo damot?

¹² Asing masiling kag mga Ehiptohanon nak, ‘Mayain kag plano it Dios sa inrang mga Israelinhon sa pagbaoy sa inra sa Ehipto. Amasyon yang yaki Nida sinra sa kabukiran pramas mawagit sa ibabaw it kalibutan.’ Bad-ey gihangiti sinra. Baguha kag Imo plano ag aya gipaaguman sa inra kag Imo marakong kahangit.

¹³ “Rumruma kag Imo mga suguon nak sina Abraham, Isaac ag Israel, nak Imo ingpangakuan sa Imo sariling pangayan: ‘Ako aparamuon kag inro mga inanak tuyar sa bituon sa langit, ag Ako ita-o sa inro kaling tanang duta nak Ako gingpromisa. Ako ipapanubli kali sa inro mga inanak hastang sa waya’t katapusan.’ ”

¹⁴ Ag dahil rili nagbag-o kag GINO-O it Ida plano ag waya matuor Nida gipaaguman kag Ida rakong kahangit sa Ida mga tawo, kumporme sa Ida ingsiling kang Moises.

¹⁵ Ngani, nagpilhig si Moises halin sa baguntor nak raya katong ruhang mayapar nak bato kung hariin nakasuyat kag Kasuguan it Kasug-tanan. Katong ruhang bato ay inggwa’t suyat sa magkanyudo.

¹⁶ Ag kali ay Dios mismo kag naghimo. Kag suyat nak gingtiltil ruto ay suyat ra mismo it Dios.

17 Tong narunggan ni Josue kag pag-inukaw it mga tawo, napasiling sida kang Moises, “Nong, pay nakakarungog ako it inaway sa kampo a!”

18 Pero nagsabat si Moises,

“Buko kali inukaw it pagraog,
buko kali panambitan it kapirdihan,
kundi pay pagkinasadya yang kag ako narurunggan.”

19 Tong mayungotey sinra sa kampo sa ubos it baguntor, naantaw ni Moises kag bata pang turong baka nak buyawan ag mga tawong nagsisinadaw. Kada pay nagkayarkar kag ida rugo sa kahangit, ag ida ingpilak sa raga katong ruhang mayapar nak bato kung hariin nakasuyat kag Kasuguan it Dios, ag kali ay nagkabasag.

20 Ag pagkatapos, ingbaoy nida kag buyawang baka nak inra inghimo ag kali ay ingsunog anay ag gingtumok. Bag-o ida kali ingsabwag sa tubi ag ingpainom sa mga Israelinhon.

21 Masunor, nagsiling si Moises kang Aaron, “Manong, ni-o kag ginghimo it kaling mga tawo sa imo nak asing nagpasugot ka nak pangunahan sinra riling rakong kasal-anan?”

22 Nagsabat si Aaron, “Moises, bad-ey ako gihangiti, ayam ra nimo nak marali maraya kaling mga tawo.

23 Siling ninra sa ako, ‘Himu-e kami it ato mga dios, nak imaw kag mapanguna sa ato. Tungor rutong Moises nak nagraya sa ato paliwas sa Ehipto, wayaey kita it ayam kung nioy kag natabo sa ida.’

24 Kada siling nako sa inra, ‘Si-o mang inggwa't buyawang alahas ay hukasa ag taw-an sa ako.

Ngani, gingta-o ninra sa ako kag mga buyawan ag ako kato ging-itsa sa kayado, ag kag nagliwas ay imaw kaling bata pang turong baka nak buyawan!’ ”

²⁵ Nakita ni Moises nak kag mga tawo ay nagwawala sa pagkinasadya ag gingkunsente ra ni Aaron. Kada sinra ay nabutang sa rakong kahud-anan sa pagmuyat it inra mga kaaway.

²⁶ Dahil rili nagtinrog sida sa bungar it kampo, ag nagbisaya it makusog, “Si-o mang tawo kag kampi sa GINO-O ay magpaali sa ako.” Ag tanang mga inanak ni Levi ay nagrinagipon sa ida.

²⁷ Masunor, nagsiling sida sa ida mga haling inanak ni Levi, “Mga hali nako, imaw kali kag siling it GINO-O, nak Dios it mga Israelinhon, ‘Itakyos it bawat kayake kag ida talibong. Ag libuton kag bug-os nak kampo, ag pangmatyon ninro kag mga naghimo it kasal-anan aber inro mga hali, mga amigo ag mga kayungot.’ ”

²⁸ Gingtuman matuor it mga inanak ni Levi kaling gingsugo sa inra ni Moises, ag katong adlaw nak kato mga tres mil nak tawo kag nagkamatay.

²⁹ Pagkatapos, nagsiling si Moises sa inra, “Ngasing nak adlaw, kamong mga lahi ni Levi ay ginggahin para sa pagserbisyo sa GINO-O dahil nagsunor kamo sa Ida aber sa pagpangmatay sa inro mga anak ag mga hali. Ngani, ngasing nak adlaw gingbendisyunan kamo it Dios.”

³⁰ Pagkaaga, nagsiling si Moises sa mga tawo, “Mga kasimanwa, nakahimo kamo it rakong kasal-anan. Pero ngasing, ako ay matukar sa

GINO-O. Sabaling ako kamo maihagar it kapatawaran sa inro mga sala.”

³¹ Ngani, nagbalik matuor si Moises sa GINO-O ag nagsiling, “Amo GINO-O, abang rakong kasalanan kag nahimo it kaling ako mga kasimanwa. Naghuman sinra it ibang dios nak buyawan para sa inra sarili.

³² Pero ngasing, kung maaari, patawara kag inra mga kasalanan. Pero kung indi, ako yangey kag paya-a sa libro kung hariin inglistay Nimo kag mga pangayan it Imo mga katawuhan.”*

³³ Ugaling nagsabat kag GINO-O kang Moises, “Indi puyde. Kung si-o man kag nagkasala laban sa Ako, ay sida yang kag apayaon sa Ako libro.

³⁴ Ngasing, pagtoy, ag pangunahan kag mga tawo rutong lugar nak Ako gingsiling sa imo, ag apangunahan gihapon kamo it Ako anghel. Pero maabot kag tamang adlaw nak Ako sinra apatagmon nak gador it kaparusahan dahil sa inra nahimong kasalanan.”

³⁵ Ag matuor ngani nak nagparaya kag GINO-O it silot sa mga Israelinhon, dahil sa inra ginghimong kasalanan tong gingpahuman ninra kang Aaron kag ribulto nak bata pang turong baka nak buyawan.

33

¹ Pagkatapos, nagsiling ray kag GINO-O kang Moises, “Halin kamo rili. Nuntan kag mga tawo nak imo gingraya paliwas sa Ehipto, ag magpagto

* **32:32 32:32** Nagpati kag mga Israelinhon nak ginglista it GINO-O kag inra mga pangayan bilang Ida mga katawuhan.

kamo sa lugar nak Ako gingpromisa nak ita-o kana Abraham, Isaac ag Jacob, tong nagsiling Ako sa inra nak, 'Sa inro mga inanak, Ako kali ita-o.'

² Apaunahon Nako kag anghel sa inro, nak imaw kag matabog sa mga Canaanhon, mga Amornon, mga Hetanhon, mga Pereznon, mga Hebinhon, ag mga Jebusnon nak nag-iistar ruto.

³ Pagto kamo sa lugar kung hariin bugana kag pagkaon nak pay nagbabaha kag gatas ag rugos. Pero indi Ako magnunot sa inro baka Ako kamo pangmatyon sa rayanan dahil kamo ay katinugas it uyo."

⁴ Pagkarungog it mga tawo riling mayain nak balita, nalisor sinra ag waya't usa man sa inra nak nagsuksok it mga alahas.

⁵ Dahil it kato nagsiling kag GINO-O kang Moises, "Silingga kag mga Israelinhon, 'Kamo ay mga katinugas it uyo, ag kung manunot Ako sa inro aber sa malip-ot yang nak oras, baka pangmatyon Nako kamo. Kada ngasing, hukasa kinang inro mga alahas habang ing-iisip pa Nako kung ni-o kag Ako ahimuon sa inro.' "

⁶ Ngani, tuna sa Baguntor it Horeb nak ing-tatawag rang Baguntor it Sinay,* ginghukas it mga Israelinhon kag inra mga alahas sa inra yawas.

Kag Tolda Kung Hariin Nagpapakigkita kag GINO-O kang Moises

* **33:6 33:6** Kaling baguntor ay gingtatawag ra nak Baguntor it Dios. Hali gingta-o it GINO-O kag Kasuguan kang Moises.

⁷ Ngasing, batasaney ni Moises nak bay-on kag usang tolda ag patinrugon kali sa liwas sa mayado-yado it kampo. Ida kali ingtawag nak Tolda it GINO-O. Ag si-o man kag inggwa't kinahangyan sa GINO-O ay nagpapagto rutong Tolda nak asa liwas it kampo.

⁸ Pag si Moises ay magliwas papagto rutong Tolda, tanang mga tawo ay natinrog ag nagbabantay sa pwertahan it inra sariling tolda, hastang si Moises ay makasuyor sa Tolda it GINO-O.

⁹ Pagkasuyor nida ruto, kag haligi nak rampog ay nagbaba ag nagpabilin sa pwertahan it Tolda. Habang raha pa kina, kag GINO-O ay nagpapakigbisaya kang Moises.

¹⁰ Pagkakita it mga tawo sa haligi nak rampog nak ruto sa inggwa't pwertahan it Tolda, kada usa sa inra ay nakatulay yang ag nagdadayaw sa GINO-O, tanan nak asa pwertahan it ida tolda.

¹¹ Pag natatabo kali, kag GINO-O ay nagbibisaya kang Moises, tuyar sa mag-amigo nak nag-aatubang sa usa'g-usa. Pagkatapos, si Moises ay mabalik sa kampo, pero kag ida suguon nak si Josue, nak anak ni Nun, ay waya gihahalin rutong Tolda it GINO-O.

Gingpakita it Dios nak GINO-O kag Ida Kahi-mayaan kang Moises

¹² Ngasing, nagsiling si Moises sa GINO-O, "Muyati, gingsugo Nimo sa ako nak, 'Pamunuan kaling mga tawo,' pero waya Nimo gipaayaman sa ako kung si-o kag Imo iparaya bilang kanunot

nako. Siling pa Nimo, 'Kilaya ka Nako Moises, ag namumuot Ako sa imo.'

¹³ Kada ngasing, kag ako pangabay, kung talagang namumuot Ka sa ako, tudluan sa ako kag Imo mga parayan agor padayon Ka nako nak akilay-on ag tumanon nak gador kag Imo kabubut-on. Rumruma pati nak kaling nasyon ay Imo mga katawuhan."

¹⁴ Sabat it GINO-O, "Kanunot ninro kag Ako Presensya ag ataw-an Nako kamo it kahilwayan."

¹⁵ Siling ray ni Moises, "Kung kag Imo Presensya ay buko namo kanunot, bad-ey yangey kami gipahalina rili.

¹⁶ Dahil pauno masasaduran it ibang mga tawo nak Ikaw ay namumuot sa ako, pati riling Imo mga katawuhan, kung indi Ikaw magnunot sa amo? Ni-o pa kag makakapamatuor nak iba kag Imo pagtratar sa ako ag sa Imo mga katawuhan kisa sa ibang mga tawo sa ibabaw it kalibutan?"

¹⁷ Ag sabat ray it GINO-O kang Moises, "Kaling imo ginghahagar ay Ako nak gador ita-o sa imo dahil namumuot Ako sa imo, ag kilayang gador ikaw Nako Moises."

¹⁸ Ngasing nagsiling pa si Moises, "Usa pa tana nakong pangabay sa Imo, pakitaan sa ako kag Imo kahimayaan."

¹⁹ Nagsabat kag GINO-O, "Ako ipakita sa imo kag Ako kaaduhan parayan sa Ako pagrayan sa imo atubangan. Ag Ako ay mapakilaya sa imo bilang GINO-O. Gingpapakita Nako kag Ako pagpalangga ag kaluoy sa si-o mang Ako apilion.

²⁰ Ugaling, indi nimo puyding makita kag Ako uda, dahil waya't tawong puyding makakita sa Ako uda nak mabubuhi pa."

²¹ Ag nagsiling pa kag GINO-O, "Muyati, ing-gwa't lugar rili mayungot sa Ako kung hariin makakatinrog ka sa rakong bato.

²² Habang nagrarayan kag Ako Mahimayaong Presensya, Ako ikaw apasuryon sa siwang it rakong bato. Ag Ako ka atabunan it Ako damot hastang makalampas Ako sa imo.

²³ Pagkalampas Nako, abay-on Nako kag Ako damot ag likor yangey Nako kag imo makikita. Pero kag Ako uda, indi nimo puyding makita."

34

Kag Kabaydo it Ruhang Mayapar nak Bato nak Ingsuyatan it Kasuguan

¹ Pagkatapos, nagsiling kag GINO-O kang Moises, "Tabas it ruhang mayapar nak bato nak tuyar it tong unang mga bato, ag Ako isuyat ruto katong mga Kasuguan nak nakasuyat ruto sa unang mga bato nak imo nabasag.

² Paaga it bati insulip ag maglisto sa pagtukar papagto sa ibabaw it Baguntor it Sinay pramas magpakigkita sa Ako ruto.

³ Waya't si-o mang tawo nak manunot sa imo ag wayang gador it tawo nak masuor sa palibot it baguntor. Aber kag mga karnero o baka ay indi giagsam sa ubos it kina."

⁴ Nagtabas matuor si Moises it ruhang mayapar nak bato nak tuyar it tong unang mga bato. Aga pa tong masunor nak adlaw ay nagtukar sida

sa Baguntor it Sinay, raya kag bato, kumporme sa gingsugo sa ida it GINO-O.

⁵ Pag-abot nida ruto, nagbaba kag GINO-O sa rampog, ag nagtinrog sa tupar ni Moises, bag-o nagpakilaya nak sida kag GINO-O.*

⁶ Masunor, nagrayan kag GINO-O sa atubangan nida, ag nagsiling, “Ako kag GINO-O! GINO-O nak Dios nak maluluy-on ag buko mainak. Buko Ako mahangiton, ag kag Ako rakong pagpalangga ag pagka-matutom ay waya gibabag-o.

⁷ Padayon Nako nak gingtutupar kag Ako promisang pagpalangga sa libo-libong pagbalhin it lahi it Ako mga katawuhan, ag Ako gingpatawar kag inra mga kayainan, paglaban ag kasal-anan. Ugaling waya Nako gipapalampasa kag kasal-anan it si-o mang tawo. Kag Ako parusa ay tuna sa inra, papagto sa inra mga anak, mga apo, hastang sa inra mga apo sa tuhor ag yapa-yapa.”

⁸ Nagrali-rali si Moises sa pagyuhor nak subsob kag ida uyo sa duta, bag-o nagdayaw.

⁹ Nagsiling sida, “Kung talagang namumuot Ikaw sa ako, GINO-O, ako'y nagpapangabay sa Imo, GINO-O, nak ibhan kami Nimo. Aber kami ay mga tawo nak tugasan it uyo, patawara kag amo mga kayainan ag kasal-anan. Ag kabay pang batunon Nimo kami bilang Imo pag-aari.”

* **34:5 34:5-6** Sa Bibliyang Hebreo kag bisayang GINO-O ay Ako ay Akoy nak ingsalin sa ngasing nak panahon bilang Yahweh sa bisayang Inglis. Kaling pangayan it Dios ay unang ginggamit sa Exo. 3:14.

Kag Paghimo Liwat it Kasugtanan

(Exodo 23:14-19; Deuteronomio 7:1-5; 16:1-17)

¹⁰ Nagsabat kag GINO-O, “Panimati kamo! Mahimo Ako it Kasugtanan sa inro. Sa atubangan it tanang imo mga kasimanwa, Ako ay mahimo it mga milagro nak waya pang gador natatabo aber riing nasyon sa ibabaw it kalibutan. Kag tanang tawo sa inro palibot ay makakakita it katitingaya nak Ako ahimuon, Ako nak inro GINO-O.”

¹¹ “Tumana kag Ako isugo sa inro ngasing nak adlaw. Ag makikita ninro, Ako atabugon sa inro atubangan kag mga Amornon, mga Canaanhon, mga Hetanhon, mga Pereznon, mga Hebinhon, ag mga Jebusnon.

¹² Mag-andam kamo nak indi maghimo it kasugtanan sa mga tawo nak inro maaabutan sa lugar nak inro apagtuan, sabaling imaw kali kag inra patibong laban sa inro.

¹³ Guba-a ninro kag inra mga altar, sira-a kag inra mga ingdadayaw nak bato, ag pukana kag inra mga haliging ribulto.†

¹⁴ Aya kamo giyuhor sa ibang dios, kumo Ako nak GINO-O ay nakakabatyag it kahangit pag kag Ako mga katawuhan ay nagyayado kag pagpalangga sa Ako. Dahil kag tuyar nak klase it pag-imon ay talagang imawey kag Ako nababatyagan bilang Dios.

¹⁵ “Ag indi nak gador kamo maghimo it kasugtanan sa mga tawo nak nag-iistar sa lugar

† **34:13 34:13** Kag tawag ninra sa mga haliging ribulto ay Asherim halin sa ngayan it diosa it mga Canaanhon.

nak inro apagtuan. Dahil pag magdayaw ag magpadaga sinra sa inra mga dios‡ ag inra kamo aimbitaron ay matuor nak makaon kamo.

16 Kag problema, baka pangasaw-on it inro mga binata kag inra mga rayaga, ag pag kaling mga rayaga ay magdayaw sa inra mga dios ay mararaya kag inro mga binata nak anak ag kali ay mabadaey sa Ako.

17 “Indi kamo maghimo it mga ribulto.

18 “Ahiwaton ninro kag Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa. Sa sakop it pitong adlaw, tinapay nak waya't pangpaalsa kag inro akaunon, kumporme sa Ako gingsugo sa inro. Ahiwaton ninro kali sa buyan it Abib nak Ako gingsiling dahil imaw kali kag buyan tong kamo ay nagliwas sa Ehipto.

19 “Tanang panganay nak kayake ay para sa Ako, pati tanang unang anak nak kayake it inro mga hadop, baka o karnero man.

20 “Tanang unang anak it inro asno nak inughalar sa Ako nak GINO-O ay puyding tubuson it anak it karnero, pero kung waya kamo it gustong tubson, inro abalion kag liog it kali. Tanang inro panganay nak anak nak kayake ay dapat ninrong tubuson. §

“Waya't maatubang sa Ako nak waya't rayang inughalar.

‡ 34:15 34:15 Sa isip it mga Hebreo kag mga nagbubuyag sa GINO-O ag nagdadayaw sa ibang dios ay pay tuyar ra sa mga nagpapangawatan, kada sa ibang mga pagsalin it Bibliya kag inra ingsisiling nak pag kag mga tawo ay nagdadayaw sa ibang mga dios ay pay nagpapangawatan. § 34:20 34:20 Basaha sa Bil. 3:11-13,39-51.

21 “Sa suyor it an-om nak adlaw puyde kamo nak magtrabaho, pero sa pangpitong adlaw kamo ay mapahuway. Aber tigtanom o tig-ani, dapat nak kamo ay mapahuway.

22 “Pitong dominggo pagkalipas it Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa,* ay ahiwaton ninro kag Pista it mga Dominggo† kung sauno kag unang panubas it trigo. Ag sa katapusan it tuig, ahiwaton ray ninro kag Pista it Pagpu-po.‡

23 “Tatlong beses sa usang tuig, kag inro tanang mga kayake ay dapat mag-atubang sa Ako, nak imaw kag GINO-O, Mananakop ag Dios it mga Israelinhon.

24 Dahil Ako atabugon kag mga nasyon sa unahan ninro, Ako apayaparon kag inro duta, ag waya't si-o mang tawo kag makakalanggab it kali pag kamo ay maatubang sa Ako it tatlong beses kada tuig.

25 “Indi ninro giibhan it tinapay nak inggwa't pangpaalsa kag rugo ag hadop nak inro ihalar para sa Ako. Sa Pista it Pagkaluwas sa Ehipto aya kamo gitura it halin sa hadop nak gingmatay bilang inughalar hastang sa aga.

* **34:22 34:22a** Sa unang adlaw it Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa ay imaw kag Pista it Pagkaluwas sa Ehipto. Basaha ra sa Glosaryo kag tungor sa “Pista it Tinapay nak Waya't Pangpaalsa.” † **34:22 34:22b** Sa Bibliya kag Pista it mga Dominggo ay ingtatawag ra nak Pista it Pag-ani o Pista it Pentecostes. Basaha ra sa Glosaryo kag tungor sa “Pentecostes.” ‡ **34:22 34:22c** Kag Pista it Pagpu-po ay ingtatawag ra nak Pista it mga Pasinrungan. Basaha ra sa Glosaryo kag tungor sa “Pista it mga Pasinrungan.”

²⁶ “Ray-on ninro kag pinaka-maadong unang produkto it inro duta sa Ako bayay, nak bayay it GINO-O nak inro Dios.

“Indi kamo magyuto it tureting kambing nak waya pa nauutay sa gatas it guyang.”§

²⁷ Pagkatapos, nagsiling kag GINO-O kang Moises, “Suyatan kaling Ako mga ingbisaya. Parayan rili, ginghimo Nako kag kasugtanan sa imo ag sa mga Israelinhon.”

²⁸ Si Moises ay nagtiner ruto kaibahan kag GINO-O sa suyor it kwarantang adlaw ag kwarantang gab-i. Ag waya nak gador sida gikaon o giinom. Ag gingsuyat it GINO-O ruto sa ruhang mayapar nak bato kag mga bisaya sa Kasugtanan, nak imaw kag Sampuyong Kasuguan.

Kag Nahanungor sa Paghadag it Uda ni Moises

²⁹ Pagkatapos, nag-us-os si Moises sa Baguntor it Sinay. Gingraya nida kag ruhang mayapar nak bato nak nasusuyatan it Kasuguan, ag waya nida naaayami nak kag ida uda ay naghahadag dahil sa ida pagpakigbisaya sa GINO-O.

³⁰ Tong nakita nina Aaron ag it mga Israelinhon si Moises, natingaya sinra nak mahadag kag ida uda, kada nahadlok sinra magpayungot sa ida.

³¹ Pero ing-ayaba sinra ni Moises, kada sina Aaron ag tanang pinuno it mga Israelinhon ay nagsuor liwat sa ida bag-o nagbisaya sa inra si Moises.

§ 34:26 34:26 Siguro kali ay usang pamahiin it kato nak gingpapatihan it mga nagdadayaw sa mga dios-diosan, kada ingbabawal kali para sa mga lahi it Hudyo.

³² Pagkatapos, nagsuor ra sa ida kag tanang mga Israelinhon, ag ingta-o nida sa inra kag tanang kasuguan nak gingbisaya sa ida it GINO-O ruto sa Baguntor it Sinay.

³³ Pagkabisaya ni Moises sa inra, gingtabunan nida it bilo kag ida uda.

³⁴ Pero kada masuyor sida sa Tolda it GINO-O pramas magpakigbisaya sa GINO-O, ida inahukas kag bilo hastang sa ida pagliwas. Pagliwas nida, ida ray inabisaya sa mga Israelinhon kung ni-o kag gingsugo sa ida it GINO-O,

³⁵ ag nakikita ray it mga Israelinhon nak kag ida uda ay mahadag. Ngani, ida ray inasuksok kag bilo hastang sa masunor ray nidang pagpakigbisaya sa GINO-O.

35

Kag Mga Dapat Sunron sa Adlaw it Inugpahuway

¹ Ngasing gingtipon ni Moises kag tanang Israelinhon ag nagsiling sa inra, “Mga Kasimanwa, kali kag mga gingsugo it GINO-O nak intro dapat sunron:

² An-om nak adlaw matrabaho kamo, pero sa pangpitong adlaw intro kali agahinon para sa balaang adlaw, Adlaw it Inugpahuway para sa GINO-O. Si-o man kag matrabaho sa adlaw nak kina ay dapat mamatay.

³ Aber maghaling it kayado sa intro bayay ay indi ninro gihimuon sa Adlaw it Inugpahuway.”

*Kag mga Butang Para sa Toldang Dayawan
(Exodo 25:1-7; 39:32-41)*

⁴ Nagsiling gihapon si Moises sa tanang Israelinhon, “Imaw kali kag gingsugo it GINO-O.

⁵ Kung ni-o kag raha sa inro, maghalar kamo sa GINO-O. Si-o man nak inggwa't gustong ihalar sa GINO-O ay himu-a kina it hugot sa inro tagipusuon ag imaw kali kag mga puyde ninrong ihalar:

buyawan, pilak ag bronse,

⁶ mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati mga magandang klase it puting bunang nak lino,

bayukag it kambing,

⁷ mga anit it turong karnero nak ingtina it puya, ag mga pinong anit it isra nak naambit sa yumba-yumba,*

tabla nak akasya,

⁸ lana it olibo para sa iwag, mga mabangyong buyong para sa inugbanlos nak lana nak ginggagamit it mga saserdote ag para sa mabangyong insenso,

⁹ mga alahas nak tuyar sa marmol, pati iba pang mamahayong bato nak itakor sa epod ag pangskyob sa rughan it Pinaka-mataas nak Saserdote.”

Kag mga Gamit sa Toldang Dayawan

¹⁰ “Kag tanang mga maayong panray ay magkatipon agor tumanon kag tanang gingsugo it GINO-O tungor sa mga parti it Toldang Dayawan, nak dapat ninrang himuon tuyar sa:

* **35:7 35:7** Kaling isra nak naambit sa yumba-yumba ay dugong nak ingtatawag rang sea cow.

- 11 tolda mismo ag sa ida atop, mga kaw-it, mga talinga, mga purma, mga panggakot, mga haligi ag mga tungtungan,
- 12 kag Balaan nak Kaban ag ida mga pangbadaw, pati kag takyob nak imaw kag Ingkuran it Kaluoy, ag kag kurtina nak panglipor sa Kaban,
- 13 kag lamesa ag ida mga pangbadaw ag mga gamit, pati kag tinapay nak hinalar sa atubangan it Dios,
- 14 kag kandilerio ag ida mga gamit, pati kag ida mga iwag ag lana para dili,
- 15 ag kag altar nak sunugan it insenso ag ida mga pangbadaw, kag lana nak pangbanlos it mga saserdote, kag mabangyong insenso, ag kag kurtina para sa pwertahan sa pasuyuron it Toldang Dayawan,
- 16 kag altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa Dios, ida parilya nak bronse, ida mga pangbadaw, ag ida tanang gamit, pati kag tipunan it tubi ag ida tungtungan,
- 17 kag mapinong tela nak kuray sa rayaag, kag mga haligi ag mga tungtungan, pati kag kurtina para sa pasuyuron it rayaag,
- 18 ag kag mga palpal para sa tolda ag para sa kuray, pati kag inra mga higot.
- 19 Sinra ray ra kag matahi it mga baro nak gingsusuksok it mga saserdote nak nagsiserbisyo sa Toldang Dayawan, tuyar sa balaang baro ni Aaron bilang Pinaka-mataas nak Saserdote ag sa ida mga anak nak kayake, sa inra pagserbisyo bilang mga saserdote ra.”
- 20 Pagkatapos, kag tanang mga Israelinhon ay

naghaliney sa atubangan ni Moises.

21 Kag bawat usa nak gustong maghalar it hugot sa tagipusuon ay nagbalik agor magraya it kali sa GINO-O. Kaling tanan ay ingta-o para sa paghimo it tanang butang sa Toldang Dayawan, para sa mga buluhaton ruto, ag sa mga ingsusuk-sok it mga saserdote.

22 Nagbalik pati kag mga kayake ag kabade nak gustong magta-o it inra mga buyawan nak alahas, tuyar sa mga barpin, panika, singsing, ag aber niong mga butang nak yari sa buyawan. Kaling tanan ay inra ginghalar ag gingkaway sa atubangan it GINO-O.

23 Inggwa ra it mga nagraya it mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati mga magandang klase it puting bunang nak lino, mga bayukag it kambing, mga anit it turong karnero nak ingtina it puya ag mga pinong anit it katong isra nak naambit sa yumba-yumba.

24 Katong mga naraya nak pilak ag bronse ay imaw kag inghalar sa GINO-O. Imaw ra kag mga ingraya nak tabla nak akasya nak puyding magamit sa pagtrabaho.

25 Kag tanang mga kabade nak maayo magyubir it bunang ay nagraya it inra nahumaney nak kulay asul, ubi ag puya, pati kag magandang klase it puting lino.

26 Imaw ra kag mga kabade nak maayo ag gustong magyubir it bunang halin sa bayukag it kambing.

27 Nagraya ra it mga alahas nak tuyar sa mar-mol ag iba pang mga mamahayong bato kag mga

pinuno, agor itakor sa epod ag sa pangsukyob sa rughan it Pinaka-mataas nak Saserdote.

²⁸ Inggwa ra't nagraya it lana it olibo para sa mga iwag sa kandilerio, pati mga mabangyong buyong nak iyakot sa mabangyong insenso ag sa lana nak pangbanlos it mga saserdote.

²⁹ Ngani, tanang mga Israelinhon nak kayake ag mga kabade nak gustong magta-o it hugot sa tagipusuon ay naghalar sa GINO-O it mga butang nak kali para sa trabaho nak gingsugo sa inra parayan kang Moises.

*Kag Nahanungor kana Besalel ag Oholiab nak mga Panray
(Exodo 31:2-6)*

³⁰ Pagkatapos, nagsiling si Moises sa mga Israelinhon, "Hali, gingpili it GINO-O si Besalel nak anak ni Uri, apo ni Hur, halin sa lahi ni Juda.

³¹ Puno sida it Ispirito it Dios, kada ngasing, sida ay inggwa't kaayaman ag abilidad, pati pagkaintyendi tungor sa tanang klase it pagpamanray.

³² Maayo sida magplano it mga magandang butang halin sa buyawan, pilak ag bronse.

³³ Maayo ra sida magtabas it mga mamahayong bato ag magsaysay it mga alahas. Ag inggwa sida it kaayam sa pagkurte it kahoy ag sa tanang klase it pagpamanray.

³⁴ Gingpili ra it GINO-O si Oholiab nak anak ni Ahisamac, halin sa lahi ni Dan, nak makabulig ni Besalel sa pagtudlo sa iba it inra naayaman.

³⁵ Gingtaw-an ra it GINO-O kag iba it kaayam pramas matuman kag tanang klase it pagpaman-ray tuyar sa pagplano it mga magandang butang, pagyubir ag paghaboy it mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati pinong puting lino. Kag inra linya ay sa tuyar nak mga trabaho.”

36

¹ “Ngani, sina Besalel, Oholiab ag tanan nak gingtaw-an it GINO-O it kaayaman ag abilidad sa pagpatugrok it Toldang Dayawan ay dapat magtuman kumporme sa tanang gingsugo it GINO-O.”

² Masunor, gingtawag ni Moises sina Besalel, Oholiab ag tanan nak gingtaw-an it GINO-O it kaayaman ag abilidad ag gustong magtrabaho, nak magpayungot sa ida.

³ Gingta-o sa inra ni Moises kag tanang mga inghalar it mga Israelinhon agor ipatugrok ninra kag Toldang Dayawan. Adlaw-adlaw ay inggwa pa gihapon it mga nagraraya it hugot sa tagipusuon nak mga halar.

⁴ Ngani, sa paglipas it pilang adlaw, nagtungon anay it pagtrabaho kag mga trabahador ag nagpayungot kang Moises.

⁵ Nagsiling sinra, “Subray kag mga gingtata-o it kaling mga tawo nak gamiton sa pagtrabaho, kumporme sa gingsugo it GINO-O sa ato.”

⁶ Kada gingsugo ni Moises kag pagbandilyo sa bug-os nak kampo, “Tamaey kag inro paghalar it mga butang para sa paghimo it Toldang Dayawan.” Imaw yang kato kag pagtungon it mga tawo sa pagraya,

⁷ dahil subray matuor kag inra mga gamiton para sa tanang trabahuon.

Kag Paghimo it Toldang Dayawan
(Exodo 26:1-37)

⁸ Ginghimo it mga maayong manugpanray ag manughaboy kag Toldang Dayawan halin sa sampuyong rolyo it mapinong tela nak inghaboy sa bunang nak puting lino,* ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi, ag puya. Gingburday ninra rili kag hitsura it mga kerubin nak inggwa't pakpak.

⁹ Tanang rolyo ay pare-pareho it sukat. Kag haba ay katorseng yarda (12 metros) ag kag yapar ay ruhang yarda (2 metros).

¹⁰ Gingtambi anay ninra kag limang rolyo ag imaw ra katong lima.

¹¹ Kag kada habig it kaling ruhang natambey ay inra ginghimuan it mga talinga nak halin sa mga ritasong asul.

¹² Sa kada usa, singkwentang talinga kag inra gingtahi agor magpares kaling mga talinga.

¹³ Bag-o ginghimo ninra kag singkwentang kaw-it nak buyawan. Imaw kali kag inra ginggamit pramas kaling ruha ay matabo, agor kag Toldang Dayawan ay maging usa.

¹⁴ Masunor, ginghimo ninra kag onseng rolyong tela nak human sa bayukag it kambing.†

* **36:8 36:8** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon ag kaling inghaboy nak lino ay imaw kag primero.

† **36:14 36:14** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon. Katong unang pangtabon ay human sa purong tela nak lino ag kaling pangruha ay human sa bayukag it kambing.

Imaw kali kag pangibabaw it katong unang tela nak lino sa Toldang Dayawan.

¹⁵ Tanang rolyo ay pare-pareho't sukat. Kag haba ay kinseng yarda (13 metros) ag kag yapar ay ruhang yarda (2 metros).

¹⁶ Gingtambi anay ninra kaling limang rolyo ag imaw ra kaling an-om.

¹⁷ Sa kada usa ay inra gingtahian sa habig it singkwentang talinga agor magpares kaling mga talinga.

¹⁸ Bag-o ginghimo ninra kag singkwentang kaw-it nak bronse. Imaw kali kag inra ginggamit pramas kaling ruha ay magtabo, agor kag Toldang Dayawan ay maging usa.

¹⁹ Pagkatapos, ginghimo ninra kag inugtakyob sa Toldang Dayawan halin sa anit it turong karnero nak ingtina it puya.‡ Ag kag huli ay ginghimo ninra kag pangibabaw sa tanan, nak human sa pinong anit it katong isra nak naambit sa yumba-yumba.§

*Kag mga Purma Para sa Toldang Dayawan
(Exodo 26:15-30)*

²⁰ Ngasing, ginghimo it mga panray kag mga purma nak akasya para sa ringring it tolda.

²¹ Kada usang purma, kag taas ay kinseng pye (4 metros) ag kag yapar ay ruhang pye ag tatlong purgada (66 centimetros).

‡ **36:19 36:19a** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon ag kaling human sa anit it turong karnero ay imaw kag pangtatlo. § **36:19 36:19b** Kag Toldang Dayawan ay inggwa't ap-at nak pangtabon ag kaling human sa anit it isra ay imaw kag pang-ap-at.

22 Kada usang purma ay gingbutangan it tigruhang siki, agor magtabo it maado kag mga purma. Tanang purma ay tuyar kali kag paghimo.

23 Tong ginghimo ninra katong mga purma ay beynte kag para sa ringring sa bandang habagatan.

24 Gingsaysay ra ninra kag kwarantang tungtungan nak human sa pilak: Ruhang tungtungan para sa kada usang purma ag tig-usa sa kada siki.

25 Para sa ringring sa bandang amihan ay ginghimo ra ninra kag beynteng purma.

26 Imaw ra kag inra kwarantang tungtungang pilak: Ruhang tungtungan sa irayom it ruhang siki it kada purma.

27 Sa parting likor it tolda, bandang sugbuan, ginghimo ninra kag an-om nak purma,

28 pati ruhang purma para sa ruhang rugo.

29 Kaling tigruhang purma, nak pangrugo, ay gingtabo halin sa ubos hastang sa ibabaw, ag gingpisan it suksok kag ruhang siki sa usang tungtungan yang.

30 Ngani, wayo tanan kag purma para sa likor, ag kag inra mga tungtungang pilak ay disi-sais tanan, ruha sa kada purma.

31-32 Naghimo ra sinra it mga panggakot nak mahabang akasya, lima para sa mga purma sa kada habig it tolda, ag lima ra para sa likor it tolda sa bandang sugbuan.

33 Kag haba it panggakot sa tunga ay dapat halin sa usang ugbos hastang sa usang ugbos para sa kada habig ag likor.

³⁴ Gingpahuptan ninra kaling tanang purma ag panggakot it buyawan, ag ginghimuan ninra it mga ragkong talinga nak buyawan pramas suksukan it mga panggakot.

*Kag Kurtina sa Suyor it Toldang Dayawan
(Exodo 26:31-37)*

³⁵ Para sa suyor it Toldang Dayawan, ginghimo ninra kag kurtinang panglipor sa Balaan nak Kaban, ag hinabuyan kali it magandang klasing bunang halin sa puting lino, ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya. Kali ay gingburdahan it hitsura it mga kerubin nak inggwa't pakpak it mga maayo magburda.

³⁶ Kali ay inra gingtakor parayan sa mga buyawang kaw-it sa ap-at nak haliging akasya. Kaling mga haligi ay napahuptan it buyawan nak nakatungtong sa ap-at nak tungtungang pilak.

³⁷ Bilang pangsara sa pwertahan it Toldang Dayawan, kali ay ginghumanan it kurtina it mga maayo maghaboy, halin sa magandang klasing bunang nak puting lino, ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya.

³⁸ Gingsaysay ninra kag mga buyawang pangkaw-it pramas itakor kaling kurtina sa limang haliging akasya nak ingpahuptan it buyawan. Gingsaysay ra ninra kag limang bronse para sa tungtungan it haligi.

37

*Kag Paghimo it Balaan nak Kaban it Kasug-
tanan
(Exodo 25:10-22)*

¹ Pagkatapos, ginghimo ni Besalel kag Balaan nak Kaban halin sa akasya nak kahoy. Kag haba it kali ay an-om nak rangaw (3.75 pye o 110 centimetros), ag kag yapar ay ap-at nak rangaw (2.25 pye o 66 centimetros) imaw ra kag taas.

² Gingpahuptan nida kali it purong buyawan sa suyor ag sa liwas, bag-o ingribitihan it buyawan palibot sa yuba.

³ Ginghimuan nida kali it ap-at nak ragkong talinga nak buyawan sa ida ap-at nak siki, tigruha sa magkanyudong habig.

⁴ Masunor, ginghimo ra nida kag pangbadaw nak akasya ag ingpahuptan kali it buyawan.

⁵ Kaling pangbadaw ay ida gingsuksok sa mga talinga sa magkanyudong habig it kaban agor kali ay puyding badawan.

⁶ Masunor, ginghimo nida kag takyob nak purong buyawan para sa Balaan nak Kaban. Ag kaling takyob ay imaw it naging ingkuran nak ingtatawag nak Ingkuran it Kaluoy. Kag haba it kali ay an-om nak rangaw (3.75 pye o 110 centimetros) ag kag yapar ay ap-at nak rangaw (2.25 pye o 66 centimetros).

⁷ Kag bawat ugbos it kali ay ginghumanan it ruhang ingtatawag nak kerubin nak buyawan,

⁸ tig-usang kerubin sa bawat ugbos. Ida kali gingpurma sa takyob agor kag ruhang kerubin ag kag ingkuran ay usa yang.

⁹ Ginghimo nidang magkaatubang kag ruhang kerubin nak nagmumuyat paubos sa takyob it kaban, nak parehong nakabuka kag pakpak nak gingsisinrungan kag takyob.

Kag Paghimo it Lamesa Para sa Tinapay nak Hinalar sa Atubangan it Dios

(Exodo 25:23-30)

¹⁰ Masunor, inra ginghimo kag lamesa halin sa akasya. Kag haba ay limang rangaw (3 pye o 88 centimetros), kag yapar ay ruha ag tunga (1.5 pye o 44 centimetros), ag kag taas ay ap-at nak rangaw (2.25 pye o 66 centimetros).

¹¹ Inra kali gingpahuptan it purong buyawan ag ingribitihan it buyawan sa palibot.

¹² Inra kali inghimuan it sanipa paibabaw, nak tunga sa rangaw kag yapar (75 milimetros),* bag-o ingpahuptan kali ag ingribitihan it buyawan sa palibot.

¹³ Inra kali inghimuan it ap-at nak ragkong talinga nak buyawan ag ingtakor sa ida ap-at nak pusor sa ibabaw it siki.

¹⁴ Ruto ninra gingtakor kaling mga talinga sa mayungot it sanipa pramas suksukan it pangbadaw it mga tawo.

¹⁵ Ginghimo ra ninra kaling pangbadaw nak akasya ag ingpahuptan it buyawan.

¹⁶ Masunor, ginghimo ra ninra kag mga gamit para sa lamesa halin sa purong buyawan, tuyar sa mga mayukong ag pinggan, pati mga pitsil ag tasa para sa paghalar it inumon.

* **37:12 37:10-14** Kag sanipa ay bilang pangpatibay sa lamesa. Buko mahadag kung ni-o kag hitsura it kali. Kumporme sa gingsisiling it mga maayam sa bisayang Hebreo, puyde nak kaling sanipa ay palibot sa ibabaw it lamesa o palibot sa tunga it mga siki. Puyde ra nak kaling sanipa nak palibot sa ibabaw it lamesa ay mayapar o mataas (3.75 purgada o 75 milimetros it yapar o taas).

*Kag Paghimo it Kandilerio
(Exodo 25:31-40)*

¹⁷ Masunor, ginghimo ninra kag kandilerio nak purong buyawan. Gingsaysay ninra kali it bilog, kag puno ag yawas, ag mga sanga, pati kag mga butangan it iwag sa tunga it pay buskar nak buyak nak inggwa't pilang alimudong[†] sa palibot.

¹⁸ Ginghamuan ninra kali it an-om nak sanga, tigtatlo sa magkanyudo. Kada usa sa an-om nak mga sanga ay

¹⁹ nagkainggwa't tatlong kurting buskar nak buyak nak inggwa't pilang alimudong sa palibot bilang pangpaganda.[‡]

²⁰ Kag yawas it kaling kandilerio ay nagkainggwa't ap-at nak kurting buskar nak buyak nak inggwa't pilang alimudong sa palibot bilang pangpaganda.

²¹ Gingbutangan ra ninra it usang buskar nak buyak sa irayom it kada bukó it pares nak sanga.

²² Kag mga buskar nak buyak, alimudong ag sanga ay ginghimo ninrang unay sa yawas ag puno. Bilog kali nak ingsaysay nak purong buyawan.

²³ Bag-o, ginghimo ninra kag pitong iwag para sa kandilerio, pati kag mga gamit sa panglimpyo ag sa pangsayor halin sa purong buyawan.

²⁴ Halin sa trentay-kwatrong kilo it buyawan ay inra gingsaysay kag kandilerio ag kag tanang gamit.

[†] **37:17 37:17** Kaling alimudong ay bisayang Bantoanon para sa buyak nak waya pa nabuskar. [‡] **37:19 37:19** Kag ngayan it kaling buyak ay almendro.

*Kag Paghimo sa Altar nak Sunugan it Insenso
(Exodo 30:1-5)*

²⁵ Masunor, ginghimo ninra kag altar halin sa akasya nak sunugan it insenso. Kwadrado kali. Kag haba ag yapar ay ruha ag tungang rangaw (1.5 pye o 45 centimetros) ag kag taas ay limang rangaw (3 pye o 90 centimetros). Ginghamanan ra ninra kag ap-at nak pusor it matagar nak pay sungay kag korte, ag unay sa altar.

²⁶ Kag ibabaw, kag palibot ag kag mga matagar ay ingpahuptan it purong buyawan. Ag ingribiti-han ra it buyawan kag palibot it ibabaw.

²⁷ Inra kali inghimuan it ruhang marakong talinga nak buyawan, ag ingtakor sa ida magkanyudong habig sa irayom it ribiti, § pramas suksukan it pangbadaw it mga tawo.

²⁸ Ginghamo ra ninra kaling pangbadaw nak akasya ag gingpahuptan ra kali it buyawan.

*Kag Paghimo sa Inugbanlos nak Lana nak
Agamiton it mga Saserdote
(Exodo 30:22-38)*

²⁹ Gingpahimo ra ninra kag balaan, puro ag mabangyong lanang pangbanlos sa mga maay-ong manughimo it pabangyo.

§ **37:27 37:27** Buko mahadag kag bisayang Hebreo dili. Kag gingsiling sa ibang kasuyatan ay inggwa't ruhang pares it talinga nak buyawan nak nakatakor sa magkanyudong habig it altar ag kag gingsiling sa iba ay inggwa't usang talinga nak buyawan nak nakatakor sa magkanyudong habig.

38

*Kag Paghimo sa Altar nak Sunugan it Hadop
nak Inughalar sa Dios
(Exodo 27:1-8)*

¹ Pagkatapos, ginghimo ninra kag altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa Dios, halin sa akasya nak kahoy, nak kag taas ay usa ag tungang yarda (2.25 metros). Kwadrado kali ag kag haba ag yapar ay ruha ag tungang yarda (2.25 x 2.25 metros).

² Kag ap-at nak pusor it kali ay ginghimuan ninra it matagar nak pay sungay kag korte, ag kali ay unay sa altar. Bag-o kaling altar ay gingpahuptan it bronse.

³ Pagkatapos, ginghimuan ra ninra kag altar it mga gamit nak bronse: Mga butangan it abo, mga pala, mga mayukong, mga marakong tinidor, ag butangan it baga.

⁴ Ginghimuan ra ninra it parilyang human sa bronse, nak kag hitsura ay pay lambat. Ag ingsuyor ninra kaling parilya sa altar agor kali ay nakabutang sa pinaka-tungtungan sa tunga it altar.

⁵ Ginghuman ra ninra kag ap-at nak ragkong talinga para suksukan it pangbadaw sa ap-at nak pusor it parilya.

⁶ Masunor, naghimo ray sinra it ruhang pangbadaw nak akasya ag gingpahuptan ra it bronse.

⁷ Kaling mga pangbadaw ay inra gingsuksok rutong mga talinga pramas sa magkanyudong habig ay puyding badawan. Kada kag altar nak inra inghuman ay halin sa tabla ag waya't sayog.

*Kag Paghimo it Tipunan it Tubi nak Panghugas
(Exodo 30:18-21)*

⁸ Masunor, ginghimo ninra kag usang tipunan it tubi nak panghugas, nak pay marakong plang-gana nak inggwa't tungtungan. Ingsaysay ninra kali halin sa bronse nak ginggagamit it mga kabade bilang salamin. Kaling mga salamin ay ginghalar it mga kabade nak nagsiserbisyo sa inggwa't pasuyuron it Tolda it GINO-O.*

*Kag Paghimo sa Rayaag it Tolda it Tipunan
(Exodo 27:9-19)*

⁹ Masunor, ginghimuan ninra kag Toldang Tipunan it rayaag nak napalibutan it kuray nak mga rolyo it mapinong puting tela nak lino. Sa bandang habagatan ay singkwentang yarda (44 metros) kag haba.

¹⁰ Kaling mga rolyo it tela nak lino ay ingtakor ninra sa beynteng haligi nak nakatinrog sa beynteng tungtungang bronse. Kag mga pangkaw-it it kali ag kag mga ragkong singsing ay gingsaysay ninra sa pilak.

¹¹ Imaw ra kag kuray sa bandang amihan, ay singkwentang yarda (44 metros) kag haba, kag mga rolyo it tela ay nakatakor sa beynteng haligi nak nakatinrog sa tungtungang bronse, ag kag mga pangkaw-it ag ragkong singsing ay ingsaysay sa pilak.

¹² Sa bandang sugbuhan, beynte singkong yarda (22 metros) kag yapar it rayaag, ag kag

* **38:8 38:8** Pagkahimo it Toldang Dayawan ay ingtatawag ra ninra kali nak Tolda it GINO-O dahil ngasing ay hali nagpakigkita kag GINO-O sa inra.

rolyo it tela ay nakatakor sa sampuyong haliging nakatinrog sa ida tungtungan, ag kag mga pangkaw-it ag ragkong singsing ay ingsaysay sa pilak.

¹³ Sa bandang subatan kag yapar it rayaag ay beynte singkong yarda ra (22 metros).

¹⁴ Sa usang habig it pasuyuran ay inghimuan it mga rolyo it tela nak lino nak kag haba ay pitong yarda ag tunga yarda (6.67 metros), ag ingtakor sa tatlong haligi sa ida tungtungan.

¹⁵ Imaw ra sa usang habig, pitong yarda ag tunga (6.67 metros) kag haba it mga rolyo it tela nak nakatakor sa tatlong haligi ag ida tungtungan. Sa tunga it kali ay rayan pasuyor.

¹⁶ Tanang rolyo it tela nak nakapalibot sa rayaag ay hinaboy sa mapinong puting lino.

¹⁷ Kag mga tungtungan it mga haligi ay bronse. Ag kag mga pangkaw-it ag mga ragkong singsing ay pilak. Kag mga haligi ay natakyuban ra it pilak. Tanang haligi sa palibot it rayaag ay inggwa't ragkong singsing nak ingsaysay sa pilak.

¹⁸ Para sa rayan pasuyor, gingpahabuyan kag kurtinang pangsara halin sa mapinong puting bunang nak lino, ag mga bunang ra nak kulay asul, ubi ag puya, sa mga maayo maghaboy. Kag haba it kali ay sampuyong yarda (9 metros) ag kag taas ay ruha ag tungang yarda (2 metros), tuyar sa palibot nak kuray.

¹⁹ Bag-o kali ay gingsab-it sa ap-at nak haligi nak nakatinrog sa ida tungtungang bronse. Ag kag mga pangkaw-it ag mga ragkong singsing it kali ay pilak. Natakyuban ra kali it pilak.

²⁰ Tanang palpal nak ginggamit sa Toldang Dayawan ag sa palibot it rayaag ay bronse.

Kag Balor it Tanang Nagamit sa Toldang Dayawan

²¹ Imaw kali kag listahan it tanang buyawan, pilak ag bronse nak nagamit sa Toldang Dayawan ag sa paghimo it Balaan nak Kaban it Kasugtanan. Kag listahang kali ay ingpahimo ni Moises sa mga inanak ni Levi, sa irayom it pamumuno ni Itamar nak anak ni Aaron nak Pinaka-mataas nak Saserdote.

²² Tanang gingsugo it GINO-O kang Moises ay gingtuman ni Besalel, nak anak ni Uri, apo ni Hur, halin sa lahi ni Juda.

²³ Kag nagbulig sa ida ay si Oholiab, nak anak ni Ahisamac, halin sa lahi ni Dan. Sinra ay mga maayong panray, manugplano it magandang butang, ag manughaboy it mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati pinong puting lino.

²⁴ Tanang buyawan nak ginghalar it mga Israelinhon sa GINO-O pramas magamit sa pag-patinrog it Toldang Dayawan ay nag-abot sa mga usang tonelada, kumporme sa taksanan nak ginghahagar sa Toldang Dayawan.

²⁵ Tanang pilak nak natipon halin sa mga nabilang sa pagpalista it tanang Israelinhon ay umabot sa mga tatlo ag tungang tonelada,[†] kumporme ra sa taksanan nak ginghahagar sa Toldang Dayawan.

²⁶ Kada usang tawo nak narayanan it pagbilang ay nagbadar it lima ag tungang gramo,

[†] **38:25 38:25** Sa inra kali ay 100 talento ag 1,775 syekel nak pilak.

kumporme sa taksanan nak ginghahagar it Toldang Dayawan. Kag mga narayanan it pagbilang nak nag-iidad it beynte pataas nak mga kayake ay saisyentos tres mil, kinyentos singkwenta (603,550).

²⁷ Imaw kali kag tanang pilak nak nagamit sa kada usang tungtungan it haligi para sa Toldang Dayawan, pati kag pangsara, ay nag-abot sa mga tatlo ag tungang (3,500 kilo) tonelada. Kada usa sa usang gatos nak tungtungan ay naggagamit it treyntay-kwatrong (34) kilo nak pilak.‡

²⁸ Ag beynteng (20) kilo nak pilak kag inggamit sa mga pangkaw-it, sa mga singsing, ag sa mga pangtakyob it haligi it kuray.

²⁹ Tanang bronse nak ginghalar ninra sa GINO-O ay nag-abot sa mga ruha ag tungang (2,500 kilo) tonelada.

³⁰ Ginggamit ninra kali para sa mga tungtungan it haligi sa pasuyuron it Toldang Dayawan, sa altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa Dios, pati sa parilya ag sa tanang gamit sa altar.

³¹ Hali ra ninra gibay-a kag ginggamit sa mga tungtungan it haligi sa palibot it rayaag, ag sa mga tungtungan it haligi para sa kurtinang pangsara sa pasuyuron it rayaag. Imaw ra sa tanang palpal nak inggamit sa Toldang Dayawan, ag sa kuray.

39

‡ 38:27 38:27 Sa inra kali ay usang talento.

Kag Paghimo sa Gingsusuksok it mga Saserdote

(Exodo 28:1-14)

¹ Ginghabuyan nina Besalel it mga baro si Aaron ag iba pang mga saserdote nak nagsiserbisyo sa Toldang Dayawan. Ginghaboy ninra kali halin sa mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

Kag Paghimo it Epod Para sa Pinaka-mataas nak Saserdote

(Exodo 28:6-14)

² Ginghimo ra ninra kag epod nak waya't butkon halin sa mga bunang nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino.

³ Kag buyawan ay inra pini-pi anay it manipis, bag-o inghiwa-hiwa it mahaba pramas puyding maging pay bunang, nak inghaboy kaibahan it mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati it mapinong puting lino. Kali ay trabaho it mga maayo maghaboy.

⁴ Kag epod ay ginghumanan ninra it ruhang mayapar nak terante, pramas imaw kali kag nagsugrong sa likor ag sa atubangan.

⁵ Kag paha, nak ging-unay ninra sa paghaboy ay halin ra sa mga bunang nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

⁶ Gingtakor ninra sa epod kag ruhang alahas nak tuyar sa marmol sa ida butangang buyawan, nak ingpalibutan it mapinong pinisi-pisi nak buyawan. Tiniltil ruto kag mga ngayan it mga anak ni Jacob nak ingtatawag rang Israel.

⁷ Inra ingtakor kaling ruhang batong alahas sa ruhang terante it epod bilang pagrumrom sa mga anak ni Israel, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

*Kag Paghimo it Pangsukeyob sa Rughan Para sa Pinaka-mataas nak Saserdote
(Exodo 28:15-30)*

⁸ Masunor, ginghimuan ra it mga maayo mag-tahi si Aaron it pangsukeyob sa ida rughan. Kag paghimo it kali ay tuyar sa epod nak inghaboy sa mga bunang nak buyawan ag kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino.

⁹ Kali ay inapilo agor maging kwadrado. Usang rangaw kag haba (8 purgada o 22 centimetros), imaw ra kag yapar.

¹⁰ Inra kali gingtakran it ap-at nak lihira it magandang alahas. Sa unang lihira kag mga kulay ay puya, ruyaw ag pus-awon nak berde.

¹¹ Sa pangruhang lihira ay kag mga kulay ay tuyar sa pispis nak tangkali, asul nak tuyar sa langit, ag puti.

¹² Sa pangtatlong lihira ay kag mga kulay ay pus-awon nak kulay-ubi, tuyar sa brawn nak marmol, ag kulay-ubi.

¹³ Sa pang-ap-at nak lihira ay kag mga kulay ay tuyar sa buyak it kayabasa, tuyar sa itom nak marmol, ag berde. Kaling tanan ay ingbutang sa ida butangang buyawan nak ingpalibutan it mapinong pinisi-pisi nak buyawan.

¹⁴ Tanan-tanan ay doseng magandang alahas. Sa bawat usa ay nakatiltit kag kada ngayan it

doseng anak ni Jacob nak ingtatawag rang Israel, nak pinuno it inra lahi.

¹⁵ Masunor, gingsaysay ninra kag ruhang kadina nak yinubir, halin sa purong buyawan, para sa pangsukeyob sa rughan.

¹⁶ Bag-o gingsaysay ra ninra kag ruhang butangang human sa pinisi-pisi nak buyawan, ag ruhang marangkong talinga nak buyawan. Kali ay inra gingtakor sa ruhang pusor sa ibabaw it pangsukeyob sa rughan.

¹⁷ Ag rili gingtakor ninra katong ruhang kadina nak buyawan,

¹⁸ ag kag ruhang ugbo it kato ay inra ingtakor sa atubangan it ruhang butangan it alahas, sa atubangan it terante it epod.

¹⁹ Pagkatapos, gingsaysay ray ninra kag ruhang marangkong talinga nak buyawan, para sa ruhang pusor sa ugbo it pangsukeyob sa rughan, sa irayom nak lapat sa epod.

²⁰ Bag-o gingsaysay ninra kag ruhang marangkong talinga nak buyawan, para sa kilir it epod, kung hariin nagsugrong kag paha.

²¹ Kag ruhang talinga it pangsukeyob sa rughan ay gingsugrong sa ruhang talinga sa magandang pagkatahi sa paha it epod it higot nak asul, pramas indi magbitin-bitin kag pangsukeyob sa rughan, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

Kag Paghimo it Iba Pang mga Gingsusuksok it mga Saserdote

(Exodo 28:31-43)

²² Pagkatapos, gingpahaboy sa mga maayo maghaboy kag pangirayom sa epod nak puro asul.

²³ Gingbutangan kali it buho para sa uyo ag gingribitihan kag palibot pramas indi kali magisi.

²⁴ Kag gadar it kali ay ginghimuan ninra it pay mga prutas nak granadang halin sa mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino.

²⁵ Ginghimuan ra ninra it mga maintik nak bagting nak purong buyawan ag inra kali ingpatunga sa mga granada.

²⁶ Kaling mga bagting nak buyawan ag pay mga prutas nak granada ay bay-ot-bay-utan kag pagtakor sa palibot sa gadar it kaling pangirayom nak baro nak yabaw sa epod. Kali ay dapat isuksok ni Aaron pag nagsiserbisyo sida bilang saserdote, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

²⁷ Masunor, gingpahabuyan sa mga maayo maghaboy sina Aaron ag ida mga anak it sutana halin sa mapinong tela nak puting lino.

²⁸ Imaw ra kag turban ag mga bugkos sa uyo, pati mga karsunsilyo.

²⁹ Gingpahuman ra sa mga maayo maghaboy kag panghagkos halin sa mga bunang nak kulay asul, ubi ag puya, pati mapinong puting lino, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

³⁰ Masunor, gingsaysay ninra kag usang sagradong alahas nak purong buyawan, ag gingtiltil ruto kag bisayang, "Ginahing Balaan Para sa GINO-O."

³¹ Ginghigot ninra kali sa atubangan it turban it pisi nak nak asul, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

*Kag Pag-usisa ni Moises sa Tanang Inghimo
Para sa Toldang Dayawan
(Exodo 35:10-19)*

³² Ngasing, natapos ninra kag tanang trabahuon sa Toldang Dayawan nak imawey ngasing kaling Tolda it Tipunan. Kali ay gingtuman it mga Israelinhon, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

³³ Bag-o gingprisentar ninra kali kang Moises:

Kag tolda ag mga kagamitan dili, tuyar sa mga pangkaw-it, mga purma, mga panggakot, mga haligi, ag mga tungtungan;

³⁴ kag pangtabon nak human sa mga anit it turong karnero nak ingtina it puya, kag pangtabon nak human sa pinong anit it isra nak naambit sa yumba-yumba, pati kag hinaboy nak kurtina;

³⁵ kag Balaan nak Kaban it Kasugtanan kaibahan kag ida mga pangbadaw, ag kag takyob nak Ingkuran it Kaluoy;

³⁶ kag lamesa, kaumir kag ida mga gamit, ag kag tinapay nak hinalar sa atubangan it Dios;

³⁷ kag kandilerio nak purong buyawan, kaumir kag ida mga gamit, pati kag lana para sa mga iwag;

³⁸ kag buyawan nak altar nak sunugan it insenso, kag lanang pangbanlos it mga saserdote, kag mabangyong insenso, pati kag kurtinang pangsara para sa pasuyuran it tolda.

³⁹ Gingprisentar ra ninra kag altar nak bronse nak sunugan it hadop nak inughalar sa Dios, kaibahan kag ida parilyang bronse, kag mga pangbadaw, ag tanang ida gamit, pati kag tipunan it tubi ag ida tungtungan.

⁴⁰ Kaibahan raha gingprisentar ninra kag mga rolyo it tela para sa kuray, kag mga haligi kaibahan kag ida tungtungan, pati kag kurtinang pangsara para sa pasuyuran sa rayaag, kag mga pisi ag mga palpal, ag tanan-tanang mga gamit para sa Toldang Dayawan nak imawey ngasing kaling Tolda it GINO-O.

⁴¹ Tong huli gingprisentar ninra kag mga inghaboy nak inugsuksok para kana Aaron ag sa ida mga anak, pag sinra ay nagsiserbisyo sa Toldang Dayawan bilang mga saserdote.

⁴² Gingtuman matuor it mga Israelinhon kag tanang trabahuon, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

⁴³ Ag ging-usisa kali tanan ni Moises, ag nakita nida nak inra natuman kag tanang gingsugo it GINO-O, kada gingbendisyunan nida kali.

40

Kag Pagplastar ag Paggahin sa Toldang Dayawan

¹ Ngasing nagsugo ray kag GINO-O kang Moises,

² “Sa primerong adlaw it bag-ong tuig, imoy ipatugrok kag Toldang Dayawan, nak imawey ngasing kaling Tolda it GINO-O.

³ Una isuyor nimo raha kag Balaan nak Kaban it Kasugtanan ag alipran kina it kurtina.

⁴ Masunor, imo isuyor kag lamesa, ag iplatar raha kag mga gamit nida. Bag-o isuyor kag kandilerio ag ihanra kag ida mga iwag.

⁵ Isunor nimo kag buyawan nak altar nak sunugan it insenso sa atubangan it nakurtinang Balaan nak Kaban it Kasugtanan. Pagkatapos, atakran nimo it kurtinang pang Sara kag pasuyuran it Toldang Dayawan.

⁶ “Masunor, ibutang nimo kag altar nak sunugan it mga hadop nak inughalar sa Dios sa atubangan diretso sa pasuyuran it Toldang Dayawan, nak imawey ngasing kaling Tolda it GINO-O.

⁷ Ag masunor ray, ay kag tipunan it tubi sa tunga it Toldang Dayawan ag altar, bag-o sudlan kato it tubi.

⁸ Pagkatapos, kurayi kag palibot it rayaag it mga rolyong tela ag atakran it kurtinang pang Sara kag rayan pasuyor.

⁹ “Pagkatapos, imo abay-on kag lanang pangbanlos it mga saserdote, ag imo abub-an kag Toldang Dayawan ag tanang kagamitan raha. Sa tuyar nak parayan imo agahinon kali para sa balaan nak katuyuan.

¹⁰ Masunor, abub-an ray nimo kag altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa Dios ag tanang gamit raha. Sa tuyar nak parayan imo agahinon kaling altar para sa pinaka-balaan nak katuyuan.

¹¹ Pati kag tipunan it tubi ag ida tungtungan ay imo ra abub-an sa paggahin dili sa balaan nak

katuyuan.

¹² “Pagkatapos, imo aray-on si Aaron ag kag ida mga kayaking anak sa pwertahan it Tolda it GINO-O ag kaligusan sinra.

¹³ Pagkakaligos, pasuksukan kang Aaron kag mga balaan nak baro, ag imo sida bub-an it lana bilang paggahin, pramas sida ay maserbisyo sa Ako bilang Pinaka-mataas nak Saserdote.

¹⁴ Masunor, papayunguta ra kag ida mga anak ag pasuksukon sinra it mga sutana.

¹⁵ Ag bub-an ra nimo sinra it lana tuyar sa imo inghimo sa inra tatay, agor sinra ay maserbisyo sa Ako bilang mga saserdote. Kaling paggahin sa inra bilang mga saserdote ay mapadayon hastang sa pagbalhin it inra mga henerasyon.”

¹⁶ Gingtuman matuor ni Moises kag tanang gingsugo sa ida it GINO-O.

¹⁷ Ngani, sa primerong adlaw it bag-ong tuig, nak imaw kag pangruhang tuig tuna tong naghalin sinra sa Ehipto, kag Toldang Dayawan ay naplastarey.

¹⁸ Tong gingplastar kali ni Moises, ida ging-una it plastar kag mga tungtungan it haligi para sa tolda. Bag-o gingpatinrog raha kag mga purma, gingsuksok kag mga panggakot, ag gingpatinrog kag mga haligi.

¹⁹ Masunor, ida gingbukyar kag mga pang-atop sa pangibabaw it Tolda ag gingkamada kag ap-at nak klase it atop, tuyar sa gingsugo it GINO-O sa ida.

²⁰ Masunor, gingbaoy nida kag ruhang mayapar nak bato nak nasuyatan it kasuguan ag gingsuyor sa Balaan nak Kaban. Gingsuksok nida kag

ruhang pangbadaw it Kaban ag gingtakyuban kali it Ingkuran it Kaluoy.

²¹ Ag pagkatapos ay gingsuyor kali sa Toldang Dayawan ag ginglipran it kurtina, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

²² Masunor, ida gingbutang kag lamesa sa liwas it kurtina sa bandang amihan sa suyor it Toldang Dayawan.

²³ Ida ray ingplatar kag tinapay raha sa atubangan it GINO-O, kumporme sa gingsugo Nida sa ida.

²⁴ Masunor, ida gingbutang kag kandilerio nak nakaatubang sa lamesa, sa bandang habagatan sa suyor it Toldang Dayawan.

²⁵ Ida ginghanra kag mga iwag sa atubangan it GINO-O, kumporme ra sa gingsugo Nida kang Moises.

²⁶ Tong huli ay ida ingbutang kag buyawan nak altar nak sunugan it insenso sa liwas yang it kurtina sa tungor it Balaan nak Kaban.

²⁷ Nagsunog sida raha it mabangyong insenso, kumporme sa gingsugo it GINO-O sa ida.

²⁸ Bag-o gingsarhan it kurtina kag pwertahan it Toldang Dayawan.

²⁹ Pagkatapos, gingbutang nida kag altar nak sunugan it hadop nak inughalar sa Dios sa atubangan diretso sa pasuyuran it Toldang Dayawan, nak imawey ngasing kaling Tolda it GINO-O. Ag ruto sida gisunog it mga hadop ag mga uyas nak inughalar, kumporme sa gingsugo it GINO-O sa ida.

³⁰ Masunor, ida gingbutang kag tipunan it tubi sa tunga it Tolda it GINO-O ag altar, bag-o ingbutangan it tubi nak inugpanghinaw.

³¹ Hali sina Moises, Aaron ag ida mga anak nak kayake gipapanghinaw.

³² Napanghinaw anay sinra kada masuyor sa Tolda it GINO-O ag kada mapayungot sa altar nak sunugan it mga hadop nak inughalar sa Dios, kumporme sa gingsugo it GINO-O kang Moises.

³³ Pagkatapos, gingkurayan ni Moises kag rayaag palibot sa Tolda it GINO-O ag sa altar bag-o gingsarhan it kurtina kag rayan pasuyor it rayaag. Tuyar kali kag pagtapos ni Moises sa tanang trabahuon.

Kag Pagbaba it Kahimayaan it GINO-O sa Toldang Dayawan

³⁴⁻³⁵ Pagkatapos, nagbaba katong rampog* ag nalibon kag Toldang Dayawan, nak imawey ngasing kaling Tolda it GINO-O, ag kali ay napuno it kahimayaan it GINO-O. Kada indi ruto makasuyor si Moises dahil nagtiner sa Tolda kag kahimayaan it GINO-O.

³⁶ Ag sa oras nak nagpapaibabaw katong rampog sa Toldang Dayawan ag pay nagpapanaw, ay imaw pa yang ray kato kag pagginan it mga Israelinhon.

³⁷ Pero kung kag rampog ay waya gipaibabaw ag pay waya gipapanaw, ay indi ra sinra maginan hastang kali ay magpaibabaw ray ag pay nagpapanaw ray.

* **40:34-35 40:34-35** Kali kag haliging rampog nak nagpapanguna sa mga Israelinhon sa inra pagpanaw halin sa Ehipto.

³⁸ Kada kag rampog it GINO-O ay asa ibabaw it Toldang Dayawan kung adlaw, ag kung gab-i ay rampog nak pay nagkakayado. Nakikita kali permi it mga Israelinhon sa inra mga pagpanaw.

clxxxi

**Bag-ong Kasuyatan ag Henesis — Exodo
Bantoanon: Bag-ong Kasuyatan ag Henesis — Exodo
New Testament+**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bantoanon

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 30 Dec 2021

bdc820c5-352d-5175-bfdb-7f650d8d08ab